

პოლიტიკა

ჰიპოთეკური სამხარეო სკანდალი საქართველოს ირაკლი

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ პანკისის პრობლემა მოგვარებულად გამოაცხადა, ამერიკული ორგანიზაციის - „Rand Corporation“-ის ანალიტიკოსები, კვლავ წინასწარმეტყველებენ საქართველოში ტერორისტთა გააქტიურებას. თავის მხრივ, საქართველოს ირგვლივ სამხედრო სცენარების საკუთარი ვერსია აქვთ რუს ანალიტიკოსებსაც, რომლებიც მთავარ აქტორებს უნ. პრევენტიულ დარტყმებსა და სეპარატიზმის ხელშეწყობაზე აკეთებენ.

A2

უხურობა

კასპის ნავთობის მნიშვნელობა ნელ- ნელა მცირდება

საერთაშორისო ვითარების შეცვლისა და რეგიონის სახელმწიფოების არასტაბილურობის გამო, კასპისპირეთი დასავლელი ინვესტორებისა და თეთრი სახლის თვალში მიმზიდველობას კარგავს.

A4

ეკონომიკა

რუსული ნავთობი, იაპონიის გავლით, აბაქიძისათვის

რუსეთისა და იაპონიის ხელისუფლებას არიან ისტორიულ ხელშეკრულებასთან, რომელიც ამომავალი მზის ქვეყანას მნიშვნელოვნად შეუმსუბუქებს ნავთობის იმპორტირების პრობლემას.

A6

საბარტალი

პანკისის საქმის გამომიყვანა დასრულდა

მთავარმა სამხედრო პროკურატურამ საბოლოოდ დაადგინა, რომ სამხედრო ბაზიდან არსენალის გატანის მიზანი საბოჭაფი და ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის შესუსტება არ ყოფილა.

A7

საზოგადოება

თითო ფუტა და „ფუტი“, დაპირდაპირი

თბილისის ხელმძღვანელობამ და საქველმოქმედო ორგანიზაცია „დღის კალთა“ 350-მდე ინვალიდი პატარა ცოტა მოგვიანებით, ძველსაბაზოლოდ დასაჩუქრა. გუმბორი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში შეკრებულ ბავშვებს საჩუქრები - თითო 12 - კილოგრამიანი ფუტა - გადასცეს.

A8

ანიმე

თბილისი	14	☁
ქუთაისი	13	☁
ბათუმი	14	☁
სოხუმი	9	☁
ფოთი	12	☁
თელავი	13	☁
ზუგდიდი	12	☁
გორი	11	☁
ანაკლია	12	☁
ჭიათურა	12	☁
ბაზრა	8	☁

უხურობის მაჩვენებელი

აშშ დოლარი	2.2090
ევრო	2.3232
გირვანაჟი სტერლინგი	3.5538
რუბლი	0.0693

ლასურიაში დახმარებას ითხოვს

დამზარული ლასურიაში.

სოფიო მხანაძე

გუშინ პარლამენტის თავმჯდომარემ ნინო ბურჯანაძემ 7 იანვარს

მომხდარი სტიქიური უბედურების ადგილი - ცაგერის რაიონის სოფელი ლასურიაში - მოინახულა. საკანონმდებლო ორგანოს თავმჯდომარეს თან ახლდნენ მთავრობისა და პა-

რლამენტის წარმომადგენლები; აგრეთვე, საგზაო-საავტომობილო ფონდის პრეზიდენტი პირის სარალოძე, ცაგერისა და ლასურიაში გამგებლები. დამწერელი ლასურიაშიელე-

ბი დიდი იმედით შეხვდნენ ხელიწველების წარმომადგენლებს „მოკრძალებულ“ დაპირებებს.

ბაზრადდება A2 გვარდუბა

ლონდონი დაპატიმრებული ისლამისტები პანკისის „ტერორისტული აქტების“ წევრები იყვნენ

ინგა ალაშიძე

პანკისის ხეობა, ტერორისტული იმიჯის გამო, საერთაშორისო საზოგადოების ყურადღების ცენტრში კიდევ ერთხელ მოექცა.

„დაპატიმრებული ისლამისტები პანკისის ტერორისტული აქტების“ წევრები იყვნენ - გუშინ ამ სათაურით ბრიტანულ გაზეთ „Sunday Times“-ში გამოქვეყნდა სტატია. გაზეთის მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, ლონდონის პოლიციის მიერ დაპატიმრებული, ტერორიზმსა და ქიმიური იარაღის წარმოებაში ბრალდებული ტერორისტები დაკავშირებული იყვნენ პანკისის ხეობის „ტერორისტული აქტების“ გავრცელებულ ინფორმაციას ადასტურებენ ინგლისის სპეცსამსახურებიც, რომელთა შეტყობინებითაც, „ალ ქაიდას“ ავღანელმა ტერორის-

ტებმა პანკისის ხეობაში ჩამოაყალიბეს სპეციალური ბანაკები, სადაც ბოვიკებმა სასიკვდილო ნივთიერების შექმნის სპეციალური კურსიც გაიარეს.

ლონდონის პოლიციის მიერ დაკავებულ 4 ბოვიკს, რომლებიც ტერორიზმსა და ქიმიური ნივთიერების დამზადებაში არიან დადანაშაულებულნი, ბრალი ედებათ სასიკვდილო პრეპარატის - რიცინის დამზადებაშიც. ბრიტანელმა პოლიციელებმა ტერორისტები ბრიტანეთის ჩრდილოეთ კვარტალში მდებარე საცხოვრებელ სახლში დაიჭირეს. კანონდამცველებმა ბინაში მიაგნეს რიცინს და მისი დამზადებისას გამოყენებულ სხვადასხვა საშუალებებსაც.

გუშინ დილით დაპატიმრებული ტერორისტები დღეს ლონდონის სასამართლოს წინაშე წარდგებიან.

ბაზრადდება A7 გვარდუბა

მთავრობისთვის მთავარი უაქციზო სიზილა

საქართველოს ხელისუფლებას საერთაშორისო სავალუტო ფონდის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებები ჯერ კიდევ არ აქვს შესრულებული. ეს რეკომენდაციები ქვეყნის ეკონომიკური სტაბილურობისთვის აუცილებელ ღონისძიებათა პაკეტს მოიცავს. მიუხედავად ამისა, მთავრობა ფონდის სამ ძირითად რჩევას დღემდე ურატკითოდ ტოვებს.

მაია ურუშაძე

სავალუტო ფონდის ერთ-ერთი ძირითადი რეკომენდაცია სავალუტო კოდექსის გამარტივებას ითვალისწინებს. „კოდექსის ლიბერალიზებაზე აქ საუბარი არ არის, - აცხადებს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე გიორგი ისაკაძე, - სავალუტო ფონდი მხოლოდ მის გამარტივებას ითხოვს.“

სხვათა შორის, სავალუტო ფონდის მიერ კოდექსის გამარტივება ახალი მოთხოვნა არ არის. ეს საკითხი, უკვე დიდი ხანია, დღის წესრიგში დგას, მაგრამ დღემდე მხოლოდ საუბრის თემად რჩება.

როგორც საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე ლევან ჩრდილოელი აცხადებს, „ფინანსთა სამინისტრო ლიბერალიზაციას არ

ენინააღმდეგება, მაგრამ გადასახადების შემცირება უნდა მოხდეს იქ, სადაც ეს საჭიროა.“ ჩრდილოელი მიიჩნევს, რომ გადასახადის გაზრდას ფისკალურად დადებითი ეფექტი ყოველთვის არ მოაქვს, მაგრამ კონკრეტულ საქონელზე გადასახადის შემცირებაც არ იძლევა ლეგალურობის ზრდის გარანტიას. „ამიტომ, სავალუტო ფონდთან სავალუტო განაკვეთების ლიბერალიზაციაზე არა ზოგადად, არამედ სფეროების მიხედვით მიდის საუბარი. ნელს აქციზი მოიხსნება სიზილაზე, ავტომანქანების საბურავებზე. ამ სფეროებში იმპორტის ლეგალურობის პროცენტი დაბალია და ეს გადაწყვეტილება ამიტომ მივიღო“, - დასძენს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე.

ბაზრადდება A8 გვარდუბა

ჰაბუალებმა ფოთელაზი შიგრილით სიკვდილისგან იხსნეს

გატაცებულმა „ყენილიმა“ ღუზა სოფელ ჰაგუსთან ჩაუშვა

ზაზა ნულაძე

სომალის ტერიტორიულ წყლებში დატყვევებული ექვსი ფოთელი მეზღვაურის მდგომარეობა, უკანასკნელი ორი დღის მანძილზე გაუმჯობესდა. სიბაქ-რუუნის კლანის მეკობრეებმა გატაცებული „ყენილის“ კაპიტანს არტურ არუთუნთან უფლება მისცეს, გემი 50-70 კილომეტრით უკან დაეხია და ღუზა სოფელ ჰაგუსთან ახლოს ჩაეშვა. „თითქმის სამი კვირა ვიმშობლებდით, ბოლო ორი კვირა გაფუჭებული ფეკილისა და ბრინჯის გარდა არაფერი გვიჭამია, ასეთივე დღები იყვნენ მეკობრეებიც, რომლებიც გემზე არიან. სამხედრო სიტუაცია, ცოტაც და... არ ვიცი, ღმერთმა გადაგვარჩინა თუ რა მოხდა, 10 იანვარს გვიხსრეს, რომ გემი უკან დაგვეხია. დაახლოებით, 50-70 კილომეტრი უკან დავიხიეთ. ახლა სოფელ ჰაგუსთან ვართ, სოფელი პირდაპირ

ბაზრადდება A2 გვარდუბა

სიბ-სხელეზა ზაზათ საღამოს

B7

ბი-ტიზი

1992 წლის საარჩევნო სისტემა - ხელსაყრელი პოლიტიკური სტრუქტურისთვის

ბადრი კოკლახაძე

2003 წლის დასაწყისი პოლიტიკური პარტიების აქტიურობით აღინიშნა. როგორც სახელისუფლო, ისე ოპოზიციურ ფლანგზე მათ ინტენსიური კონსულტაციები გამართეს, მაგრამ მიუხედავად იმისა, როგორი იქნება პარტიულ ბლოკთა კონფიგურაცია, არჩევნების შედეგებს ბევრწლიად საარჩევნო ადმინისტრაცია და სისტემა განსაზღვრავს.

დღევანდელი ცენტრალური საარჩევნო კომისია რომ წარსულის გადმონათობა, ამაზე აღარაფერ დავობს. გაურკვეველია მხოლოდ ის პრინციპები, რომელსაც ახალი საარჩევნო ადმინისტრაცია დაეფუძნება.

ხელისუფლების წარმომადგენლების მხრიდან უკვე გაფლურდა მათთვის სასურველი ვარიანტი, რომლის მიხედვითაც კომისიის წევრებს წინა არჩევნებში ბარიერგადალახული პარტიები, ხელისუფლების სამივე შტო და ავტონომიური წარმონაქმნები ნიშნავენ. ასეთი ვარიანტის შემთხვევაში, კომისიაში მხოლოდ სამი პარტიის - „მოქალაქების“, „აღორძინების“ და „მრეწველების“ წარმომადგენლები მოხვდებიან. ამიტომ შემთხვევითი არ არის, რომ მოქალაქური და აღორძინება გარკვეულ ეტაპზე საკმაოდ ინტენსიურ

ბაზრადდება A3 გვარდუბა

სომხეთი ტელევიზიის ხელმძღვანელის გაქვლევით გოქირაზულია

მარკ ბრიტორიანი

IMPR-ის კორესპონდენტი პარიზიდან

სომხეთის სახელმწიფო ტელევიზიის ხელმძღვანელის ტიგრან ნაღდალიანის შემზარავმა მკვლელობამ საბრეზიდენტო არჩევნების წინ კიდევ უფრო გაამძაფრა დამპირსპირება მთავრობასა და ოპოზიციას შორის.

29 დეკემბრის საღამოს ტიგრან ნაღდალიანი მშობლების სახლიდან გამოდიოდა, როდესაც უცნობმა პირმა მას კეფიანი მსხველკალიბრია პოსტოვით დაატყვევდა. ნაღდალიანი მიღებული გამჭოლი ჭრილობების ორი საათის შემდეგ საავადმყოფოში გარდაიცვალა.

ნაღდალიანი, როგორც სახელმწიფო ტელევიზიის ხელმძღვანელი, რობერტ კოჩარაიანის ერთ-ერთი მთავარი მხარდამჭერი იყო 10 თებერვალს დაგეგმილ საპრეზიდენტო არჩევნებში. მომხდარის კომენტარებისას კოჩარაიანმა და მისმა მომხრეებმა გააკეთეს განცხადებები, რომლებშიც მინიშნეს, რომ მკვლელობაში ოპოზიციის ხელი ურევია.

ბევრმა ეს განცხადება შეაფასა, როგორც პრეზიდენტობის ერთ-ერთი კანდიდატის არტაშეს გეგამიანის წინააღმდეგ მიმართული ნაბიჯი. თავის მხრივ, გეგამიანმა ხელისუფლებას ბრალი დასდო დანაშაულის პოლიტიზაციისა და მოსახლეობაში შიშის გავრცელების მცდელობაში.

ოცდათექვსმეტი წლის ტიგრან ნაღდალიანი ცნობილი ჟურნალისტი და სოფოკადობრივი მოღვაწე იყო. იგი ტელევიზიასა და საინფორმაციო სააგენტოებში მუშაობდა, პოლო 1998 წლის ივნისიდან სახელმწიფო ტელეარხს „პ-1“-ს ხელმძღვანელობდა.

ამ თანამდებობაზე ნაღდალიანი სომხეთში ერთ-ერთ ყველაზე გავლენიან ფიგურად იქცა. „პ-1“ სახელმწიფოს ეკუთვნის და დირექტორთა საბჭოს მიერ იმართება, რომელსაც ქვეყნის პრეზიდენტი ნიშნავს. სომხეთის გარდა, ტელეარხი თანამგზავრის მეშვეობით თავისი გადაცემების ტრანსლირებას ახდენს ევროპაში, სამხრეთ და ჩრდილოეთ

ბაზრადდება A4 გვარდუბა

მოკლედ

თბილისი. თვის ბოლომდე უეთო-მ გადაწყვიტა საზღვრის მონიტორინგი განახორციელოს საქართველო-რუსეთის საზღვრის დაღვსტვის მონაკვეთზე. **კავკას-პრესი.**

ზუგდიდი. იმ შემთხვევაში თუ ხელისუფლება ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონიდან რუსი სამშვიდობოების დაუყოვნებლივ გაყვანის მხრივ ზომებს არ მიიღებს, ენჭურის ხიდზე საპროტესტო აქციის მომწყობი აფხაზეთიდან დევნილები მასობრივი გამოსვლებითა და ხელისუფლების გადადგომის მოთხოვნით იმუქრებიან. **კავკას-პრესი.**

მისკოვი. ჩრდილოეთ კავკასიის სამხედრო ოლქის ახლადდანიშნული ხელმძღვანელი გენერალ-პოლკოვნიკი ვლადიმირ ბოლდრევი იანერის ბოლოს აპირებს, სომხეთსა და საქართველოში დისლოცირებული რუსეთის სამხედრო ბაზები მოინახულოს. **კავკას-პრესი.**

თბილისი. მომავალ კვირას იგეგმება საქართველო-რუსეთის საზღვრის ხეცსურეთის მონაკვეთზე საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ნაწილების გადასროლა. **კავკას-პრესი.**

თბილისი. აშშ-ს პრეზიდენტს ჯორჯ ბუშსა და კონგრესს აცნობებს ჩეჩენი დევნილების სურვილის შესახებ, მიეცეს მათ თავშესაფარი აშშ-ში. **კავკას-პრესი.**

თბილისი. იანერის ბოლოს თბილისი რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის პირადი წარმომადგენელი ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხებში, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის პირველ მოადგილე ვალერი ლომინინი ჩამოვა. **კავკას-პრესი.**

თბილისი. პოლიტიკური გაერთიანება "ახალი მემარჯვენეები" ამომრჩეველთა იმ სიების ლეგიტიმაციის საკითხს წამოჭრის, რომლის შედეგადაც პარტია გასული წლის შემოდგომიდან დაიწყო და, საგარეოდ, მარტის ბოლოს დაასრულებს. **პრაიმ-ნუსი**

თბილისი. ქართველი და რუსი სამხედრო ექსპერტების შეხვედრა მოსკოვში იანერის ბოლომდე გაიმართება, რომელზეც განიხილება სამხედრო-პოლიტიკური საკითხები და სტამბულში 1999 წელს მიღწეულ შეთანხმებათა შესრულების მიმდინარეობა. **პრაიმ-ნუსი**

თბილისი. საქართველოს თავდაცვის მინისტრი გენერალ-ლეიტენანტი დავით თევზაძე 7-8 თებერვალს მონაწილეობას მიიღებს ევროპის უსაფრთხოების საკითხებისადმი მიძღვნილ ტრადიციულ კონფერენციაში, რომელიც მიუძღვნენ გაიმართება. **პრაიმ-ნუსი**

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტი ელვარდ შევარდნაძე მიმდინარე წელს უკრაინაში ოფიციალურ ვიზიტს ეგემას. ოფიციალური მიზნები ელვარდ შევარდნაძეს მისმა უკრაინელმა კოლეგამ ლეონიდ კუჩმაძემ დეკემბერში თბილისში ვიზიტის დროს გადასცა. **პრაიმ-ნუსი**

თბილისი. 1989 წლის საყოველთაო საკავშირო აღწერის შემდეგ პირველად აფხაზეთში 14-დან 20 იანერის ჩათვლით მოსახლეობის აღწერა ჩატარდება. როგორც სოხუმის მთავრობის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი შამბამ აღნიშნა, "წინასწარი მონაცემებით აფხაზეთში ამჟამად 340 ათასი კაცი ცხოვრობს, რომელთაგან 80 პროცენტმა რუსეთის მოქალაქეობა მიიღო". სერგეი შამბამ განაცხადა, რომ აღწერა გალის რაიონშიც ჩატარდება, სადაც კომპაქტურად ცხოვრობენ ქართველები. **პრაიმ-ნუსი**

თბილისი. აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლება მიმდინარე წლის ზაფხულში ქართულ მხარესთან შეთანხმების გარეშე სოხუმის აეროპორტის გახსნას აპირებს. **პრაიმ-ნუსი**

თვალსაზრისი

აფხაზეთის უხადლესი საზოგადოებრივი უხადლესი საზოგადოებას საჭიროებას

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობა კატეგორიულად მოითხოვს დევნილობაში მყოფი აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს რეორგანიზებას და ამის ერთადერთი საშუალებად ახალი არჩევნების ჩატარებას მიიჩნევს. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საარჩევნო კომისიის მსჯელობისას დევნილებში გამაზნატუნებელ ასეთ პოლიტიკას: რატომ უნდა მივიღოთ მონაწილეობა ადგილობრივ არჩევნებში, როდესაც წყნის უშუალოდ მის სოციალურ მდგომარეობაზე, უპირველეს ყოვლისა, პასუხისმგებელი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სახელისუფლებო სტრუქტურების ხელმძღვანელები არიან და, მათი მხრიდან სრული გაუღებლობისა და უსურადლების გამო, გადასარჩენი სწორედ აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოა.

დევნილ საზოგადოებაში აღნიშნული განწყობილების შესახებ კარგად უწყიათ აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო და მოუვლენების მათთვის არასასურველი მიმართულებით განვითარების თავიდან აცილების მიზნით, ცდილობენ სათანადო გადაწყვეტილებების მიღებას. ამის დასტურებად შეიძლება ჩაითვალოს მიმდინარე წლის აგვისტოს ბოლოს უმაღლესი საბჭოს კაბინეტის მიხედვით გამოცხადებული განცხადება, რომლის თანახმაა, ნაფარულდგია აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ორპალატიანი პარლამენტის ხმებს. მის ზედა პალატაში, გადაწყვეტი მიიღეს უფლებები, ადგილები დაიკავებენ ამჟამად მოქმედი უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები, ხოლო ქვედა პალატას, საზოგადოებრივ საწყისებზე, სათანადო ხმის უფლებები, შეაყვანეს ახალი არჩევნების შედეგად მოსულ დეპუტატებს. ბუნებრივია, ოფიციალური ინფორმაციის არარსებობის გამო არ შეიძლება აღწერილი გვეყოს ავტონომიის რამდენ დასტურებად გამოცხანა, მაგრამ აღსანიშნავია, რომ იქ, ფორმალურად მანიც, მზად არიან ახალი არჩევნების ჩასატარებლად.

ამრიგად, აფხაზეთის უმაღლეს საბჭოში ახალი არჩევნების გამართვის აუცილებლობას ხმადასხვ პრაქტიკულად არაფერ ეწინააღმდეგება და ამ საკითხის განხილვასა კამათისა და შეთანხმების საგანს შეიძლება წარმოადგინდეს მხოლოდ მომავალი არჩევნების ჩატარების წესები და ფორმატი. ამიტომ მიზანშეწონილად ჩათვალეთ, საზოგადოებისათვის გაავრცელონ ჩვენი ხედვა მოსალოდნელ არჩევნებთან დაკავშირებით:

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო უნდა იყოს ერთპალატიანი, ხოლო ორპალატიან პარლამენტზე საუბარი შეიძლება მარტო მას შემდეგ, როცა აფხაზეთში დავბრუნდებით. დევნილობაში მყოფ პარლამენტს არჩეული ყველა დეპუტატი თანხრომურ უფლებიანია. ისინი წარმოადგენენ აფხაზეთის შედეგი ადმინისტრაციულ ერთეულს - ექვს რაიონსა და დედაქალაქს. დეპუტატთა საერთო რაოდენობა და მათი გადახანალები ადმინისტრაციული ერთეულებს მის მიხედვით განისაზღვრება შესაბამისი ადმინისტრაციული ერთეულიდან დევნილი მოსახლეობის რაოდენობის პროპორციული ფორმის საფუძველზე. ამგვარად, გამომდინარე აფხაზეთის შრომისა და დასაქმების სამინისტროს მიერ 1998 წელს გამოქვეყნებული სტატისტიკური მონაცემებიდან, როგორცაა უმაღლესი საბჭოს სულ უნდა იყოს 37 დეპუტატი: 1 გუდაუთის რაიონიდან; 3 სოხუმის რაიონიდან; 4 გაგარის რაიონიდან; 5 გუდაუთის რაიონიდან; 6 ოჩამჩირის რაიონიდან და ქ. ტყვარჩელიდან; 11 გალის რაიონიდან და 7 ქალაქ სოხუმებიდან.

ამჟამად მოქმედი აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები ითვლებიან ავტონომიურად არჩეულად და იმის გათვალისწინებით, თუ თავის დროზე ირჩებიან ადმინისტრაციული ერთეულები რეგულრ ისინი არჩეული, დამატებით ასარჩევაია 18 დეპუტატი: 1 გუდაუთის რაიონიდან; 2 სოხუმის რაიონიდან; 2 გაგარის რაიონიდან; 3 გალის რაიონიდან; 4 ოჩამჩირის რაიონიდან და ქ. ტყვარჩელიდან; 4 ქალაქ სოხუმებიდან.

მათელი საქართველოს მასშტაბით, აფხაზეთის თითოეული ადმინისტრაციული

ლი ერთეულისათვის უნდა შეიქმნეს ერთი საარჩევნო ოლქი და დაიგეგმოს შეიძლება სხვადასხვა ფორის საარჩევნო ბუდეტენი - ყოველ ადმინისტრაციულ ერთეულს დაუფიქსირდება თავისი ფერი. საარჩევნო უბანზე ბუდეტენების ჩასაყრდელ უნდა იდგეს ერთადერთი გამკვეთველ უნა, ხოლო ამომრჩეველთა საში შეიძლება იყოს შეტანილი ყველა ადმინისტრაციული ერთეულის წარმომადგენელი. შეზღუდვა მხოლოდ ასეთია: ამომრჩეველთა რაოდენობის ოპტიმალური ზედა ზღვარი და ამომრჩევლის დროებითი საცხოვრებელი ადგილის სიახლოვე საარჩევნო უბნის განთავსებაში ადგლიან. ხმის მისაცემად მისულ ამომრჩეველს გაცემა იმ ფერის ბუდეტენი, რომელიც განისაზღვრება ამა თუ იმ ადმინისტრაციულ ერთეულისათვის მიუღებელი საცხოვრებელი ადგილის მიკუთვნების მიხედვით.

ამომრჩევლის ინფორმირება იმის შესახებ, თუ რომელ საარჩევნო უბანზე უნდა მისცეს მათ თავისი ხმა, შეიძლება შესაბამისი მონარების მქონე განცხადებების დროულად გამოცემის იმ ადგილებში, სადაც ისინი ყოველთვის უნდა იდგენ დევნილებისთვის განკუთვნილ შეშენებს.

უპასუხელო ათი წლის მანძილზე საქართველოში ჩატარებული უკლებლივ ყველა არჩევნები გამოირჩეოდნენ ამომრჩეველთა სიების შედგენისას დამყველური მნიშვნელობით დარღვევებით. ამ თვალსაზრისით, როგორც უნდა იყოს ახალი ფორმის, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს მიხედვით არჩევნებს რაიმე სერიოზული საფრთხე არ ემუქრება. საქმე ისაა, რომ საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლება სამინისტროში იმხედვით დევნილთა სრული სიები, მათი გადახმებუბა შეიძლება საქართველოს საფორმის საფორმის განხილვის ფილიალი არსებობს იმ უწყისების მშვეობით, რომელთა საფუძველზე დევნილების ყოველთვის უნდა ექვეყნებინათ თანხები.

ბუნებრივია, აფხაზეთის უმაღლეს საბჭოში დამატებითი არჩევნების ჩატარება და ამის შედეგად არჩეული 18 ახალი დეპუტატისათვის შეუძლიან სრულფასოვანი პირობების შექმნას გარკვეული ფინანსური უზრუნველყოფა დასტორება. ჩვენი ღონე რწმენით, თუ საქართველოს ხელისუფლებების მხრიდან გამოვლენილი იქნება მტკიცე პოლიტიკური ნება, რათა ჩატარდეს არჩევნები, მაშინ შესაბამისი თანხების მოძიება უპრობლემოდ მოხერხდება.

დებოლოს, გასაცემა პასუხი უმნიშვნელოვანეს კითხვაზე: ვინ უნდა დანიშნოს არჩევნები და განსაზღვროს მისი ჩატარების წესები და ფორმატი? სასურველია, ეს გააკეთოს საქართველოს პარლამენტმა, ვინაიდან დევნილ საზოგადოებაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიმართ ნდობის ლიმიტი პრაქტიკულად ამირჩეულია. გარდა ამისა ამ გადაწყვეტილების მიღება გამართლებული იქნება საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის მიერ მიხედვით შემდგენ ორი დამდევნილებით: აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკაში აპარტიდულად და რასისტული საკანონმდებლო პრაქტიკის შესახებ (1994 წლის 10 მარტი) და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლებების უმაღლესი ორგანოს შესახებ (1995 წლის 24 თებერვალი), რომელთა საფუძველზე ჯერ მთლიანი შემადგენლობით დაიხილები იქნა აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო, ხოლო თითქმის ერთი წლის შემდეგ მის გარკვეულ ნაწილს სრული მოქალაქობით ადგილება თავისი უფლებიანობიდან და ის გამოცხადდა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს წარმომადგენლობით და საკანონმდებლო ორგანოდ.

თეიმურ ჩილაჩავა
 „გაერთიანებული დემოკრატები“-ს აფხაზეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარე, თსუ სოხუმის ფილიალის პრორექტორი, პროფესორი

შოთა ახალია
 „გაერთიანებული დემოკრატები“-ს აფხაზეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარის მოადგილე, თსუ სოხუმის ფილიალის „ზოგადი მათემატიკის“ კათედრის გამგე, დოცენტი

პირველი გვარდიან

სტიქიურ უზედურებას მსხვერპლი არ მოჰყოლია. ჯერჯერობით, არ არის ცნობილი მოსახლეობისთვის მიყენებული ზარალის ოდენობა. ამის დადგენაზე მუშაობენ სოფლისა და რაიონის საგანგებო შტაბები. უსახლკაროდ დარჩენილ ოჯახებს, პრეზიდენტის ბრძანებულების თანახმად, 3000 ლარი უახლოეს მომავალში დაურიგდება. ჯერჯერობით არ არის გადაწყვეტილი უსახლკაროდ დარჩენილი ოჯახების განსახლების პრობლემა. ლასურიაშიელებების თქმით, მათი სოფლის ყველა ადგილი საცხოვრებლად საშში ზონაა, მაგრამ ცაგერის გადაშენებისა და დაცარიელების შიშით, ადგილობრივი ხელმძღვანელობა ცდილობს, რომ იქნეს იმევე სოფლები მოძებნოს ისეთ ადგილი, რომელიც საცხოვრებლად გამოსადეგი იქნება. ლასურიაშის დამენყროლი უბნის - ქოლბანის მცხოვრები 63 ოჯახიდან, საცხოვრებელი სახლების დანგრევის გამო, ორი დღის განმავლობაში ევაკუირებული იქნა 30 ოჯახი. დანარჩენები დარღვეულ სახლებში ყოველდღე მეწყრის მოლოდინში ცხოვრობენ.

ლასურიაშიელებისთვის ყველაზე მტკივნეული სოფლის სასადგომის დაზიანება აღმოჩნდა. მეწყრის გამეორების შიშით, სოფელმა გადაწყვიტა, მიცვალებულები სხვა ადგილზე გადაესვენებინათ. ადგილობრივმა ხელმძღვანელობამ ამისთვის იმევე სოფელი ადგილი გამოჰყო. სასადგომის ასე ნაჩქარევად გადატანას არ დაეთანხმა გეოლოგიის დეპარტამენტი თავმჯდომარის მოადგილე დავით ბერძენიშვილი. მისი თქმით, მოსახლეობამ ასეთი ქმედებები მინიმუმ ორი-სამი თვე მაინც უნდა შეეკავოს თავი, რადგან იგი დარწმუნებულია, რომ ამჟამად არსებული სიტუაცია დასტაბილურდება. ლასურიაშის გამოსაკვლევად კი, გეოლოგიის დე-

პარლამენტის თავმჯდომარეს მრავალი დაზარალებული ჩვილის მოსმენა მოუხდა.

პარტამენტის წარმომადგენლებმა 20 ათასი ლარის გამოყოფა და ერთი ობის გასუფთავება და სკოლის შენობის გარემონტება – აი, ის ძირითადად აღნიშნული თანხის გაცემა შეუძლებელია მხოლოდ ბიუჯეტის დამატკიცების შემდეგ ჩათვალი. სანიტარიის სამსახურის წარმომადგენლების განცხადებით, ამჟამად შექმნილი მდგომარეობა უბედურების გაჩენის არანაირ საფრთხეზე არ მინიშნებს. დაზარალებულებისათვის საიმე-

ლო საცხოვრებელი ადგილების გამოძებნა, მდინარე ცხენისწყლის ხეობის გასუფთავება და სკოლის შენობის გარემონტება – აი, ის ძირითადად თხოვნები, რითაც სოფლის მოსახლეობამ პარლამენტის თავმჯდომარეს მიმართა. ნინო ბურჯანაძემ მოსახლეობას, შეძლებისდაგვარად დახმარება აღუთქვა. დღეს ლასურიანის მოსახლეობა დახმარებას საკუთების, მედიკამენტებისა და სანავიის სახით მიიღებს.

უახლოეს მომავალში დაიწყება გზის დაახლოებით ოციკომეტრიანა მონაკვეთის შეკეთება; მოიძებნება სასარტე გეოლოგიის სამუშაოების დასაფინანსებლად; ლასურიაშიც ჩავა მშენებელთა ჯგუფი, რომელიც სკოლის შენობისათვის ჩასატარებელი სარემონტო სამუშაოების პროექტს შემუშავებს; ცხენისწყლის ხეობის გასაწმენდად, მთავრობა იზრუნებს რაიონის ტექნიკით უზრუნველყოფისთვის.

ჰიპოთეტური სამხედრო სცენარები საქართველოს ირგვლივ

საფრთხეების თვალსაზრისით, გასული წელი ერთ-ერთი გამორჩეული იყო საქართველოსთვის. ფიქტბადასაში პრობლემა პანკისის ხეობაში და რუსეთის აღიკრესია ბევრ ანალიტიკოსს ავიტრენებდა, რომ საქართველოში მოვლენები იმის სტენარით განვითარდებოდა. მოუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ პანკისის პრობლემა მოგვარებულად განიაცხადა, ამერიკული ორგანიზაციის - „Rand Corporation“-ის ანალიტიკოსები, კვლავ წინასწარმეტყველებენ საქართველოში ტერორისტთა გააქტიურებას. თავის მხრივ, საქართველოს ირგვლივ სამხედრო სცენარების საკუთარი ვერსია აქვთ რუს ანალიტიკოსებს, რომლებიც მთავარ აქცენტს ექსპრეტულად დარტყმებს და სეპარატისტების ხელშეწყობაზე აკეთებენ.

ინდონეზიის დამოუკიდებელი

„Rand Corporation“-ის ანალიტიკოსების, ოლგა ოლიკერისა და ტანიკა ჩირიტი-პალეის ნიშნში გამოითქვლება პროგნოზებმა საქართველოში შემოღებული გასუფთავების პრობლემა. უპასუხელო ათი წლის მანძილზე საქართველოში ჩატარებული უკლებლივ ყველა არჩევნები გამოირჩეოდნენ ამომრჩეველთა სიების შედგენისას დამყველური მნიშვნელობით დარღვევებით. ამ თვალსაზრისით, როგორც უნდა იყოს ახალი ფორმის, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს მიხედვით არჩევნებს რაიმე სერიოზული საფრთხე არ ემუქრება. საქმე ისაა, რომ საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლება სამინისტროში იმხედვით დევნილთა სრული სიები, მათი გადახმებუბა შეიძლება საქართველოს საფორმის საფორმის განხილვის ფილიალი არსებობს იმ უწყისების მშვეობით, რომელთა საფუძველზე დევნილების ყოველთვის უნდა ექვეყნებინათ თანხები.

ბუნებრივია, აფხაზეთის უმაღლეს საბჭოში დამატებითი არჩევნების ჩატარება და ამის შედეგად არჩეული 18 ახალი დეპუტატისათვის შეუძლიან სრულფასოვანი პირობების შექმნას გარკვეული ფინანსური უზრუნველყოფა დასტორება. ჩვენი ღონე რწმენით, თუ საქართველოს ხელისუფლებების მხრიდან გამოვლენილი იქნება მტკიცე პოლიტიკური ნება, რათა ჩატარდეს არჩევნები, მაშინ შესაბამისი თანხების მოძიება უპრობლემოდ მოხერხდება.

დებოლოს, გასაცემა პასუხი უმნიშვნელოვანეს კითხვაზე: ვინ უნდა დანიშნოს არჩევნები და განსაზღვროს მისი ჩატარების წესები და ფორმატი? სასურველია, ეს გააკეთოს საქართველოს პარლამენტმა, ვინაიდან დევნილ საზოგადოებაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიმართ ნდობის ლიმიტი პრაქტიკულად ამირჩეულია. გარდა ამისა ამ გადაწყვეტილების მიღება გამართლებული იქნება საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის მიერ მიხედვით შემდგენ ორი დამდევნილებით: აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკაში აპარტიდულად და რასისტული საკანონმდებლო პრაქტიკის შესახებ (1994 წლის 10 მარტი) და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლებების უმაღლესი ორგანოს შესახებ (1995 წლის 24 თებერვალი), რომელთა საფუძველზე ჯერ მთლიანი შემადგენლობით დაიხილები იქნა აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო, ხოლო თითქმის ერთი წლის შემდეგ მის გარკვეულ ნაწილს სრული მოქალაქობით ადგილება თავისი უფლებიანობიდან და ის გამოცხადდა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს წარმომადგენლობით და საკანონმდებლო ორგანოდ.

პირველი გვარდიან

16 დეკემბრიდან 10 იანვარამდე კი ელვა პუტინის მიერ მოწვეული კიდევ ერთი არალიბერალური სახელმწიფოს - სომალის რეგენერაციის ნავსადგურ ბერბერისთან, დაახლოებით 120-150 კილომეტრის მოშორებით, უკაცრიელ სანაპიროსთან ახლოს პუტინის ჩამოყვანილი. „სახელ კიდევ ის არის, რომ რაც ჰავსუსთან გადრეკვლით, ერთი მეკობრე ჩაივს და ახლა გემზე შეიღ შეიარაღებული მეკობრე იმყოფება. ესენი კვლავ რაციებით ესაუბრებიან ობსასოში მყოფ მეთაურებს, მაგრამ საიმედოს ვერაფერს გვეუბნებიან. შუამავალმა ფული იღო და ამათ არ მოუტანა, ახლა აღარ ვიცით, რა გვეუბნება. თანაც სანავი ძალიან ცოტად დაგვრია, დღითი გემი გაჩერებული გვაყავს, სინათლესაც არ ერთავთ, რომ სანავი დაგვხრება და არც მოხილურზე ტელე პასუხობს. ჯერჯერობით, მისი მოძებნა ვერაფერ მოახერხა,“ – გვაცხობა ნყარომ.

როგორც 23 დეკემბრის „24 საათში“ გაცხობით, საბერძნეთის კომპანია „პალას ნავიგეიშენმა“ უარი თქვა მოლაპარაკებების გაგრძელებაზე, მაშინ კომპანიის ავფოკატმა ნიკოს სოფრასმა ვითხრა: „აღარ ვიცით, რა ქნა“. „პალას ნავიგეიშენმა“ ყველაფერი გააკეთა, ჩვენ მოლაპარაკებების რუსურსი ამოვსურეთ, საქართველოს ხელისუფლება რამეს თუ შემოგვთავაზებს, ბედნიერები ვიქნებით.“

რა გააკეთა და რას აკეთებს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო დატყვევებული ქართველების გა-

ნა, საქართველო და აზერბაიჯანი რეგონში მშვიდობისმყოფელთა შემოყვანის მოთხოვნით მიმართავენ ნატოს. ერთი სიტყვით, რაც უფრო ღრმად მიდის „Rand Corporation“-ის ანალიტიკოსები შეფასებები, მით უარსია საქართველოსთვის და სამხრეთი კავკასიის ქვეყნებისთვის.

ამერიკულ ექსპერტთა საშიშ პროგნოზის საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრზე გამოცხადება და საზოგადოებას ამგვარი განცხადების კრიტიკულად შეფასების კენ მოუწოდებს.

ეს არის ერთ-ერთი სცენარი, რომლის მსგავსი ასობით მუხადება ყველა სერიოზულ ანალიტიკურ ცენტრში. და რომელიმე ამ სცენარის სერიოზულად მიღება, კონტექსტშია ამოღვევლიად, მხოლოდ საზოგადოების დეზორიენტაციას გამოიწვევს. - განაცხადა პარასკევს გამოართულ პრესკონფერენციაზე ირაკლი მენსაღარძელმა.

მოუხედავად ამისა, როგორც ჩანს, საქართველოს ხელისუფლება პიპო-თეტური სცენარიდან რამდენიმეს, მათ შორის, ნავთობსადენზე ტერორისტულ თავდასხმებს, საესებით რეაგირებად მიიჩნევს.

„შე ვიპოვე კიდევაც, რომ მათი გამოყვანა შეიძლება, მაგალითად, ნავთობსადენების სისტემის დასაცავად, ვინაიდან არ არის გამოიცხადებული, რომ ტრაქტი ამ სისტემის ნივალმდე განხორციელდეს.“ განაცხადა 15 დეკემბრს, „კომანდოს“ ბატალიონის გამოშვების დროს საქართველოს ერთეული უშიშროების სამხედრო ნაწილისა და სპეცდანიშნული სამხედრო დასარტეში უკრაინის „პალას ნავიგეიშენმა“ უარი თქვა მოლაპარაკებების გაგრძელებაზე, მაშინ კომპანიის ავფოკატმა ნიკოს სოფრასმა ვითხრა: „აღარ ვიცით, რა ქნა“. „პალას ნავიგეიშენმა“ ყველაფერი გააკეთა, ჩვენ მოლაპარაკებების რუსურსი ამოვსურეთ, საქართველოს ხელისუფლება რამეს თუ შემოგვთავაზებს, ბედნიერები ვიქნებით.“

როგორც 23 დეკემბრის „24 საათში“ გაცხობით, საბერძნეთის კომპანია „პალას ნავიგეიშენმა“ უარი თქვა მოლაპარაკებების გაგრძელებაზე, მაშინ კომპანიის ავფოკატმა ნიკოს სოფრასმა ვითხრა: „აღარ ვიცით, რა ქნა“. „პალას ნავიგეიშენმა“ ყველაფერი გააკეთა, ჩვენ მოლაპარაკებების რუსურსი ამოვსურეთ, საქართველოს ხელისუფლება რამეს თუ შემოგვთავაზებს, ბედნიერები ვიქნებით.“

სათავისუფლებლად, კვლავ უცნობი რჩება, ვინაიდან საგარეო-პოლიტიკური უწყების ოფიციალური პირები ამ თემაზე მედიასთან საუბროს თავს არიდებენ. „24 საათისთვის“ არაოფიციალურად განხილეს ცნობილი, რომ საგარეო საქმეთა სამინისტრომ იანერის დასაწყისში ნოტი მიმართა გერმანიის, საფრანგეთისა და ამერიკის მთავრობებს, რომლებსაც უფრთხი უცნობია, თუ შეიძლება, ასევე სისტემატურად დადიან დიდ ბრიტანეთის სამხედრო გემები. ანტიტერორისტული კოალიციის ეს ძალები სომალის სიახლოვეს, ჯერ კიდევ გასული წლის იანვარში იქნა გადასროლილი. მაშინ ამერიკის შეერთებული შტატების სომალში მექრისა და იქ დაბრუნებული „ალ-ქაედას“ ბოევიკთა რაზმების განადგურებას აპირებდა. ამ მიზნით, გამინტრონმა სომალის ინ-

ტერნეტ-პროვიაიდერები და სატელეფონო კომპანიებიც კი დახურა [უკვე ერთი წელია, სომალში ინტერნეტი არ აქვთ, ხოლო ერთადერთი სატელეფონო კომპანია, რომელსაც პრეტავონი უსმენს, საერთაშორისო ზარებს ვერ აუღის], თუმცა შემდეგ, სამოქალაქო ომში ჩათრევის შიშით, ამერიკელებმა სომალში მეჭერა გადაიფიქრეს.

აღსანიშნავია, რომ სომალის სიახლოვეს განლაგებული ანტიტერორისტული ძალებს, სომალელი მეკობრეების მიერ დატყვევებული გემის გათავისუფლების გამოცდილება უკვე აქვთ. 2002 წ

„ჰამასი“ არაყს კამიკაძეების ამოქმადებას სთავაზობს

„ჰამასის“ აქტივისტთა შეკრება.

პალესტინის გასამხედროებელი ფორმირების „ჰამასის“ აქტივისტებმა სპეციალური შეკრება გამართეს, სადაც არაყის ხელისუფლების მათი ტაქტიკის გამოყენებისკენ მოუწოდეს. „ჰამასის“ ხელმძღვანელობამ და მებრძოლებმა ბაღდადს დასავლეთთან საბრძოლველად ათასობით კამიკაძე-ტერორისტის ამოქმადება შესთავაზეს. „ჩვენ ასეთი ქმედებისაკენ ყველა არაბსა და მუსულმანს მოვუზოდებთ, რათა ამერიკელი დამპყრობლების ფეხქვეშ მინა იხვოდეს. ეს განსაკუთრებით შეესბაზვნება მოძიებებს საულის არაბებში, რადგან ეს არ გახლავთ ომი მხოლოდ არაყის წინააღმდეგ, ეს არის ომი მთელი მუსულმანური სამყაროს წინააღმდეგ“, - განაცხადა „ჰამასის“ ერთ-ერთმა ლიდერმა აბდელ ზაიზ რანთისმა.

„ჰამასის“ აქტივისტთა შეკრება პალესტინის ქალაქ ბეთლემში, ლტოლვილთა ბანაკში გაიმართა, სადაც პარასკევს ისრაელის არმიასთან შეტაკების დროს პალესტინელი მოზარდი დაიღუპა. „ჩვენ მოუწოდებთ არაყის ხელისუფლებას, კარი გაუღოს მუსულმან მოხალისეებს, რომლებიც მზად არიან, არაყის დასაცავად თავიანთი როლი შეასრულონ, რადგან აშშ-ს უნდა ყველა მუსულმანის წინააღმდეგ ანარქიზმს“, - დასძინა რანთისმა, დაახლოებით, ორი ათასი აქტივისტის წინაშე გამოსვლისას. შეკრების შემდეგ დემონსტრაცია მოეწყო, რომლის მონაწილეებმაც ამერიკისა და დი-

უხადლესი რადა ჩერნომირდინის ქვეყნიდან გაქვევას ითხოვს

უკრაინის უმაღლესმა რადამ მთავრობის მიმართა თხოვნით, განხილოს უკრაინაში რუსეთის ელჩის ვიქტორ ჩერნომირდინის ქვეყანაში დატოვების მიზანშეწონილობის საკითხი. დაპუტატების თქმით, მათ მოზეზრდა ჩერნომირდინისაგან გაუთავებელი ტყვეის სწავლება იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა იყოს უკრაინის საშინაო და საგარეო პოლიტიკა.

დობლობატორი ეტიკეტის თანახმად, ელჩი ვალდებულია, თავი შეიკავოს ქვეყნის საშინაო პოლიტიკაზე აზრის გამოთქმისაგან, ჩერნომირდინი კი არ ერიდებოდა უკრაინელი პოლიტიკოსებისა და მათი მოღვაწეების შეფასებას. დაპუტატების განსაკუთრებული აღზრდა განიხილეს დეკემბრის ბოლოს გამართულმა მრგვალმა მაგიდამ, როდესაც ჩერნომირდინმა უკრაინის საგარეო საქმეთა სამინისტროს

აშშ-ს საერთაშორისო ბანკითარების საბანკოს ახალი პრიორიტეტი

ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტომ (ოუსაიდმა) დამოუკიდებელი ექსპერტების დახმარებით შეიმუშავა ახალი პროგრამა „საგარეო დახმარება ეროვნული ინტერესის სამსახურში: თავისუფლებისა და უსაფრთხოების მხარდაჭერა“.

მოსხვნების თანახმად, ამერიკის ეროვნულ უსაფრთხოებასა და საგარეო დახმარებას შორის უშუალო კავშირი არსებობს, რადგან დემოკრატიული და განვითარებული სახელმწიფოები სტაბილური პარტნიორები არიან და ექსპერტისტულ პოლიტიკას არ ატარებენ.

ექსპერტებმა ექვსი სფერო გამოყვეს, რომლიც მოხადა 20 წლის განმავლობაში შეერთებული შტატების განვითარების სააგენტოს პრიორიტეტი იქნება:

1. პატივსანი ხელისუფლება. გამჭვირვალე, დემოკრატიული და პასუხისმგებლობის მქონე ხელისუფლების გარეშე ეკონომიკური ზრდის მიღწევა და ეკოლოგიური სტანდარტების შენარჩუნება არ მოხერხდება. საგარეო დახმარების პროგრამებმა განვითარებად სახელმწიფოებში ხელი უნდა შეუწყონ კანონის უზენაესობას და ადამიანის უფლებების დაცვას, სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებას, რომელიც ხელისუფლების თვითმპობის აღკვეთის შეძლებს.
2. განვითარებაში ეკონომიკური ზრდა საკანონო როლს ასრულებს. ლარინების ცხოვრების გასაუმჯობესებლად ეკონომიკურ ზრდას ძირითადი მნიშვნელობა ენიჭება. ეკონომიკური ზრდის გარეშე ოჯახები შემოსავლის გაზრდას ვერ შეძლებენ, ხოლო საგადასახადო შემოსავლები სადამნაშაველად და ჯანდაცვის პროგრამების დასაფინანსებლად შესაბამისი არ იქნება.
3. განვითარებაში უკეთესი ადმინისტრაცია. მოხსენებში ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ ადამიანის მიერ გამოწვეული კატასტროფებისა და კონფლიქტების რაოდენობა მკვეთრად გაიზარდა. ექსპერტები შეგვახსენებენ, რომ ყველა დახმარებას პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს, მათ შორის, ჰუმანიტარულ დახმარებასაც. მოხსენების ავტორები საერთაშორისო დონორებს მოუწოდებენ, რომ საგარეო დახმარებას განვეთხიას კარგად გათვალონ კონფლიქტებში მათი შესაძლო გავლენა და შედეგები.
4. კერძო საგარეო დახმარება. ამერიკიდან განვლილ საგარეო დახმარების მხოლოდ 20 პროცენტია მთავრობის მიერ დაფინანსებული. შეერთებული შტატების სახელმწიფო საგარეო დახმარების კერძო ინიციატივებთან კოორდინირება მომავალი წარმატებისათვის ძალზე მნიშვნელოვანია.

კასპიის ნავთობის მნიშვნელობა ნელ-ნელა მსირდება

რეპაზ ბახტაძე

საერთაშორისო ვითარების შეცვლისა და რეგიონის სახელმწიფოების არასტაბილურობის გამო, კასპიისპირეთი დასავლელი ინვესტორებისა და თეთრი სახლის თვალში მიმზიდველობას კარგავს.

უკანასკნელი ათწლეულის განმავლობაში კასპიის ზღვის აუზს ამერიკის ევრაზიულ პოლიტიკაში ერთ-ერთი ცენტრალური ადგილი ეკავა. ამერიკელი პოლიტიკოსები კასპიურ რესურსებს ბოლო 30 წლის უმნიშვნელოვანეს ენერგეტიკულ აღმოჩენად განიხილავდნენ. ამან ე.წ. დიდი თამაშის აღორძინება გამოიწვია, რუსეთსა და შეერთებულ შტატებს შორის რეგიონში მძაფრი კონკურენცია განაღდა. ენერგეტიკული რესურსების ათვისება და კავკასიისა და ცენტრალური აზიის სახელმწიფოების დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა კონტროლის ადმინისტრაციის დროს და ბუმის პრეზიდენტობის პირველ ეტაპზე ამერიკული საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტი იყო.

11 სექტემბრის შემდეგ, როდესაც აშშ-ს სამხედრო ბაზები ცენტრალურ აზიაშია განლაგებული, ახლო აღმოსავლეთში არასტაბილური ვითარება, ვაშინგტონსა და არაბებს შორის ურთიერთობები დაძაბულია, ტერორისტები მთელი მსოფლიოს მასშტაბით მოქმედებენ და ერთეული ომის დაწყება, პრაქტიკულად, გადაწყვეტილია, ბევრი ფიქრობს, რომ კასპიისპირეთის მნიშვნელობა კიდევ უფრო გაიზარდა. თუმცა, აშშ-ს პოლიტიკური და აკადემიურ წრეებში ყველა ასე არ მიიჩნევს.

რამდენიმე კვირის წინ „შუბრონ-ტექსაკომ“ განაცხადა, რომ ყაზახეთში დამატებითი ინვესტიციების განხორციელებას აღარ აპირებდა. ამ კომპანიის მიერ ყაზახეთში განხორციელებული ინვესტიცია, რეგვირობით, უდიდესია მთელს ევროპაში. გართულელების დაწყებისთანავე ყაზახეთის ხელისუფლებამ ნავთობ-კომპანიის მენეჯერებთან სასწრაფოდ გამართა შეხვედრა და ინვესტირებს დაბრუნება სთხოვა. თუმცა, ეს საგარეო განხეთქილება ერთ-ერთია იმ მრავალ სიმპტომს შორის, რომელიც ვაშინგტონისათვის კასპიისპირეთის მნიშვნელობის დაკნინებაზე მიუთითებს.

გასულ ხუთშაბათს ნიუ-ორლეანში კასპიისპირეთის შესახებ აშშ-ს მთავრობის დაფინანსებით დიდი კონფერენცია - „კასპიის ზღვის აუზი: შესაძლებლობები აშშ-ს საზღვაოთა და გაზის ფირმებისათვის“ - გაიმართა, რომელშიც მთავრობებისა და კომპანიების ასამდე წარმომადგენელი მონაწილეობდა. შეხვედრაზე მოწვეულები იყვნენ აზერბაიჯანისა და ყაზახეთის ელჩები ამერიკაში. ანალიტიკური კონფერენციის პირველადი კონტროლის პრეზიდენტობისას ჩატარდა ოთხი წლის წინ.

კონფერენციის ძირითადი მიზანი იყო, თავი მოეყარა კასპიისპირეთში მომუშავე ინვესტორებსა და კომპანიებისათვის, რათა მათ თავიანთი გაწეული მუშაობის, სირთულეებისა და მომავალი გეგმების შესახებ ესაუბრათ. ექსპერტების თქმით, აღნიშნული კონფერენციის მონაწილე ერთგვარი მცდელობა იყო ვაშინგტონის მხრიდან, რათა კომპანიები რეგიონში დამატებითი ინვესტიციების ჩადენისაკენ ნაექმეტიან.

სომხეთი ტელევიზიის ხელმძღვანელი მკვლელობით მოპირკებულია

პირადი პაპროცინა

ამერიკისა და ავსტრალიაში. ეს ნიშნავს, რომ არბის გავლენა შეიძლება იქნას სომხურ დასაპირაზეც ვრცელდება.

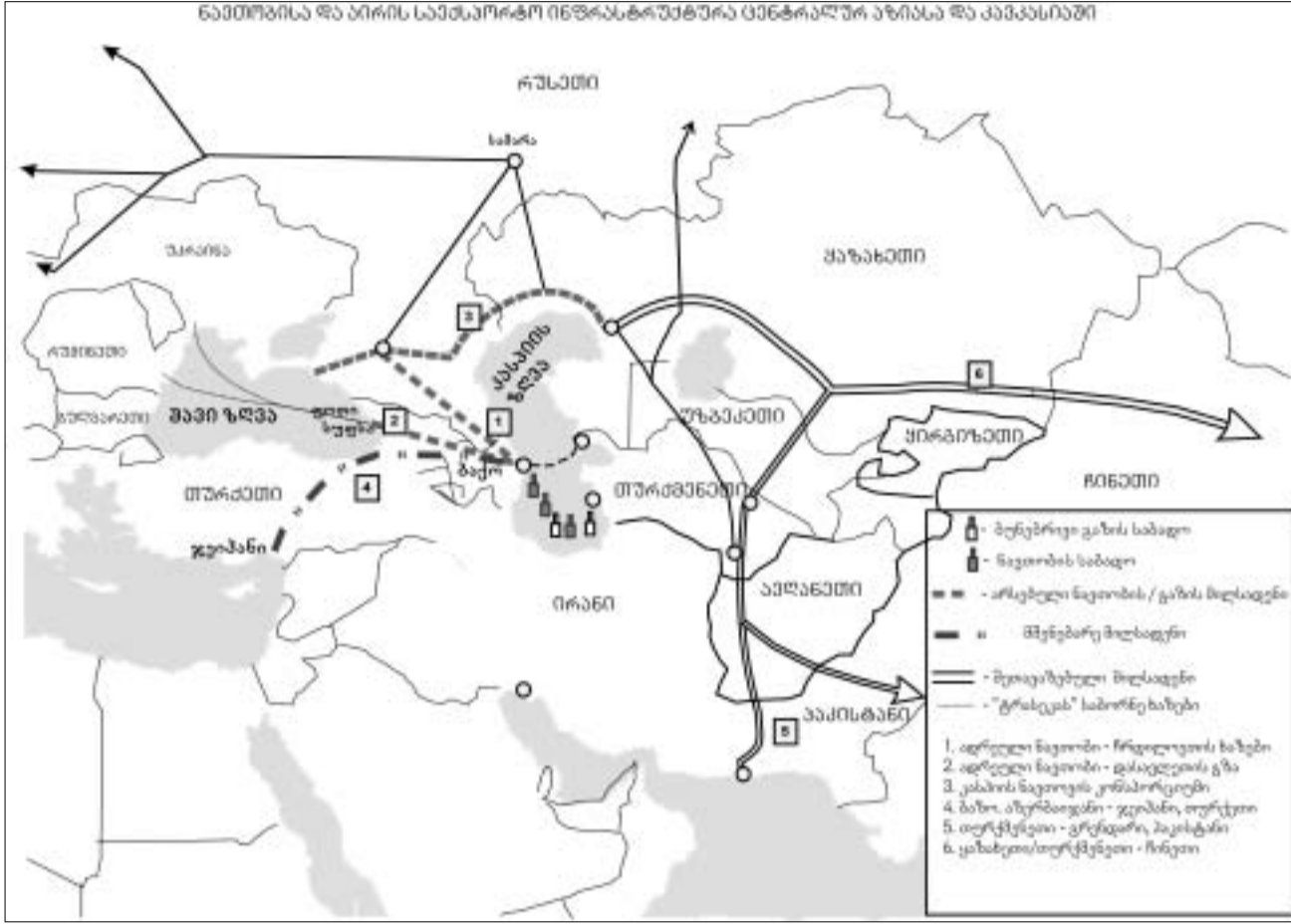
29 დეკემბერს, როდესაც მოხდა მკვლელობა, თითქმის ყველა დატყულებული სამუბოა შევუხლება და ინიყო ახალი წლისა და შობის აღსანიშნავად, ცხრადალიანი დასვენება გაზეთიც გამოაცხადეს.

ტელევიზია სომხეთის მოსახლეობისათვის ინფორმაციის ერთადერთი წყარო გახდა. ამავე დროს, თავისი ხელმძღვანელის მკვლელობით შოკირებული ყველაზე დიდი არბი „პ-1“ გადასცემდა მხოლოდ მუსიკას და ცნობილი ადამიანების გამონათქვამებს ნაღდალიანის შესახებ. კერძო ტელეარხები კი ვერ ანაზღაურებდნენ ინფორმაციის დეფიციტს.

ამავედროულად, ექვს კვირაზე ნაკლები დარჩა საპრეზიდენტო არჩევნების პირველ ტურამდე, რომელიც კოჩარის ხელმძღვანელმა არჩევა დაიდა იქნება დამოკიდებული „პ-1“-ის მხარდაჭერაზე.

კოჩარის გამომავალმა ტვირან ნაღდალიანის მკვლელობაზე სწრაფი და მკვეთრი იყო. მან მკვლელობა ტერორისტულ აქტად შეაფასა: „ყველაზე ღირებულის - ადამიანის სიცოცხლის ხელყოფით, ტერორისტების მიზნად დასახეთი, მიაყენებდნენ მათ, ვინც თავისი ყოველდღიური შრომით ცდილობდა ახალი, მშვიდობიანი და სტაბილური სომხეთის შექმნას“.

წინასწარევირე კმეხეთის პოლიტიკურ ლექსიკონში ეს განცხადება შეიძლება იქნას გაგებული ისე, რომ პრეზიდენტ მკვლელობაზე პასუხისმგებლობას ოპოზიციას აკისრებს. მთავრობის სხვა მხარდამჭერების განცხადებები კიდევ უფრო ღია ფორმის იყო.

„ჩვენ ვფიქრობთ, რომ [რეგიონის დიდი მომავალი აქვს], - განაცხადა კონფერენციაზე თეთრი სახლის წარმომადგენელმა ბრიუს ბლეკმანმა, რომელიც ანაგდროულად ვაჭრობის მინისტრის თანამდებზე არის. „საჭიროა, ძალიან დიდი დრო, რათა ჩვენს მიერ განხორციელებული ინვესტიციებიდან მოგება მივიღოთ“, - დასძინა მან.

მომხსენებლებმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ ენერგეტიკულ სექტორში მომუშავე მენეჯერებს ყოველდღიურად უწევთ ნუსებისა და კანონების თვითნებურ ცვლილებებთან და კორუმპირებულ ჩინოვნიკებთან პირისპირ შეხებაზე.

რეგიონში მომუშავე კომპანიების თქმით, განხორციელებული თანაბროდ გამართა შეხვედრა და ინვესტირებს დაბრუნება სთხოვა. თუმცა, ეს საგარეო განხეთქილება ერთ-ერთია იმ მრავალ სიმპტომს შორის, რომელიც ვაშინგტონისათვის კასპიისპირეთის მნიშვნელობის დაკნინებაზე მიუთითებს.

გნობილი და კონკრეტული მკვლევარი იან ბრეიერი აღნიშნავს ადმინისტრაციის დროს სახელმწიფო ინტერესების სურვილი აღარ აქვთ.

ნავთობადენების პოლიტიკა. ამერიკა-რუსეთის მეტოქეობა რეგიონის გავლენის მოსაპოვებლად ნავთობსადენების მარშრუტის არჩევას უკავშირდებოდა. რუსეთის სურდა, რათა პოსტსაბჭოთა ქვეყნებიდან ნავთობსადენები მსოფლიოს დადგინდეს; აშშ კი რუსეთისაგან დამოუკიდებელი მისაღწევის არსებობა იყო დაინტერესებული, რათა კასპიისპირა სახელმწიფოების ავტონომიურობა უზრუნველყო. საბოლოო ვაჭიბი, ორივემ გამარჯვდა. 2001 წელს მწყობრში

ჩადა რუსეთზე გამავალი მილსადენი, რომელიც ყაზახეთის მსოფლიო ბაზრებთან აკავშირებს. გასულ წელს კი ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მშენებლობა დაიწყო. ეს უკანასკნელი პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში ამერიკის ყველაზე მნიშვნელოვან სტრატეგიულ ნაწიანებად ითვლება. უზრავე სირთულის მიუხედავად, პროექტი დაიწყო და კასპიურ ნავთობს რამდენიმე წელიწადში გაიტანენ ევროპის ბაზრებზე რუსეთის გვერდის ავლით. სხვა მსგავსი ყალიბების გეგმის არარსებობისა და ბაქო-ჯეიჰანის საკითხში მიღწეული წარმატების გამო, აშშ-ს აღარაფერი აიძულებს, რომ ყურადღების კონცენტრირება მომავალში ამ რეგიონზე მოახდინოს.

ანტიტერორისტული ომი. 11 სექტემბრის შემდეგ, ევრაზიაში ამერიკის ყურადღება უსაფრთხოების საკითხებზეა გადატანილი. ეს, გარკვეულად, თვალსაზრისით, ენერგეტიკული პროექტების ხარჯზეც ხორციელდება. ახალ გარემოში უზნეულებმა, ყირგიზეთმა და, შედარებით მცირე დონით, საქართველომ მეტ-ნაკლებად მნიშვნელოვანი როლი შეასრულეს. მათგან არცერთს დიდი ენერგეტიკული რესურსები არ გააჩნია. ანტიტერორისტულ ომში ნავთობის მდიდარ ყაზახეთსა და აზერბაიჯანს კი დიდი სტრატეგიული მნიშვნელობა არ გააჩნია. საყურადღებოა ისიც, რომ ამერიკის ხელისუფლებამ უსაფრთხოების საკითხებში უკეთესი ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე საშუალოდ გადაიყვანეს.

პოლიტიკური რისკი. გასული წლის განმავლობაში ყაზახეთში სპინდელისკო კლიმატი თვალსაზრისით გაუარესდა. კიდევ უფრო მძიმე ვითარება კორუფციის, გადასახადების ოდენობის და კონტრაქტებთან დაკავშირებული სასამართლო დავების მხრივ. ინვესტიციების დაფორმების თვალსაზრისით ყაზახეთის ხელიწვლვებამ განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი. ასტანამ საწარმოების რენაცია ხელახლა დაიწყო. მრავალი ამერიკული ფირმა ჩივის შექმნაში.

სირთულეების გამო, თუმცა, აქამდე არცერთ მათგანს რეგიონი არ დაუტოვებია. მსგავსი ვითარება აზერბაიჯანშიც. ამ თვალსაზრისით, „შეერთებული შტატები“ შემთხვევა სამგალოთაა. ნავთობკომპანია ამერიკის მთავრობას არაერთხელ მიმართა დახმარებისათვის, რადგან ყაზახეთის ხელისუფლება ხელშეკრულების პირობებს გაუმდებობით ცდილობდა თავის სასარგებლოდ.

მილსადენების ექსპლუატაციის ტარებები. რეგიონში ამერიკის უდიდესი საინვესტიციო პროექტები ყაზახეთშია განხორციელებული, რომლის ნავთობი რუსეთის ტერიტორიაზე გამოავლინა ნავთობსადენებით მიედინება მომხმარებლებისაკენ. რუსეთის მილსადენების მონოპოლისტი „ტრანსნეფტო“ მომდინებელია, რომ მონოპოლიური მდგომარეობა შეინარჩუნოს და ინვესტირებს ტერიტორიის ანექ-დანეით პრობლემებს უქმნის.

აშშ-რუსეთის თანამშრომლობა. რუსეთ-ამერიკის დამთბარ ურთიერთობებში ენერგეტიკული საკითხები უზარმაზარ როლს ასრულებს. ბუმის ადმინისტრაცია ენერგეტიკის სფეროში აშშ-რუსეთის თანამშრომლობის გაღრმავებას აქტიურად ცდილობს. ამგვარი ურთიერთობა რუსეთისთვისაც განსაკუთრებით ხელსაყრელია. დღეს მრავალი ამერიკელი მაღალჩინოსანი ციმბირის კასპიის ზღვის ტოლფასა, ახალ რეზერვუარად განიხილება. გასულ პარასკევს რუსეთსა და იაპონიას შორის მიღწეული შეთანხმება 6-მილიარდიანი მილსადენის მშენებლობის თაობაზე, რომელიც იაპონიის რუსული ნავთობით მომარტოვებს, კიდევ უფრო გაღრმავდება ამ ინტერესს. ტრანსციმბრიის მილსადენების მშენებლობის საკუთარი გეგმები გააჩნია ჩინეთსაც. ასე რომ, ბუნებრივი რესურსების სიდიდისა და დიდი სახელმწიფოების დანტერესების გათვალისწინებით, ვაშინგტონი განსაკუთრებულ ყურადღებას კასპიისპირეთის სველად მომავალი სწორედ ციმბირის მიაპყრობს, - ფიქრობენ ამერიკელი ექსპერტები.

ლები აცხადებენ, რომ მათ უბრალოდ არ მიეცა საშუალება გამოსულიყვნენ „პ-1“-ს თეთრში, ხოლო მათი განცხადებები, სადაც ისინი გმობენ მკვლელობას, არ იქნა გათვებული ეთერში.

იმ ფურნალისტებს შორის, რომლებიც ხელისუფლებას არ უჭერენ მხარს, დღეს რეპრესიების მიში არსებობს. „მე ვერ კოლვას შევხვდი“, - აცხადებენ ცნობილი ფურნალისტი დავიდ პეტროსიანი. „ყველანი იმას ამბობენ, რომ ამერიკიდან მეტ სიფრთხილს გამოიჩენენ, ვინაიდან „პ-1“-ზე გამოსვლები მაინებდა, რომ ხელისუფლება მზადა განსხვავებული აზროვნების ჩასახშობაზე“.

პოლიტიკური მიზეზი შეიძლება იმაში მდგომარეობდეს, რომ, როგორც დავიდ პეტროსიანი აცხადებს, ტელეარხმა „პ-1“ დაიწყო დიდი როლის შეტყულება შიდა პოლიტიკაში, პრეზიდენტის შიდაპოლიტიკური ურთის ფორმირებასა და რეალიზებაში.

„პ-1“-მა არა მარტო არ აძლევდა რომერტ კოჩარის ოპონენტებს ეთერში თავიანთი მოსაზრების გამოხატვის საშუალებას, არამედ მათ საზოგადოებრივად გარყვნიც ცდილობდა“, - ამბობს პეტროსიანი.

მართალია, დღეისათვის პოლიტიკური ვერსია დომინირებს, არ გამოირჩება ნაღდალიანის მკვლელობის შესახებ ეკონომიკური მიზეზებიც. სომხეთის საზოგადოებრივი ტელევიზია დიდი და შემოსავლიანი ბიზნესია - 2002 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტში კომპანიის 5 მილიარდ დოლარზე მეტი გამოყოფი, ამას ემატება რეკლამიანი მარკეტინგის შემოსავლები და სარწსროთა დახმარება.

ნაღდალიან ფულს სატელევიზიო ბიზნესში აბანდონდა - იგი კერძო ტელეკომპანია „კიბის“ ფლობდა, რომელიც „პ-1“-თან თანამშრომლობდა პროგრამების წარმოებასა და რეკლამ-

მის განთავსებაში. გარდა ამისა, იგი სხვა სახის ბიზნესსაც ეწეოდა. კერძოდ, იგი ფლობდა კაფეს ერევნის ცენტრში.

არტაშეს გეგამიანს მიაჩნია, რომ ნაღდალიანი შეძლებდა მოეკლათ, რათა არ მიეცათ მისთვის სასამართლოში გამოსვლის საშუალება, სადაც მას ჩვენება უნდა მიეცა 1999 წელს სომხეთის პარლამენტში მომხდარი მკვლელობების საქმეზე.

იმ დღეს - 28 ოქტომბერს, ტელეცენტრის სააპარატოში მყოფი ნაღდალიანი თვალსაზრისით ადვენდუდა ყველაფერს, რაც სხდომათა დარბაზში ხდებოდა, როდესაც იქ იმყოფებდნენ შეარაღებული ადამიანები ნაირი უნაინის ხელმძღვანელობით, რომლებსაც მძევლად პარლამენტის ორმოცი წევრი შეადგინა აყვანილი. მომხდარი ეიდოფორზე იყო ჩანერილი, რომელიც შემდეგში გამოიძიება გადაეცა.

თუმცა, ოპოზიცია აცხადებს, რომ კასეტებიდან მონტაჟის დროს ამოჭრილი იყო პრეზიდენტის მაკომპრომეტირებული ინფორმაცია.

ისევე, როგორც 28 ოქტომბრის საქმესთან დაკავშირებით, სიმართლე ტვირან ნაღდალიანის მკვლელობის შესახებ უახლოეს მომავალში არ გაიარეკება. ამ ინციდენტში გამომწვეული რეაქცია მძლავრი გამოდგა, მაგრამ დიდხანს არ გავრცელდება.

„როგორიც არ უნდა ყოფილიყო ამ დანაშაულის მოტივი“, - ნათქვამია ერევნის პრესკლბის განცხადებაში, „იგი გახდა კიდევ ერთი გამომწვევა ჩვენი საზოგადოების, კერძოდ კი, სომხური ფურნალისტიკის მიმართ. ამგვარი არადასაბუნრი ქმედებები ძირს უთხრობს სიტყვის თავისუფლების და მთლიანად დემოკრატიის საფუძვლებს“.

იყავით სავსე! და მოიგეთ მრავალი ჰრიზი ჰროსედთან ერთად!

მიიღეთ მონაწილეობა ჯეოსელის ვიქტორინაში და მოიგეთ ყოველ კვირას:
ავტომობილი ნივა, **VESTEL**-ის ფირმის ტელევიზორი, აუდიო, ვიდეო და **DVD** სისტემის
მაგნიტოფონები “ელიტელექტრონიქსისაგან”* **SAMSUNG**-ისა და **NOKIA**-ს ტელეფონე-
ბი, ელ-გეხერატორი, უფასო სასაუბრო დრო, ფრანგული პარფუმერია.

ვიქტორინაში მონაწილეობის მისაღებად საკმარისია:

- Ⓒ იყოთ ჯეოსელის აქტიური აბონენტი
- Ⓒ უპასუხოთ ყოველკვირეულ შეკითხვას:

საქართველოში ჰროსელმა პირველმა შესთავაზა აბონენტებს SMS- მოკლე შეტყობინების მომსახურება?

კვირის კითხვას ჰროსელი დაგისვამთ ტელევიზიის (“რუსთავი 2” და “პირველი არხი”), რადიოს
("ფორტუნა", "ფორტუნა +") და გაზეთის ("24 საათის" და "ალია") საშუალებით.

- Ⓒ კი -დარეკეთ ნომერზე 111**
- Ⓒ არა-დარეკეთ ნომერზე 222**

ჭეოსელი

დამატებით ინფორმაციისათვის დარეკეთ 928 ან 822 770 177

*ელიტელექტრონიქსის მაღაზიები: თბილისი, მარჯანიშვილის 19 და აღმაშენებლის 146
ბათუმი: გამსახურდიას 47, ურას 91; ქუთაისი: გრიშაშვილის 31.
**ერთი ზარის ღირებულებაა 0,288 ლარი

საანდლო ფანდაქება ჰროსელში!

აბონენტთა საყურადღებოდ!
თქვენ შეგიძლიათ უფასოდ გადაიფორმოთ ნომერი.
იხარეთ!!! აქცია ძალაშია 2003 წლის 26 იანვრამდე.

მოკლედ

თბილისი. ელექტროენერჯი უწყვეტ მომსახურებაზე ხელშეკრულებას AES-თელსთან მხოლოდ 10-მდე აბონენტმა მოახერხა ხელი. როგორც AES-თელსის პრეს-ცენტრში განაცხადეს, მოსახლეობა აქტიურობას არ იჩენს. AES-თელსმა ხელშეკრულებას დადება, რომელიც ელექტროენერჯის მოწოდებელსა და მომხმარებელს შორის ურთიერთობას არეგულირებს, 20 დეკემბრიდან დაიწყო. კავკას-პრესი

თბილისი. ელექტროენერჯის ტარიფის შემცირების შესახებ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით „ეი-ო-ეს თელსს“ პრობლემები არ შეექმნება, — აცხადებს ამ კომპანიის პირველი ლედი არა კლი მელაშვილი.

მისივე თქმით, პრობლემა არაა კერძო სამართლის უფიცილი პირის, არამედ სახელმწიფოს წინაშე დადგება. მელაშვილის მიაჩნია, რომ დენის ტარიფში „ეი-ო-ეს თელსს“ წილი — 9 თეთრი არ უნდა შემცირდეს, რადგან ეს მანვერებული არაკონტრეული იყო შემოსწმდილი სხვადასხვა აუდიტორულს კომპანიის მიერ.

„ეი-ო-ეს თელსს“ გენერალური მენეჯერი იგნასი ირბარენი სამშაო არდადგებულადან თბილისში შაბათს დაბრუნდა. ტარიფის საკითხთან დაკავშირებით კომენტარებისგან იგი, ჯერჯერობით, თავს იკავებს.

საკონსტიტუციო სასამართლომ სემეკს დენის ახალი, შემცირებული ტარიფის შემუშავება 1 მარტამდე დაავალა. შედია-ნოუსი

თბილისი. „გაერთიანებული დემოკრატების“ წევრის მიხილ მატყვარიანის განცხადებით, მისი ფრაქცია პარლამენტის როგორც პლენარული სხდომის დღის წესრიგში მინიმალური ხელფასის გაზრდის შესახებ კანონპროექტის შეტანას კატეგორიულად მოითხოვს. მისი თქმით, „დემოკრატების“ ინიციატივას კენჭი 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის განხილვამდე უნდა ეყაროს.

„ჩვენი პროექტის მიღებას 74 მს სჭირდება, რისი შეგროვებაც პრობლემას არ წარმოადგენს“, — თქვა მიხილ მატყვარიანმა. მისი განცხადებით, პარლამენტი შესაბამის გადაწყვეტილებას აუცილებლად მიიღებს. ამასთან, ექვს კვირამდე, რომ ამ შემთხვევაში პრეზიდენტი ვეტოს უფლებას გამოიყენებს და საკანონმდებლო ორგანოს გადაწყვეტილებას ხელს არ მოახერხებს.

პარლამენტის როგორც პლენარული სხდომა, საჯაროდ, მომავალ კვირას უნდა გაიმართოს. შედია-ნოუსი

თბილისი. კვირას მოსკოვში გამგზავნი საქართველოს სამთავრობო დელეგაცია სათბობო-ენერჯეტიკის მინისტრის დავით მირცხულავას ხელმძღვანელობით. დელეგაციის შემადგენლობაში არიან გაზის საერთაშორისო კორპორაციის პრეზიდენტი ალექს გოციოძე, ქალაქის პრემიერი ვია შერაძე, „თბილგაზის“ გენერალური დირექტორი ვახტანგ ცაავა. ეს უკანასკნელი გამართავს შეხვედრებს „იტერას“ ხელმძღვანელობასთან, რომლის დროსაც ხელი მოეწერება ხელშეკრულებას „თბილგაზს“ და „იტერას“ შორის თბილისისათვის ბუნებრივი აირის პირდაპირი მიწოდების თაობაზე. როგორც ცაავამ განაცხადა, თუ ხელშეკრულება გაფორმდება ძველი რიცხვით, ანუ პირველი დეკემბრიდან, „თბილგაზს“ მოუხდება დეკემბერში მიხმარებული აირისათვის არა 9 მლნ, არამედ შედარებით ნაკლები, დაახლოებით, 8 მლნ-მდე ლარის გადახდა.

ვიზიტის დროს სათბობო-ენერჯეტიკის მინისტრი შეხვედრას ს. არუსეთის ერთიანი ენერჯისტიკისა და სათბობო-ენერჯეტიკის სამინისტროს ხელმძღვანელებს. შეხვედრაზე საუბარი შეეცხება ორ ქვეყანას შორის ენერჯეტიკულ თანამშრომლობას და დაისახება 2003 წლის გეგმები. დელეგაცია თბილისში ხუთშაბათს დაბრუნდება. შედია-ნოუსი

ქუთაისი. ინდურ-ქუთაისური ჯეიპების გარდა, უახლოეს ხანში, შესაძლოა, კიდევ ერთი ერთობლივი სატრანსპორტი ნაწარმი, ანუჯერად - ჩინურ-ქუთაისური მოტოციკლები შექმნას.

ქუთაისში, რამდენიმე დღეა, საქმიანი ვიზიტით პეკინის ერთ-ერთი მხვილი კომპანია „ტინ-ბანი“ წარმომადაგელები იმყოფებიან. ჩინელი ბიზნესმენების ინტერესთა სფეროში სამი ძირითადი დარგი მოქცევა - სასაქონლო წარმოება, ტელეკომუნიკაციის გამოყენება და მოტოციკლების აწარმა. ამ ბიზნეს-წინადადებებს ჩინური კომპანია, უკვე კარგა ხანია, სთავაზობს ქართულ მხარეს. ქუთაისის მეტრისთვის ყველაზე მომხილავი მოტოციკლებების გამოშვების იდეა აღმოჩნდა.

სამდღიანი მოლაპარაკებების შემდეგ, გადაწყდა, რომ გაზაფხულზე „ტინ-ბანი“ ჩინეთთან შპს პროდუქტს ჩამოიტანოს. მოტოციკლების აწარმა კი, ქუთაისის სატრავტორი ქარხანაში მოხდება. როგორც „იტერა-პრესის“ ქუთაისის მენეჯერი უთხრეს, პირველი ჩინურ-ქუთაისური მოტოციკლები პარილის თემში გამოვა. ინტერ-პრესი

ბაქო. აზერბაიჯანის ნავთობის სახელმწიფო ფონდისათვის ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მშენებლობის პროექტში წლის დაფინანსებისათვის 55 მილიონი სავალუტო რეზერვებიდან გამოყოფილი 118 მილიონი დოლარიდან უკვე გახარჯულია 22 მილიონი დოლარი. ამის შესახებ 10 იანვარს გამართულ პრესკონფერენციაზე აზერბაიჯანის ეროვნული ბანკის გამგეობის თავმჯდომარემ ელმან რუსტიამოვა განაცხადა.

მან აღნიშნა, რომ ამ სახსრების ნავთობის ფონდისათვის გადარიცხვის გარკვეული გრაფიკი არ არსებობს, თანხების გაცემა ხდება შემოსული განაცხადების შესაბამისად. კავკას-პრესი

თბილისი. აზერბაიჯანი კლავიინდებურად ლიდერობს რეგიონში ძირითად კაპიტალში განხორციელებული ინვესტიციების მხრივ. 2001 წელს აზერბაიჯანში ინვესტირებულ იქნა 400 მილიონი დოლარი, მაშინ, როცა სომხეთში ინვესტიციებმა 200 მილიონი შეადგინა, საქართველოში კი - 150 მილიონი დოლარი. სპეციალისტები ცალსახად აღნიშნავენ, რომ საქართველოში ინვესტიციების რაოდენობა შეცვლიდა. ეს აიხსნება უსაფრთხოების გარანტიების არარსებობით, ასევე, ბიზნეს-სრდებს შორის ურთიერთობების გაუარესებით. თუ 1998 წელს საქართველო განხორციელებული ინვესტიციებით აზერბაიჯანთან თითქმის თანაბარ დონეზე იმყოფებოდა (2000 მილიონი 350-ის წინააღმდეგ), 2000 წელს ის სომხეთის ინვესტიციების დონეს გაუთანაბრდა.

უკანასკნელი წლების მიხედვით საქართველოში განხორციელებული ინვესტიციები ამჯერად გამოიყურება: 1998 წელს - 300 მილიონი დოლარი, 1999 - 150 მილიონი, 2000 - 130 მილიონი, 2001 წელს კი 130 მილიონი დოლარი. კავკას-პრესი

თბილისი. ამერიკის სახელმწიფო სადაზღვეო კომპანია OPIC მზადაა, დაახლოებით ყულევის სახელად ტერმინალის მშენებლობას ამერიკული ინვესტიციები. ამგვარი მინარისის ნეროლი სადაზღვეო კომპანიის ხელმძღვანელობისაგან ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრმა შერამ ადგილობრივი მედიისთვის განაცხადა. საბინიტრომ ადასტურებენ ამ ფაქტს, რომ ერთ-ერთი ამერიკული კომპანია მზად არის, გააგრძელოს ყულევი შექმნილი ტერმინალის მშენებლობა. თუმცა, ამ კომპანიის სახელმწიფო ჯერ არ მზადდება. იანვრის ბოლოსათვის მოლაპარაკებების წარმატებულად დასრულებას შემდეგ ამერიკული კომპანია და საქართველოს სამხედრო კომანდო „ტერმინალი 2000“-ს შორის ხელი მოეწერება შესაბამის ხელშეკრულებას. შემდეგად „ტერმინალი 2000“ მიიღებს კრედიტს, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს ქართულ მხარეს, გააგრძელოს მშენებლობა. შეგახსენებთ, რომ საბინიტრომინალის მშენებლობას, რომლის გამტარებლობა 20 მილიონი ტონაა, ახორციელებდა კომპანია „არგო-მარ ოილი“, რომელიც, ზოგიერთი მონაცემებით, ოფორმულ ზონაში დარეგისტრირებული ქართული კომპანიაა. „არგო-მარ ოილი“, დაბრუნებული 150 მილიონი დოლარის ნაცვლად, ჩადო მხოლოდ 70 მილიონი, რის შემდეგაც ფინანსური პრობლემების შესახებ გააკეთა განცხადება და მშენებლობა შეაჩერა. მშენებლობა, შესაბამისად, შეჩერდა გასული წლის ზაფხულში, რის შემდეგაც ქართული მხარე ინვესტორს ეძებდა. კავკას-პრესი.

თბილისი. ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს ოფიციალური მონაცემებით, საქართველოში ინტერნეტ-ქსელით ინტენსიური მოხარგებელ 75 ათასი ადამიანია. აღსანიშნავია, რომ ინტერნეტით სარგებლობა, თბილისის გარდა, რეგიონებშიც საკმაოდ სწრაფად ვითარდება. განსაკუთრებით ამ მხრივ შავიზღვისპირა ქალაქები გამოირჩევიან, მათ შორის, ბათუმი და ფოთი. კავკას-პრესი

ბაქო. 2003 წელს აზერბაიჯანში ნავთობის მოპოვება 15,2 მილიონ ტონას გაუტოვდება, განაცხადეს აზერბაიჯანის სახელმწიფო ნავთობკომპანიის პრეს-სამსახურში. სასამართლოს მონაცემებით, ნავთობი მოიჭრა საერთო მოცულობიდან 8,8 მილიონი ტონა მოდის სახალოებზე, რომელსაც სახელმწიფო ნავთობკომპანია მშენებლობა და ზღვაზე ამოუყვებს. აზერბაიჯანის საერთაშორისო საოპერაციო კომპანია 2003 წელს 6,450 მილიონი ტონა ნავთობის მოპოვებას გეგმავს. მიმდინარე წელს გაზის მოპოვება პროგნოზის მიხედვით 5,04 მილიარდ კუბმეტრის გაუტოვდება, მათ შორის - 890 მილიონი კუბმეტრი საოპერაციო კომპანიაზე მოდის. ეს მონაცემები ჩადილია ქვეყნის 2003 წლის სათბობო-ენერჯეტიკულ ბალანსში. დღევანდელ გაზის მოპოვებაში სახელმწიფო ნავთობკომპანია შეავსებს კომპანია „იტერა“-ს საერთაშორისო ჯგუფთან იმპორტის ხარჯზე. დეკემბრის მიწურულად სახელმწიფო ნავთობკომპანია აწარმოებს „იტერა“-ს საერთაშორისო ჯგუფთან მოლაპარაკებებს გაზის მიწოდების 4,4 მილიარდ კუბმეტრად 5-5,5 მილიარდ კუბმეტრამდე გაზრდის შესახებ. არსებული შეთანხმებების საფუძველზე აზერბაიჯანის მხარე ყოველი ათასი კუბმეტრისთვის 52 დოლარს იხდის. კავკას-პრესი

თბილისი. სააქციო საზოგადოება „აზოტი“, რომელიც თავისი ძირითადი საქმიანობის - მინერალური სასუქების წარმოების განახლებას წლის დასაწყისისთვის გეგმავდა, ამ საქმიანობას მომავალ კვირიდან შეუდგება. „აზოტი“ გენერალური დირექტორის, გიგი გოგოლაძის განცხადებით, სანაშრომის მიერ პროდუქციის დადგენილ ვადში გამოშვების შეფერხება საერთაშორისო საკითხებს უკავშირდება. რაც შეეხება პროდუქციის გასაყვების ბაზრებს, რომლებიც ევროპის მონიანე ქვეყნებსაც მოიცავს, გოგოლაძის თქმით, „აზოტი“ მათი დაკარგვის საფრთხე არ ემუხრება, რადგან მინერალური სასუქების წარმოების შეჩერების პერიოდში სანაშრომს კლიენტებს საერთაშორისო პროდუქციის ანგდება. მიმდინარე წელს „აზოტის“ პროდუქცია 3000 ტონის ოდენობით ადგილობრივ ბაზრასაც მიეწოდება. ამგვამად სანაშრომს დღე-ღამეში 500 ათასი კუბური მეტრი ბუნებრივი აირი მიეწოდება. „აზოტის“ გენერალური დირექტორის განცხადებით, მომავალ კვირას ეს მანვერებული, საჯაროდ, 700 ათასამდე გაიზარდება. ინტერ-პრესი

ლარის ოფიციალური ბაკვლითი კურსი ახმ დოლარის მიხარით 2003 7 - 13 იანვრის მდგომარეობით					
დღე	2003	2002	2001	2000	1999
2200					
2100					
2000					
1900					
1800					
1700					
1600					
1500					
1400					
1300					
1200					
1100					
1000					
900					
800					
700					
600					
500					
400					
300					
200					
100					
0					

მსოფლიოს მათყვანი	UKJ	US\$	€uro	£en
US\$	1.8078	0.822	0.659	0.0652
€uro	1.5178	0.9458	1.0573	0.0684
£en	1.9147	1.1935	1.2617	0.0079

2003 წლის 13 იანვრის მდგომარეობის მთავარი ლარის ოფიციალური ბაკვლითი კურსები:		
აღმოსავლური	1	2.2322 ლარი
აღმოსავლური	1	3.5538 ლარი
აღმოსავლური	1	1.5913 ლარი
აღმოსავლური	1	2.2090 ლარი
თავისთავი	1 000 000	1.3271 ლარი
აღმოსავლური	1	0.1847 ლარი
აღმოსავლური	1	0.0698 ლარი
აღმოსავლური	1	0.4812 ლარი
აღმოსავლური	100	0.3794 ლარი
აღმოსავლური	10	3.1424 ლარი

მთავრობისთვის მთავარია უაქციორო ხიზილალა

პირავლი გავარიდა

დღეს ფინანსთა სამინისტრო აცხადებს, რომ ფონდის ყველა რეკომენდაცია შესრულებულია. „ყველაზე მნიშვნელოვანი რეკომენდაცია - საბიუჯეტო შემოსავლების პარამეტრი, შესრულებულია. ერთადერთი, რაც ვერ მივიღეთ, საბიუჯეტო უფლებამოსილებათა კანონია, რომელიც პარლამენტში დროულად შევიდა, მაგრამ არ დამტკიცებულა,“ - აცხადებს ლევან ჩრდილი.

„ბიუჯეტი იმ პარამეტრებით, რაც უკვე წარმოდგენილია, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს შესაბამისი საგადასახადო განაკვეთებით“, - აცხადებს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე გიორგი ისაკაძე. მისი განმარტებით, საჯარულ ფონდი მიიჩნევა, რომ მთავრობის მიერ დამტკიცებული საბიუჯეტო პარამეტრები არ არის უზრუნველყოფილი საგადასახადო განაკვეთებით. უფრო მარტივად კი - მთავრობა, დღევანდელი მონაცემებით, 2003 წელს ბიუჯეტის შესრულებას ვერ შეძლებს, თუ საგადასახადო კოდექსი არ გაამკაცროს. ამიტომაც, საბიუჯეტო შემოსავლების წარმოდგენილი ვარიანტისთვის „ზურგის გასამარგებლად“ ფინანსთა სამინისტრო პარლამენტის წინაშე სავაო გადასახადის გაზრდისა და სამეწარმეო გადასახადის აღდგენის ინიციატივით გამოვიდა.

ფინანსთა სამინისტროს ეს ინიციატივა პარლამენტმა არ მოიწონა. საქართველოს საკანონმდებლო ხელისუფლებამ სავაო გადასახადის 1-დან 2 პროცენტამდე გაზრდის ხარჯზე საბიუჯეტო შემოსავლების გაბერეს. უფლებდა ფინანსისტებს არ მისცეს. პარლამენტმა ფინანსთა სამინისტროს სამეწარმეო საქმიანობაზე 2001 წელს გაუქმებული გადასახადის აღდგენის ინიციატივაც არ მოუწონა. „თუ ეს გადასახადი არ აღდგება, საბიუჯეტო შემოსავლების 25 მილიონი კორექტირება გახდება საჭი-

სავადასახადო კოდექსის გამარტივებაზე საუბარი „ენის ქვილიდ“ იქცა

რო,“ - შიშობს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე ლევან ჩრდილი. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სამეწარმეო ვაც სერიოზული წინააღმდეგობების გარეშე შესრულდა, ფულის „გათითრების“ წინააღმდეგ საკანონმდებლო წინადაგის შემზადება გახდა. ისეთ ეკონომიკურ დანამაშულთან საბრძოლველად, როგორც „შავი ფულის“ ნაკადებია, საერთაშორისო გამოცდილება საბანკო სექტორის კონტროლის მექანიზმების გამკაცრებას ითვალისწინებს. ეს ფუნქცია სავანებოლ შექმნილმა ბიურომ უნდა შეასრულოს. ფინანსთა სამინისტრო და ეროვნული ბანკი დიდხანს ვერ თანხ-

ლუტო ფონდის წინაშე ნაკისრ ვალდებულებათაგან ერთადერთი, რომელიც სერიოზული წინააღმდეგობების გარეშე შესრულდა, ფულის „გათითრების“ წინააღმდეგ საკანონმდებლო წინადაგის შემზადება გახდა. ისეთ ეკონომიკურ დანამაშულთან საბრძოლველად, როგორც „შავი ფულის“ ნაკადებია, საერთაშორისო გამოცდილება საბანკო სექტორის კონტროლის მექანიზმების გამკაცრებას ითვალისწინებს. ეს ფუნქცია სავანებოლ შექმნილმა ბიურომ უნდა შეასრულოს. ფინანსთა სამინისტრო და ეროვნული ბანკი დიდხანს ვერ თანხ-

დებოდნენ, თუ რა სტატუსით უნდა ჩამოყალიბებულიყო ეს ბიურო. ფინანსთა სამინისტრო მიიჩნევდა, რომ ეს უწყება დამოუკიდებელი ორგანო უნდა ყოფილიყო, ეროვნულ ბანკს კი ბიურო თავის დაქვემდებარებაზე უნდოდა. მათგან, როგორც ბანკის, წარმოშობილ წინააღმდეგობას კანონპროექტის მომზადებისთვის ხელი არ შეუშლია. საბოლოოდ, ეროვნული ბანკის პოზიციამ გაიმარჯვა და მის მიერ დაამუშავებული კანონპროექტი პარლამენტში დასამტკიცებლად უკვე წარდგენილია, მაგრამ მიღებული ჯერჯერობით არ არის.

550 000 ლარი წარმოვიდან ამოღებული „ვიწოდის“ გაქართულებისთვის!!!

„მაიკროსოფტის“ პროგნოზი მდგომარეობს, რომელიც გაქართულებისთვის, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხა - 550 000 ლარი შესაძლოა, ახსოვლუტურად უსარგებლო აღმოჩნდეს. როგორც ჩვენი ინფორმაციისთვის უკვე ცნობილია, ენის სახელმწიფო პალატა და ინფორმატიზაციის სახელმწიფო დეპარტამენტი „ვიწოდის“ უს 98“-ის გაქართულებზე მუშაობენ. მართალია, გარკვეული საშუალებით უკვე ჩატარებულია, მაგრამ ჩიხთა უფრო მზობისთვის პალატა და დეპარტამენტი ბიუჯეტიდან აღნიშნულ თანხის გამოყოფას ელოდნენ.

სავადასახადო კოდექსის გამარტივებაზე საუბარი „ენის ქვილიდ“ იქცა

თავმჯდომარე, დავით თარხან-მოუხავე, რომელიც განათლების მინისტრის მოადგილეა, აცხადებს, რომ ეს თანხა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოიყოფა. თარხან-მოუხავე აღნიშნავს, რომ ეს თანხა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოიყოფა. თარხან-მოუხავე აღნიშნავს, რომ ეს თანხა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოიყოფა.

რუსული ნავთობი, იაკონიის გავლით, ამერიკისათვის

რუსეთისა და იაკონიის ხელისუფლები ახლოს არიან ისტორიულ ხელშეკრულებასთან, რომელიც ამომავალი მზის ქვეყანას მნიშვნელოვანდ შეუწყობს ნავთობის იმპორტირების პრობლემას.

რუსულ-იაპონური ნავთობთანხმობა

თორნიკე ბარამიძე

საუბარია ხუთ მილიარდ დოლარად შეფასებულ ნავთობსადენზე, რომელიც ციმბირის გავლით რუსულ „შავ ოქროს“ იაკონიას მიანვედის. ნავთობსადენის სიგრძე, დაახლოებით, 3 ათასი კილომეტრი იქნება და იგი უდიდეს შეღავათს მისცემს იაკონიას, რომელიც საკუთარი ნავთობით საერთოდ არ გააჩნია და 100 პროცენტით იმპორტზეა დამოკიდებული. აქედან 80 პროცენტი კი ახლო აღმოსავლეთზე მიდის, რომლის იმედზე ყოფნა, იქ არსებული არასტაბილურობის გამო, ნამდვილად არ შეიძლება. ნავთობსადენის მშენებლობა, რუსეთისა და ამომავალი მზის ქვეყნის გარდა, ვაშინგტონის ინტერესებშიც შედის, რომელიც ახლო აღმოსავლეთში და ვენესუელაში შექმნილი მძიმე ვითარებიდან გამომდინარე, ნავთობის იმპორტირების ახალ-ახალ გზებს ეძებს. იაკონიიდან რუსული „შავი ოქროს“ აშშ-ს დასავლეთ ნაპირზე ტრანსპორტირება კი პრობლემას ნამდვილად არ წარმოადგენს. ნავთობსადენი ბაიკალის ტბის მახლობლად, ანგარსკიდან აიღებს სტარტს და წყნარი ოკეანის პორტს,

საქმე ისაა, რომ პროექტი „ტრანსნეფტის“ მეთაურობა შეუზავებული, რომელიც აქამდე რუსეთის ერთ-ერთ უძველეს კომპანიადაც იყო მიჩნეული. მაგრამ ბოლო ხანებში, მისდამი დიდი საგრძობლად შეირყა. მთავარ დანამადე ამასი კომპანიის ხელმძღვანელს, „ლუკოილის“ ყოფილ თანამშ-

რომელს, სიმონ ვაინშტოკს მიიჩნევენ, რომელმაც „ტრანსნეფტი“ 1999 წელს ჩაიხარა. თავიდან ეს მართლაც რომ წარმატებული კომპანია იყო, რომელიც ორი ნავთობსადენი და პრიმორსკში პორტი ააგო, მაგრამ ახლა საკონსულტაციო ფირმებს სულ უფრო და უფრო ხშირად შეაქვთ ეჭვი „ტრანსნეფტის“ შესაძლებლობებში და გამოითქმის მოსაზრება, რომ იგი თავს ვერ გაართმევს ხუთ-მილიარდიან ნავთობსადენს დათქმულ დროში. სწორედ „ტრანსნეფტის“ ჩავარდნას ელის რუსეთის კიდევ ერთი ნავთობ-გაგანატი „ოუკოსი“, რომელსაც ალტერნატიული პროექტი გააჩნია. „ოუკოსი“ განზრახული აქვს ანგარსკიდან ნავთობსადენი ჩინეთის პროვინცია მანჩურიაში გაიყვანოს. ეს პროექტი გაცილებით უფრო აივია - იგი 1,8 მილიარდ ჯდება. „ვაინშტოკს“ ცნობით, კრემლი ამ ორიდან მხოლოდ ერთ-ერთ პროექტს დაუჭერს მხარს. ცხადია, მოსკოვის ამბიციებსა და ვაშინგტონის სურვილებს ხუთმილიარდიან ნავთობსადენი უფრო შეეფერება და, აქედან გამომდინარე, „ოუკოსი“ შანსი თითქმის არა აქვს, თუმცა კომპანია ირწმუნება, რომ მისი გეგმა წარმატებით განხორციელდება და მას ხელს ვერაფერი შეუშლის. „ოუკოსი“ - ციმბირული ნავთობის უმსხვილესი მწარმოებელი - უკვე შუთანხმდა პეკინს იმის თაობაზე, რომ 2005 წლიდან 2010 წლამდე მას 20 მილიონ, ხოლო 2010 წლიდან 2030 წლამდე - 30 მილიონ ტონა „შავ ოქროს“ მიანდეს.

თეთრი სახლი მთელ ინტარნეტ ბააკონტროლავს

თეთრი სახლის ადმინისტრაციამ ოფიციალურად განაცხადა, რომ აპირებს გაუართვებელი ინტერნეტ-მონიტორინგის სისტემის შექმნას, კიბრთავდასხმებისა და კიბრტერორისტული ქმედებების თავიდან ასაცილებლად და აღმოსავლეთით.

ახალი კანონი - „კიბრტერორიზმში უსაფრთხოების ნაციონალური სტრატეგიის შესახებ“ ძალაში 2003 წლიდან შევიდა.

საქმე ისაა, რომ პროექტი „ტრანსნეფტის“ მეთაურობა შეუზავებული, რომელიც აქამდე რუსეთის ერთ-ერთ უძველეს კომპანიადაც იყო მიჩნეული. მაგრამ ბოლო ხანებში, მისდამი დიდი საგრძობლად შეირყა. მთავარ დანამადე ამასი კომპანიის ხელმძღვანელს, „ლუკოილის“ ყოფილ თანამშ-

უქმის, მით უფრო, რომ, პროექტის თანხმად, ელექტრონული ფოსტის ანალიზისთვის სასამართლოსაგან სპეციალური უფლებდა საჭირო არ არის, თუ „წერილის შინაარსი სახელმწიფო ინტერესებისთვის საფრთხის მატარებელია“. სპეციალისტებს მიაჩნიათ, რომ ტერმინი - „საფრთხის მატარებელი“ - ძალიან ზოგადი და სადავია.

სიისპური კვლევებისთვის ფული წელსაც ვერ მოიკაზნა

მინისტრის "ვიზაჟი"

მიწისძვრის შემდეგ მოკი მყოფი მოქალაქეებისთვის იმის მოსმენა, რომ საფრთხის რამდენიმე დღით ადრე პროგნოზირება შეიძლებოდა, ძალზე გამაღიზიანებელი იყო. თუმცა, პროგნოზი რომ დროულად არ გაკეთდა, სეისმოპროგნოზიკოლოგიური კვლევების ცენტრს ნაკლები ბრალი მიუძღვის. ამაში დამნაშავე, უპირველესად, ჩვენი ხელისუფლებაა, რომელსაც ჭკუა თბილისში დატრიალებულმა ტრავმედიკამ ვერ ასწავლა და შეცდომას კვლავ იმორებს.

ნანა ქადაგიძე

“მინისტრამდე რამდენიმე დღით ადრე, ვარკეთილისა და აბანოთუბნის კვლევითმა სადგურებმა დედამიწის მიმოქვეყვის რუკების დარღვევა აჩვენა, ეს მინისტრის მომასწავებელი ნიშანია, მაგრამ ინფორმაცია დავიანებთ ვნახეთ. მართალია, მინისტრის პროგნოზირებისთვის მხოლოდ თბილისში არსებული კვლევითი სადგურებიდან მიღებული ინფორმაცია არ კმარა, ინფორმაცია საქართველოს მასშტაბით უნდა გვექონოდა, მაგრამ ვარკეთილი პროგნოზის გაკეთება მინც შეეცდომი”, - განაცხადა სეისმოპროგნოზიკოლოგიური კვლევების ცენტრმა დედაქალაქში მომხდარი ტრავმის შემდეგ. ესე იგი, ხელისუფლებას ამ პრობლემისთვის დროულად რომ მიეხედა, შეიძლებოდა, მინისტრის უმსხვირველად გადაერჩინოდა. უფრო მეტი - ჩვენი მთავრობა შეცდომის გამოსწორებასაც არ ცდილობს და კვლევითი სადგურები კვლავ უსახარად და უფურადღებოდ მტკიცდებიან.

ფინანსთა სამინისტროში დღემდე უკვირო, მინისტრის პროგნოზირება თუ შეიძლება. არადა, ასეთი კვლევები ჯერ კიდევ საჭიროა პერიოდში ტრავმებოდა. კავკასიაში მოქმედებდა 50 ჯაზურილი, რისი საშუალებითაც დედაქალაქის ქუჩების მდგომარეობას რამდენიმე პარამეტრის მიხედვით იკვლევდნენ. ასეთი ქაბურღილები თბილისში დღესაც გაჭირვებით, მაგრამ მინც ფუნქციონირებს. ისინი 2000 წელს პრეზიდენტის ბრძანებულებით შექმნილმა სეისმოპროგნოზიკოლოგიური კვლევების ცენტრმა აღადგინა. ესეც რომ არა, 4 წელია, ცენტრის მიერ შემუშავებული პროგრამამ ხელისუფლებას ყველა ინსტანცია მოიარა. ცენტრის ხელმძღვანელობა მის დაფინანსებას ფინანსთა სამინისტროს ყოველ წელს სთხოვს. ეს პროგრამა სწორედ სეისმური კვლევების გაფართოებასა და საქართველოს ტერიტორიაზე დაკვირვებებს

რუსთაველი სასაქონლო წყლით იკვლავიანა

ახალ 2003 წელს რუსთაველის მოსახლეობა ჩუმი პანიკით შეხვდა. ბოლო ორი კვირის მანძილზე ქალაქში საკრძოლოდ იმაცა ნაწალაფური ინფექციების რაოდენობამ. “24 საათი” ათეულობით რუსთაველს ესაუბრა, რომლებიც ამბობენ, რომ ისინი ან მათი ოჯახის წევრები სასმელი წყლით მოიწამლნენ.

აია მისიაძე

რუსთაველის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ხელმძღვანელის თინათინ ნადირაშვილის განცხადებით, 3 იანვრიდან 10 იანვრამდე ქალაქში ნაწალაფური ინფექციის 29 შემთხვევა დაფიქსირდა, ანუ ერთი კვირის მანძილზე გაუჩივრდა. “ინფექციების მიზეზი სხვადასხვაა, არის საკვებისმიერი მრავალფეროვნება, პირადი ჰიგიენის დარღვევა და აგრეთვე, როგორც თავად მოქალაქეები აცხადებენ, არის წყლით მოწამვლის შემთხვევები. ისინი ლოკალურია და ძირითადად იმ ადგილებზე ფიქსირდება, სადა წყლის მიღება დაზიანებული”, - აცხადებს ნადირაშვილი. რუსთაველის “გენერალური დირექტორის ბონდო გონგაძის თქმით, წყლის ხარისხი მათ ლაბორატორიაში ყოველდღიურად მომდებდა და ნორმის აკმაყოფილებს. მოუხედავად ამისა, ის იმასაც არ უარყოფს, რომ მასაც აქვს ინფორმაცია ქალაქში წყლით მოწამვლების ფაქტებზე. “ინფექციების შემთხვევები ლოკალურია, თუმცა არ გამორიცხავთ, რომ ის წყლისგან იყოს. ტექნიკურად გაუმართავმა ამორტიზებულმა ქსელმა დიდ ნაღველიანობას ვერ გაუძლო და ავარიების რიცხვმა ძალიან იმატა. ამას ემატება ენერჯოკრიზისი და წყლის მიწოდების ციკრი დრო.

ნანა ქადაგიძე

თბილისის ხელმძღვანელობამ და საქველმოქმედო ორგანიზაცია “დედის კალთა” 350-მდე ინვალიდი პატარა ცოტა მოგვიანებით, ძველსაახალწლოდ დაასაჩუქრა. გუმბინ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში შეკრებილ ბავშვებს საჩუქრები - თითო 12 - კილოგრამიანი ფუთა - გადასცეს.

პატარა ინვალიდების დასაჩუქრების იდეა “დედის კალთას” გასჩენია და დახმარებისთვის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურისთვის მიუმართავს. “ჩვენი სამსახურის მხირი ბიუჯეტის მიუხედავად, საჩუქრების საყიდელი თანხის გამოძებნა მაინც მოვახერხეთ, ფული დედათა და ბავშვთა სარეაბილიტაციო პროგრამიდან გამოვყავით,” - თავს იწონებს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახური.

საქველმოქმედო ორგანიზაცია “დედის კალთას” აღრიცხვაზე 500 ინვალიდი ბავშვი ჰყავს, მაგრამ უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში ყველა მათგანის მიყვანა ვერ მოხერხდა, ზოგს ჯანმრთელობის მდგომარეობამ შეუშალა ხელი. დარბაზში შეკრებილთა შორის ცერებრალური დამბალით დაავადებულიც ბევრი იყო, მათი ეტლები წინა რიგში ჩაემსჯირეზინათ. ამ პატარების მშობლები, “დედის კალთას” წყალობით, ერთმანეთს იცნობენ და გვერდში უდგანან, შვილების დახმარებას ერთიანი ძალით ცდილობენ. ისინი მერიასა და საკრებულოსგან ორ რაშეს ითხოვენ, თბილისის რამდენიმე სკოლაში ლიფტს გააკეთონ, რათა ინვალიდმა პატარებმა სკოლაში სიარული შეძლონ. “არ გვიხდა, ჩვენმა შვილებმა, ფიზი-

გიორგის ოცნება, როგორც შიშველი წელს ახდის

ინვალიდების ეტლზე 1000-მდე ადამიანი ოცნებობს

12 წლის გიორგი თანატოლებისაგან განსხვავებით, სკოლაში არ, უფრო სწორად, ვერ დადის. მას მასწავლებელი სახლში აკითხავს. მშობლებმა დაბადებამდე იცოდნენ, რომ ბავშვს ჯანმრთელობის პრობლემები ექნებოდა, მაგრამ სასიკვდილოდ ვერ გაიმეტეს.

თამარ დვალის

გიორგის სიარული არ შეუძლია. მას თანდაყოლილი ცერებრალური დამბლა აქვს. ასაკის მატებასთან ერთად, ოჯახის წევრებს მისი გადაადგილება უჭირს. უსახრობის გამო, მშობლებს სპეციალური ეტლის შექმნა არ შეუძლიათ და თბილისის ქუჩებში სიარობა თუ სკოლაში სიარული გიორგის აუხდენელი ოცნებაა. მისი გართობის ერთადერთი საშუალება ტელევიზორია, თუმცა,

როგორც თვითონ გვითხრა, ბავშვებთან თამაში ყველაფერს ურჩევს: “დედის კალთაზე ბავშვებთან გაყვანა უჭირს, მეუბნება, ხელში ვერ აგვიყვანო... მუხლებით სიარულსაც მიშლიან... სახლში მარტო მე და ბებია ვართ მთელი დღი. ის სულ საქმეს აკეთებს. ჩემთვის ალერჯ ბავშვებს სცალიათ - სკოლაში დადიან. მერე ძენა არ შეუძლიათ და თბილისის ქუჩებში სიარობა თუ სკოლაში სიარული გიორგის დედა გვითხრა, რომ ეტლის რიგში დიდხანს იდგნენ, მაგრამ მის ნაცვალად მისცეს ინვალიდის სკამი, რომლითაც ბავშვი გადაადგი-

„სისოცხლის სწოვა“ - გზა კეთილდღეობისკენ

ოთხმოცდაათი წლის ილია შარაშენიძე, უკვე რამდენიმე წელია, საკუთარ თითხმეტლართან პენსიას ნოტარიუსს უნაწილავს. მოხუც თევში თითქმის ორი ლარის გადადება უწევს. ნოტარიუსისთვის მისაცემ ამ თანხას 92 წლის ავადმყოფი ყველაზე მეტად უფრთხილდება, თორემ შეიძლება საერთოდ უპენსიოდ დარჩეს.

თამარ დვალის

პროფესიით ინჟინერი ილია შარაშენიძე, მარცხენა კიდურების დამბლის გამო, ოთხი წელიწადია, ლოგინად არის ჩავარდნილი. პენსიის მიღებაში მას ქალიშვილი ეხმარება. მამის პენსიას “საქართველოს ბანკში” ლია შარაშენიძეს მხოლოდ მას შემდეგ აძლევენ, როცა იგი სანოტარიუსის წესით დამონებული მინდობილობას წარადგენს. ასეთი მინდობილობის გაცემა კი ილია შარაშენიძის ყოველ სამ თევში ერთხელ უწევს. ამ იძულებით პროცედურას ლოგინად ჩავარდნილი მოხუცის ბიუჯეტთან ხუთი-ექვსი ლარი ეწირება. წელიწადში ოთხჯერ ნოტარიუსის სახლში მისვლა და იმის მტკიცება, რომ ჯერ კიდევ ცოცხალია, ავადმყოფ მოხუცს საკუთარი უმწიბრობის შეგრძნებას კიდევ უფრო უძლიერებს, რომ აღარაფერი ვთქვათ წყლის მიწოდების ხანგრძლივობა მათში. რუსთაველი უკვე მიეჩვენებიან იმას, რომ მათი ოცნებებიდან უნდა გაიკოს და ტალახიანი წყალი მოდის და თვლიან, რომ უწყობას ეს ნამდვილად სჯობდა. ქალაქის წყალმომარაგების შესვეურებით კი აცხადებენ, რომ რუსთაველი სასმელი წყალი მანამდე იქნება სპიში, სანამ ქალაქში არ გამოიცვლება, ან, სანამ წყლის მიწოდების ხანგრძლივობა მაინც არ გაიზრდება. ამჟამად ქალაქის უდიდეს ნაწილს სასმელი წყალი დღე-ღამეში მხოლოდ ორი საათით მიეწოდება. ასე რომ, ალბათ, რუსთაველებს გაადაღლებული წყლის სმა კიდევ დიდხანს მოუწევს.

სამწუხაროდ, შარაშენიძე გამონაკლისი არ არის. ანალოგიურ მდგომარეობაშია ათეულათასობით პენსიონერი, რომელთა არსებობისთვის თითოეულ თვიურ ლამის გადასწევს მნიშვნელობა აქვს. სოციალურ უწყველყოფის ფონზე გვიხარის, რომ პენსიონერთა ის კატეგორია, რომელიც პენსიას მინდობილობის საფუძველზე იღებს, საერთო რაოდენობის 35-40 პროცენტია.

ქალაქის მერმა განაცხადა, რომ მისი კაბინეტის კარი ინვალიდი პატარებისთვის ყოველთვის ღია იქნება

კიორი ნაკლის გამო, განათლება ვერ მიიღო. ზოგის მშობლებს მასწავლებლები სახლში მიჰყავს, მაგრამ ეს ყველა არ შეუძლია. ამიტომ გვიხდა მათი სკოლაში მიყვანა. თბილისის მე-10, 24-ე სკოლებისა და მე-9 გიმნაზიის პედაგოგები ამაზე სთხოვდნენ, მერიას მხოლოდ ლიფტების გაკეთებას გვთხოვდნენ. ბავშვების ტრანსპორტირების ხარჯებს უცხოური ორგანიზაციები დაგვიფინანსებენ, მერიას მხოლოდ ლიფტების გაკეთებას ვთხოვთ”, - ამბობენ მშობლები. ამის გარდა, მათ საკრებულოსთანაც

აქვთ ერთი სათხოვარი. ინვალიდი პატარების რეაბილიტაციისთვის ცურვა უაცილებელია, მათმა მშობლებმა თემქაზე სპორტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი გამოძებნეს, ოღონდ აქ სინათლე და გაზა გასაყვანი. საკრებულო ამ პრობლემის მოგვარება გლდანი-ნაძალადევის რაიონის ხელმძღვანელობას დაავალდა. მშობლები შეგუებული არიან, რომ მათი მოთხოვნების შესრულებას დიდი დრო დასჭირდება, თუმცა ქალაქის ხელმძღვანელობის დახმარების იმედი მაინც აქვთ.

ვინო ზოდელავას გუმბინელი დაპირების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ინვალიდების მშობლებს იმედი არ უნდა გაუცრუვდეთ. ქალაქის მერი მათ გვერდში ამოდგომას შეჰპირდა და განუცხადა, რომ მისი კაბინეტის კარი ინვალიდი პატარებისთვის ყოველთვის ღია იქნება. თუმცა, მსგავსი დაპირებით გულმოცემული, მაგრამ მერიის დაცვის ბიჭების მიერ უკან გაბრუნებული ინვალიდებიც გვინახავს.

ღებას ვერ ახერხებს. “გიორგი უკვე დილია, მისი ხელში აყვანა შეუძლებელია. თუ მოვახერხებ და როგორმე ეზოში გავიყვანებ, უბედნიერესი ხდებდა. რაც უფრო ემატება ასაკი, მით უფრო განიცდის საკუთარ მდგომარეობას. ვიცი, რომ ჩემს პრობლემას ეტლი ვერ გადაჭრის, მაგრამ ნაწინა ობობი ხომ მაინც შემომსუბუქებს ტვირთს”, - ამბობს ქალბატონი დალი. გიორგისნაირი პრობლემა, სამწუხაროდ, ბევრ მოზარდს ახსებებს. ინვალიდთა დეპარტამენტის თავმჯდომარის, თემურ ყორყოლიანის თქმით, ინვალიდების ეტლი საქართველოში, უკვე ოთხი წელია, არ შემოუტანიათ, მაგრამ ახალი წლიდან ელიან. ამჟამად, დეპარტამენტში ეტლის მსურველთა 450-მდე განაცხადი

დებდა აქვთ, თუმცა, სტატისტიკური მონაცემებით, იგი 1000-მდე ადამიანს ესაჭიროება. რამდენი ეტლის შეძენას შეძლებს სახელმწიფო, ჯერ გაურკვეველია. “იმისათვის, რომ ოჯახმა ეტლი მიიღოს, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის სახელზე განცხადება უნდა დაწეროს და რიგში ჩადგეს. განცხადებულმა თან უნდა იქონიოს სამედიცინო-სოციალური ექსპერტის დასკვნა. ორი წელია, მხედრობის დეპარტამენტებზე ბავშვებს ორთაქალის თვალის კლინიკაში უფასოდ ვეკურნებოდნენ, გაჭირვებული ოჯახის შემთხვევაში უფასოდ კურორტზე უფასოდ ვუშვებთ. ჩვენ შესაძლებლობები ამათ ამოიწურება”, - გვითხრა ყორყოლიანმა.

წინასწარ არ შეატყობინა საკუთარი განაცხადების შესახებ. ამას კორექციის ეს მუხლი ამშინსტრაციული ორგანოს პირდაპირ ავალდებულებს. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, დევიდის თქმით, სოციალურ-სოციალური ფონი ვალდებულებს იყო, წინასწარ ეცნობებინა პენსიონებისთვის ამ დებულების შინაარსი. მეტიც: ადმინისტრაციული კოდექსის მიხედვით, “ადმინისტრაციული გარიგება, რომელიც ზღუდავს მესამე პირის უფლებებს ან აკისრებს მას რაიმე ვალდებულებას, ძალაში შეიძლება მოქმედებდეს მხოლოდ უამრავი პირის მიერ წერილობითი თანხმობის წარდგინის შემდეგ”.

გარდა ამისა, ადვოკატი დევიდ ამტკიცებს, რომ დებულების გააზრებული პუნქტი ზღუდავს ადამიანის ქმედუნარიანობას. “ეს პირდაპირ არღვევს პირის უნარს, თავისუფლად განახორციელოს თავისი უფლებები და მოვალეობები. პაპაჩეშვილის შემთხვევაში, შეიზღუდა მისი ნების გამოვლენის თავისუფლება”, - გვითხრა დევიდ დევიდძემ.

სოციალურ-სოციალური ერთიანი ფონდის იურიდიულ დეპარტამენტში გვითხრეს, რომ მათი დებულება არავითარ კანონსაწინააღმდეგო ნორმას არ შეიცავს. ფონდის იურიდიული სამსახურის უფროსმა სოსო ლომუხიძემ ჩვენთან საუბარში აღნიშნა: “იყო შემთხვევები, როცა მსგავსი მინდობილობის საფუძველზე ვილაღვ-ვილაღვები გარდაცვლილი ადამიანის პენსიას იღებდნენ. ჩვენმა საკონტროლო ჯგუფმა უამრავი ასეთი ფაქტი გამოავლინა. წარმოიდგინეთ, მინდობილობის ერთწლიანი ვალდებულება ადამიანის მინდობილობის საფუძველზე იღებს, საერთო რაოდენობის 35-40 პროცენტია.

ღებდა აქვთ, თუმცა, სტატისტიკური მონაცემებით, იგი 1000-მდე ადამიანს ესაჭიროება. რამდენი ეტლის შეძენას შეძლებს სახელმწიფო, ჯერ გაურკვეველია. “იმისათვის, რომ ოჯახმა ეტლი მიიღოს, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის სახელზე განცხადება უნდა დაწეროს და რიგში ჩადგეს. განცხადებულმა თან უნდა იქონიოს სამედიცინო-სოციალური ექსპერტის დასკვნა. ორი წელია, მხედრობის დეპარტამენტებზე ბავშვებს ორთაქალის თვალის კლინიკაში უფასოდ ვეკურნებოდნენ, გაჭირვებული ოჯახის შემთხვევაში უფასოდ კურორტზე უფასოდ ვუშვებთ. ჩვენ შესაძლებლობები ამათ ამოიწურება”, - გვითხრა ყორყოლიანმა.

მოსაჩრქელ მხარის ადვოკატი ამტკიცებს, რომ დეპარტამენტის იურისტიან ამგვარი განცხადება სინტაქსიდან თავის დახრება და მუტი არავფერი. დევიდ დევიდძემ, რომ ადამიანის არსებობის შესაძლებლობის მიხედვით რამდენიმე გზა აქვს. ერთ-ერთი მათგანი იუსტიციის სამინისტროზე გადის. “სულ მარტივად, ფონდმა იუსტიციის სამინისტროს შეიძლება მოითხოვოს ინფორმაცია, თუ რომელი პენსიონერია გარდაცვლილი რეგისტრირებული. სამინისტრო კი ვალდებულია, გასცეს ამ ტიპის ინფორმაცია, რადგან ის უკვე საჯაროობას ექვემდებარება”, - გვითხრა დევიდ დევიდძემ.

იმ შემთხვევაში, თუ მოსამართლე თამაზ საბაშვილი მოსარჩელე მხარის მოთხოვნებს დააკმაყოფილებს, ადვოკატ დევიდის თქმით, “ეს იმას ნიშნავს, რომ ნებისმიერ პენსიონერს, რომელიც პენსიას დღემდე მინდობილობის საფუძველზე იღებს, შეუძლია, მოითხოვოს წლების მანძილზე მიყენებული მატერიალური ზარალის ანაზღაურება, რაც აუცილებლად დაკმაყოფილებდა”. ილია შარაშენიძის სარჩელის განხილვა დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონულ სასამართლოში 5 თებერვლისთვის არის დაინიშნული. სასამართლო პროცესი, სავარაუდოდ, თებერვლის ბოლომდე დასრულდება.

www.24hours.ge

ომბუდსმენს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ მახათობით. ტელ: 20 24 24 ან ნებისმიერ დროს ელ-ფოსტით: niadania@24hours.ge

შთამბეჭდვით ეკლესიის მიერ ჩაფიქრებული სოციალური პროგრამების მასშტაბი და გაქვნიება. ერთ-ერთ მათგანზე მოგვითხრობს ეთერ მამუკაშვილი. მისი 8 იანვარს გამოქვეყნებული მასალა, რომელიც მეტად შთამბეჭდვად იწყება: „ალათასა მალათასა, კერძო ჩადეთ კალათასა, არილი მარილი, ნუ გაგვიშვებთ ცარიელი, — გაუჩერებლად მღეროდნენ გუმბორს მორწმუნე ქართველები.“ უნდა ვიფარაუდოთ, რომ სტატიაში განხილულია ჩვენს ქვეყანაში საგადასახადო სფეროში არსებული საგადასახადო მდგომარეობის გასაჯანსაღებლად წამოწყებული მასშტაბური აქცია, რომელიც ეკლესიამ 7 იანვარს განახორციელა. მარტო ერთი, წმ. ნიკოლოზის ტაძრის მრევლის მიერ ჩამოტარებულ კალათაში აღმოჩნდა ქვეს ვაშლი, სამიოდე „კარალივი“ და ერთი მუჭა კამფეტი. რაც არ უნდა თქვან ბიროტმა ენებმა, საეკლესიო ღონისძიების ეფექტურობა უსაარყოფელად აღემატება

გაუგებარია, კონსტანტინესთან ერთად როგორ უნდა მივლი გამოცხადება „რომელიც არს.“ უზარმაზარ ტერიტორიას რომ თავი დაეანებოთ, ძველ რომში ტერმინით populus მოქალაქეთა ერთობლიობა აღინიშნებოდა, რასაც არანაირი კავშირი არა აქვს არც ეთნიკურ ერთიანობასთან და არც იმ მინარსთან, რასაც ქრისტიანები მრევლის, საღვთო ერის ცნებაში ეძებენ. 3. ყველა ეს მოთხრობა კონსტანტინეს მოქცევის შესახებ საეჭვოდაა გამოცხადებული უკვე 1907 წელს გამოცემულ ვ. ვ. ბოლოტოვის ობიტუარშიან ნაშრომში „უძველესი ეკლესიის ისტორია“ (ტ. III). ეს სულაც არაა დისიდენტური წიგნი, ის უკვე თითქმის ასი წლის განმავლობაში რუსეთის სემინარიებში გამოიყენება ძირითად სახელმძღვანელოდ. ცოტა ზემოთ წერია შემდეგი: „სუთვეგრიანი დროშა ნამდვილად ქართულია, მეოთხე საუკუნიდან მოყოლებული ის მართლმადიდებლობის

წინასწარმეტყველებათა ქრონიკული არაგამართლებაც ვერ ამაოცხებს. ყოველწლიური წინასწარმეტყველების რეალობაში მრევლის დასარწმუნებლად ხელისუფლების სათავეში მყოფი ქურუმები მას „ბიუჯეტს“ უწოდებენ. აქვე შეიმჩნევა სამხრეთ-იტალიური რელიგიური მენტალობის ძლიერი გავლენა: საქართველოს მთავრობა და პარლამენტი ისევე მოუთმენლად ელოდება ბიუჯეტის შესრულებას, როგორც ნებაოლელები — წმ. იანუარიუსის ყოველწლიურ სასწაულს. წელს ქურუმთა კრებულმა შესაძენევი მისტიური ინოვაცია შეიტანა თავის პრაქტიკაში. როგორც სოფო კინტირაძე გვაუწყებს (7 იანვარი): „საქართველოს 12-წლიან საბიუჯეტო სისტემაში უპრეცედენტო შემთხვევა მოხდა — მთავრობამ ბიუჯეტის კანონპროექტს არ მოაზნადა“. ეს ცოცხლოვ, როგორც გერმონ მოლემი გვასწავლის თავის უკუდავ შრომაში „ოუდაური მისტიური მიმდინარეობები“ ჩვენი

ავტომობილი ხომ ფუფუნებაა. რატომ უნდა დაიცვან ჩვენმა ძალოვანმა ასკეტებმა ფუფუნება და სიჭარბე? ზოდა, ისინიც არ იცავენ! ვინც კი სიხარბისა და ვერცხლისმოყვარეობის ცოდვისაგან იძლია, კეთილ ინების და თვითონ მოუაროს თავის თავს. ამისთვის კი სამართლიანი ეპიტიმია დაეკისრება: „კანონიერი“ ქურდისთვის გადასახადი გასამრჯელო. გარდა ამისა, როგორც მრავალი მართლმადიდებელი ასკეტი (მაგალითად, სერაფიმე საროველი) ჩვენი ხელისუფლებაც გამოირჩევა დათვებთან მეგობრობით. 11 იანვარს ვლადიმერ ჟორნიოსკის ინტერვიუ გამოქვეყნდა ჩვენს ვებზე. სადაც მისი პოლიტიკური მოუქმენი ამბობს: „დათვი ყველაზე ჩლუნგი ცხოველია, ყველაზე ზარმაცი და სულელი. სინიავს ექტი არ მოაზნადა“. ეს ცოცხლოვ, როგორც გერმონ მოლემი გვასწავლის თავის უკუდავ შრომაში „ოუდაური მისტიური მიმდინარეობები“ ჩვენი

ნეცტიკამ, ანუ წმიდა ტექსტების განმარტებამ. 9 იანვრის ნომერში თამარ ხორბალაძემ ჩვენს ყურამდენის პალატის ხელმძღვანელის, ლევან ლენჯილის სიტყვები მოიტანა: „პალატაში შემოსული კანონბრუეტიები ორბანზეა დანეროლი. ვერც ერთი აბიტურენტის ცოდნის დონეს ვერ აკმაყოფილებს“. ალბათ მოთხოვნებს გულისხმობდა, ბ-ნი ლენჯილია, თორემ ცოდნის დონეზე რომ ვილაპარაკოთ, აბიტურენტები აქ ისეთ სასწაულებს აჩვენებენ, ენის პალატის მესვეურზე უფრო გულმაგარ ვაგვაცეხსაც წაუხდებათ ნიონი! მაგრამ თეოლოგიასა და ჰერმენეუტიკას რომ დავუბრუნდეთ, ხელისუფლების ქურუმებმა საკმარად კარგად ათვისეს რისი კათოლიკური ტრადიციაა. ნავიკითხით ეთერ მამუკაშვილის სტატია ვისია, ვისია დროშა ჯვრისანი? (7 იანვარი). ერთნი ყალბ რელიგიებს ანარმომენ (არ შეიძლებაოდა, მანცდამანც „გორგასლიანი“ არ დაერთობათ მერის თავზე აფრიალეული დროშისათვის?! — რა მნიშვნელობა აქვს ამას, გორგასლიანი იქნება თუ, უბრალოდ, ათი წლის განმავლობაში მიტინგებზე დამკვიდრებული) და ამის დასამტკიცებლად „ღვთის ადვოკატებს“ (advocatus Dei) მიმართავენ. მეორენი „გმმაკის ადვოკატის“ (advocatus diaboli) დანიშნულებას იღებენ თავზე და პირველებს ეკამათებინ. არის ერთი რიარია და კანონების, ისტორიული გამოკვლევებისა და ქართული სურათების ნიშნების ფურცელ-პრაილი. არ ვიცი, რამდენად კათოლიკურია დროშა, მაგრამ მის ირგვლივ გამართული აფორტაჟი ნამდვილად მაკონებს ყრუ შუა საუკუნეებში რომელიმე პროვინციული წმინდანის კანონიზაციის პროცესს. და თუ ეს თეთრ-ნთელი დროშა რაიმე კავშირშია ჯვრისანსებთან, ალბათ ის უნდა მოვიკონოთ, როგორ ყიდდნენ წმიდა მინის დამცველები მთელს ევროპაში „ღვთისმშობლის რქებს“ — რომელიც კარსტულ მღვიმეში დაგროვილი კორიან წყალს.

აპა, დადა XXI საუკუნის მესამე წელიწადი, ძალიან წელა იღებს სიჩქარეს ჩვენი პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ცხოვრების მანქანა (იქნებ უმჯობესია, მას ურეგი ვუწოდოთ!). და მაინც, ჩვენი გაზეთის 2003 წლის იანვრის მეორე კვირაში გამოსული ნომრების ანალიზმა ერთი საოცარი რამ წარმოაჩინა: სწორედ საქართველოში ახლა წმ. ანტონი ეგვიპტელის წინასწარმეტყველება: „მოვა დრო, როცა ყველა ადამიანი ჭკუიდან შეიშლება და თუ საღ გონებაზე მყოფს ვინმეს იხილავენ, აღმოფოთდებიან და ეტყვიან, შემოილი ხარო, რადგან მათი მსგავსი არ იქნება“...

იმ ძალისხმევის შედეგს, რომელსაც ასე თავგანწირულად მიმართეს „გაერო-თანებულმა დემოკრატებმა“: „მინიმალური ხელფასის საარსებო მინიმუმამდე გაზრდა კვლავ ქიზურად რჩება“ — გვაუწყებს გიორგი ასანიშვილის 11 იანვარს დაბეჭდილი სტატია. ეპ, ისევე ეს საბოლოო „კარალივი“ ჯობია ქიზურას! ამ თემას მოგვიანებით დავებრუნებებით, ახლა კი განვავრთოთ ჩვენში მოქმედი ყველაზე მედვილიანი საეკლესიო ძალის, საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მოღვაწეობის მიმოხილვა.

უძველესი სიმბოლოა და არ არის მართლმადიდებელი, როცა ამ დროშის კათოლიკურ ამ მასობურ წარმომავლობას ამტკიცებენ! 1. კეთილი და პატიოსანი, მასონების მეოთხე საუკუნეში მართლაც არაფერი ესაქმებათ, მაგრამ ასევე არაფერი ესაქმება ამ ეპოქაში მართლმადიდებლობას და კათოლიციზმს შორის ჩვენთვის ჩვეულ დაპირისპირებას. თუ ხუთჯვრიანი დროშა მართლაც მეოთხე საუკუნიდან იღებს სათავეს, ის ასეთივე ძვირფასი სიმბოლო უნდა იყოს დღევანდელი კათოლიკეებისათვისაც. ჩვენ ხომ არ გვაშფოთებს, მაგალითად, ის, რომ მართლმადიდებელ ეკლესიაში დიდმარხვის პერიოდში აღსრულდება ე. წ. პირველშენიარული ძვლის ლიტურგიის ავტორად მიჩნეული გრიგოლ დილაგოვის რომის პაპი იყო.

სამთავრობო რელიგიის რაციონალიზაციას, ე. ი. მის უფრო მაღალ საფეხურზე ასვლას მოასწავებს: თუ ბიუჯეტი ქრონიკულად არ სრულდება, სახელმწიფო კი მიწვკვრივდება, რა საჭიროა თავი შეეინუხოთ მისი ყოველწლიური მომზადებით? ამ რაციონალიზაციის გადწვევების ქვეშ რომა მისტიური პერსპექტივა იმალება: სულ მაღე საქართველოს ბიუჯეტი ეზოტერულ ტექსტად იქცევა, რომლის როგორც სიტყვიერი, ასევე ფულიად ვარიანტები მხოლოდ განდობილთათვის იქნება ხელმისაწვდომი.

თხევავა. ოღონდ უნდა შეეცასთ დაკვირვება და შეგახსენოთ ასკეტებს, რომ დათვი ხანდახან იმასაც ჭამს, ვინც პურს აწვდის.

ქართულ სინამდვილეში რამდენიმე მნიშვნელოვანი ძალა მოქმედებს და ჩვენს ცხოვრებას მართლაც. მათ შორის, საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია სრულიად მინიერ და, უფრო მეტიც, სეკულარულ ხელისუფლებად ავლენს თავს. საკითხები, რომლებზეც იგი გაუწყვეტლივ თავს გვახსენებს, სრულიად მატერიალური ბუნებისაა: ჩამორთმეული ქონების დაბრუნება, სახელმწიფო ხელშეკრულებების დადება და ასე შემდეგ. დიდა ყურადღება, რომელსაც ის ჩვენს ქვეყანაში სოფლის მეურნეობის აღორძინებას უთმობს. ასევე ესწრაფვის იგი პოლიტიკური ძალაუფლების ბერკეტებს, შეიარაღებული ძალებისა და სასჯელმდგამარულებით დაწესებულების კონტროლს.

საქართველოს საპატრიარქოს მონაწილეობა ჩვენს საერო ცხოვრებაში სახელმწიფო სიმბოლიკასაც გადასცემს, რასაც ეთერ მამუკაშვილის სხენებული სტატია მიქცნა („ხუთჯვრიანი დროშა მართლმადიდებლობის უძველესი სიმბოლოა“ — 11 იანვარი). აბ გვერდზე გამოქვეყნებული ტექსტიდან ვერ ვიგებთ, თუ რა შექნა მისი დაწერის საბაბი. ფოტოს მინანურიდან ვეკბულობთ, რომ აღწერილი მოვლენები საპატრიარქოში მოხდა, გამოცდილება გვკარანახობს, რომ საქმე პრეს-კონფერენციასთან უნდა გვეკონება. მაგრამ თვით ტექსტში არაა მითითებული მოვლენის რაობა და თარიღი.

2. თუ ეს ყველაფერი მართალია და ხუთჯვრიანი დროშა მეოთხე საუკუნის საეროქრისტიანული სიმბოლოა (რაც ჯერ-ჯერობით არსაიდან არ გამომდინარეობს), რას ნიშნავს, რომ ის ამავე დროს „ნამდვილად ქართულია“? ეკლესიის საეტიმპორბელთა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატრი დოქტორთა სიტყვებს უფრო მეტი ყურადღებით უნდა მივყურდეთ და ჩვენმა გადმოცემამ ბიუჯეტის ტიტინად არ უნდა აქციოს ისინი. მაგრამ ეს გრძელი გადახვევა უნდა დავასრულო, კვლავ პირველ თემას დავებრუნდეთ და მკითხველის ყურადღება ერთ გარემოებაზე შევაპრობო.

კიდევ ერთი ცხადი ტენდენცია ჩვენს სამთავრობო რელიგიას ფანატროს სექტებთან აერთიანებს. ეს თავის მიმდევრების (ისინი აღინიშნება გაურკვეველი ტერმინით „მოსახლეობა“) სასიკვდილოდ განიარაღებაში ახატება. ენახით ბადრი კოპლატაძის 6 იანვარს გამოქვეყნებული სტატია. მისი ქვეყანაში რელიგიის გავამტანობს ხიდზე საპროტესტო აქციები — მაქსიმუმი, რასაც საქართველო აფხაზეთის დასაბრუნებლად აკეთებს“. ტექსტში კი წერია, რომ „ელდარე შეგარდაძემ ათი წლის განმავლობაში ვერ მოახერხა კონფლიქტის მოგვარებისადმი მწყობრი და ეფექტური მდგომარეობის შემუშავება“. ოღონდაც ამის შედეგი მარტო გუდაუთის ბაზის ინსპექტირების შეუძლებლობა არაა: ამის შედეგი იქით აფხაზეთის (ერთიანი საქართველოს მოქალაქეების!), აქეთ კი აფხაზეთიდან დევნილი ქართველების გაუსაძლისო მდგომარეობაა, რეალური ადამიანების რეალური უბედურება.

როცა 93-94 წლებში ზაფხულის არდადეგებზე რომიდან თბილისში ჩამოვდილი, მივიკრავა, რატომ არ მკლავენ ქუჩაში. ეს ხომ ასე ადვილი იყო! რამდენიმე დღის წინათ ერთმა მეგობარმა მითხრა, რომ დღესაც ამ მართლმადიდებელ არაფერი არსებითი არ შეცვლილა. აი, ბადრი ზარანდია მოკლეს ზუგდიდში. იმნამსვე გაჩნდა რამდენიმე ვერსია, რომელიც ასე ამომწურავად მიმოიხილა სოფიკო ჩხაიძემ (9-10 იანვარი). პირადი მოტივი, პოლიტიკური მოტივი, ბიზნესი... რა მნიშვნელობა აქვს ყოველივე ამას იმასთან შედარებით, რასაც ჩემი ზუგდიდელი ნაცნობები მიყვებიან: ამბობენ, იქ მართლმადიდებლებმა ქუჩებში ღამის მორიგეობა დაანსეს, იარაღით ხელში ფიზიკულად, რამდენ ყაჩაღები (ტერმინოლოგიულად ისინი თვით მორიგეებისაგან არ განსხვავდებიან) თითქმის ყოველდღე თავს ესხმინან რომელიმე ოჯახს. იმედია, რომ მალე "24 საათი" ჩვენს ეროვნულ ტრადიციას არა მარტო პოლიტიკური, არამედ ადამიანური თვალსაზრისიდანაც განიხილავს. დღემდე ჩვენ მხოლოდ „მოსახლეობის“ მსხვილ პლანებსა და ცუდ ქართულს ვაკვირდებით "კურიერის" ორნთთან რეპორტაჟებით. "ობივტელს" გაუჭირდება ამ ადამიანების განსხვავება ფენოტიპისა და ფენოტიპის მიხედვით და მისი მსხვილპლანეტიანი გამეფებისგან, რომელმაც დილით ბაზრობის შესასვლელთან ცხიმი მოუთხვარა პალტო. პრობლემა ნამდვილად იმასაზრებს უფრო ღრმა და დეტალურ ანალიზს. ოღონდ, ემიგრირებ, ადამიანური და არა პოლიტიკური თვალსაზრისიდან.

სამოქალაქო კოლენდრის მიერ დაცული უმთავრესი საეკლესიო დღესასწაულები თანდათანობით ემსგავსება სეკულარული ხელისუფლების საჯარო დემონსტრაციებს: მათი ჩატარების ადგილები მოფრთხილია დროებით, ლოზუნგებითა და სხვა საავტენტაციო თვალსაჩინოებით, აქვე არევიან სამთავრობო დაცვის თანამშრომლები, პოლიციის უმაღლესი ოფიცრები, მისასველდ გზებს ხერხედალ საყოველთაოდ ცნობილი ნომრებით შემკული ავტომობილები, სახელმწიფო არხზე მიმდინარეობს პირდაპირი სატელევიზიო რეპორტაჟი. ძალისა და გავლენის დემონსტრაცია საქართველოს პირობებისათვის სწორედ რომ უპრეცედენტოა: სულ უფრო და უფრო ხშირად გამოიყენება ჩვენს მედიაში გაუგებარი შესიტყვება „საქართველოს პატრიარქი“ — არვის ეგონოს, რომ აქ ჩვენი ქვეყნის ყველაზე ხანდაზმული მოქალაქე იგულისხმება. უზარალოდ, შუამი გამოტოვებულია ორი სიტყვა — „მართლმადიდებელი ეკლესიის“. რა საჭიროა, ეს ხომ თავისთავად ცხადიაო, მით უმეტეს, რომ — იტყვიან მავანნი, მაგრამ შემოკლება უკვე უწილად და მოუკიდებელ ხასიათს იღებს და გვაფიქრებინებს, რომ ეს ორი სიტყვა „საქართველოს პრეზიდენტის“ მსგავსია და მის პარალელურ ან, ღმერთმა დაგვიფაროს, აღტერნატიულ თანამდებობაზე მითითებს.

უძველესი სიმბოლოა და არ არის მართლმადიდებელი, როცა ამ დროშის კათოლიკურ ამ მასობურ წარმომავლობას ამტკიცებენ! 1. კეთილი და პატიოსანი, მასონების მეოთხე საუკუნეში მართლაც არაფერი ესაქმებათ, მაგრამ ასევე არაფერი ესაქმება ამ ეპოქაში მართლმადიდებლობას და კათოლიციზმს შორის ჩვენთვის ჩვეულ დაპირისპირებას. თუ ხუთჯვრიანი დროშა მართლაც მეოთხე საუკუნიდან იღებს სათავეს, ის ასეთივე ძვირფასი სიმბოლო უნდა იყოს დღევანდელი კათოლიკეებისათვისაც. ჩვენ ხომ არ გვაშფოთებს, მაგალითად, ის, რომ მართლმადიდებელ ეკლესიაში დიდმარხვის პერიოდში აღსრულდება ე. წ. პირველშენიარული ძვლის ლიტურგიის ავტორად მიჩნეული გრიგოლ დილაგოვის რომის პაპი იყო.

2. თუ ეს ყველაფერი მართალია და ხუთჯვრიანი დროშა მეოთხე საუკუნის საეროქრისტიანული სიმბოლოა (რაც ჯერ-ჯერობით არსაიდან არ გამომდინარეობს), რას ნიშნავს, რომ ის ამავე დროს „ნამდვილად ქართულია“? ეკლესიის საეტიმპორბელთა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატრი დოქტორთა სიტყვებს უფრო მეტი ყურადღებით უნდა მივყურდეთ და ჩვენმა გადმოცემამ ბიუჯეტის ტიტინად არ უნდა აქციოს ისინი. მაგრამ ეს გრძელი გადახვევა უნდა დავასრულო, კვლავ პირველ თემას დავებრუნდეთ და მკითხველის ყურადღება ერთ გარემოებაზე შევაპრობო.

კიდევ ერთი ცხადი ტენდენცია ჩვენს სამთავრობო რელიგიას ფანატროს სექტებთან აერთიანებს. ეს თავის მიმდევრების (ისინი აღინიშნება გაურკვეველი ტერმინით „მოსახლეობა“) სასიკვდილოდ განიარაღებაში ახატება. ენახით ბადრი კოპლატაძის 6 იანვარს გამოქვეყნებული სტატია. მისი ქვეყანაში რელიგიის გავამტანობს ხიდზე საპროტესტო აქციები — მაქსიმუმი, რასაც საქართველო აფხაზეთის დასაბრუნებლად აკეთებს“. ტექსტში კი წერია, რომ „ელდარე შეგარდაძემ ათი წლის განმავლობაში ვერ მოახერხა კონფლიქტის მოგვარებისადმი მწყობრი და ეფექტური მდგომარეობის შემუშავება“. ოღონდაც ამის შედეგი მარტო გუდაუთის ბაზის ინსპექტირების შეუძლებლობა არაა: ამის შედეგი იქით აფხაზეთის (ერთიანი საქართველოს მოქალაქეების!), აქეთ კი აფხაზეთიდან დევნილი ქართველების გაუსაძლისო მდგომარეობაა, რეალური ადამიანების რეალური უბედურება.

როცა 93-94 წლებში ზაფხულის არდადეგებზე რომიდან თბილისში ჩამოვდილი, მივიკრავა, რატომ არ მკლავენ ქუჩაში. ეს ხომ ასე ადვილი იყო! რამდენიმე დღის წინათ ერთმა მეგობარმა მითხრა, რომ დღესაც ამ მართლმადიდებელ არაფერი არსებითი არ შეცვლილა. აი, ბადრი ზარანდია მოკლეს ზუგდიდში. იმნამსვე გაჩნდა რამდენიმე ვერსია, რომელიც ასე ამომწურავად მიმოიხილა სოფიკო ჩხაიძემ (9-10 იანვარი). პირადი მოტივი, პოლიტიკური მოტივი, ბიზნესი... რა მნიშვნელობა აქვს ყოველივე ამას იმასთან შედარებით, რასაც ჩემი ზუგდიდელი ნაცნობები მიყვებიან: ამბობენ, იქ მართლმადიდებლებმა ქუჩებში ღამის მორიგეობა დაანსეს, იარაღით ხელში ფიზიკულად, რამდენ ყაჩაღები (ტერმინოლოგიულად ისინი თვით მორიგეებისაგან არ განსხვავდებიან) თითქმის ყოველდღე თავს ესხმინან რომელიმე ოჯახს. იმედია, რომ მალე "24 საათი" ჩვენს ეროვნულ ტრადიციას არა მარტო პოლიტიკური, არამედ ადამიანური თვალსაზრისიდანაც განიხილავს. დღემდე ჩვენ მხოლოდ „მოსახლეობის“ მსხვილ პლანებსა და ცუდ ქართულს ვაკვირდებით "კურიერის" ორნთთან რეპორტაჟებით. "ობივტელს" გაუჭირდება ამ ადამიანების განსხვავება ფენოტიპისა და ფენოტიპის მიხედვით და მისი მსხვილპლანეტიანი გამეფებისგან, რომელმაც დილით ბაზრობის შესასვლელთან ცხიმი მოუთხვარა პალტო. პრობლემა ნამდვილად იმასაზრებს უფრო ღრმა და დეტალურ ანალიზს. ოღონდ, ემიგრირებ, ადამიანური და არა პოლიტიკური თვალსაზრისიდან.

1. 312 წელს კონსტანტინე პირველმა მართლმადიდებლობის დროშის თანამშრომელი იმპერატორი მაქსენციუსი, მაგრამ არ უნდა შეეკანება შთამბეჭდვით, თითქმის რომის იმპერიის ტერიტორია ერთმანეთთან სამხედრო ძალით დაპირისპირებულ სახელმწიფო დროშამსხვედრად იყო დასცილდა. სამოქალაქო ომები მომდინარეობდა იმპერატორული ძალაუფლებით აღჭურვილ რამდენიმე პირს შორის და კონსტანტინემ იმპერია კი არ გაამთლიანა, არამედ ერთმართველობა დაამყარა მასში.

2. რომელი პოეტისა და ბიოგრაფის, ლექსანციუსის უძველესი ცნობით, იმპერატორმა კონსტანტინემ გამოცხადება მიიღო ძილში (in quiete), თანაც საქმე ეხებოდა არა ჯვარს, არამედ ღვთის ზეციურ ნიშნს (coeleste signum Dei), რომელიც კონსტანტინეს მებრძოლებს დაუმარჯვა. უნდა გამოვხატავ. მეორე, უფრო გვიანდელი ცნობა მომდინარეობს საეკლესიო ისტორიკოსის, ვესები კესარიუსისაგან და მასში სიზმართან ერთად უკვე გვხვდება ჯვრის ჩვენება, რომელიც კონსტანტინემ ცაზე, მზის მალბოზლად იხილა და სიტყვებით: ამით გამარჯვებ (hoc meo die) მოხდა. ოღონდ იმპერატორის ბრძანებით გამოსახულ იქნა არა ჯვარი, არამედ ქრისტეს აღმნიშვნელი ასობების XI გრაფიკული კომბინაცია, ხოლო თვით გამოსახულების მატარებელი სიმბოლო (ლათინურად labarum) სრულიად არ ჰგავდა დროშას თანამედროვე გაბეჭდილ.

2. თუ ეს ყველაფერი მართალია და ხუთჯვრიანი დროშა მეოთხე საუკუნის საეროქრისტიანული სიმბოლოა (რაც ჯერ-ჯერობით არსაიდან არ გამომდინარეობს), რას ნიშნავს, რომ ის ამავე დროს „ნამდვილად ქართულია“? ეკლესიის საეტიმპორბელთა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატრი დოქტორთა სიტყვებს უფრო მეტი ყურადღებით უნდა მივყურდეთ და ჩვენმა გადმოცემამ ბიუჯეტის ტიტინად არ უნდა აქციოს ისინი. მაგრამ ეს გრძელი გადახვევა უნდა დავასრულო, კვლავ პირველ თემას დავებრუნდეთ და მკითხველის ყურადღება ერთ გარემოებაზე შევაპრობო.

კიდევ ერთი ცხადი ტენდენცია ჩვენს სამთავრობო რელიგიას ფანატროს სექტებთან აერთიანებს. ეს თავის მიმდევრების (ისინი აღინიშნება გაურკვეველი ტერმინით „მოსახლეობა“) სასიკვდილოდ განიარაღებაში ახატება. ენახით ბადრი კოპლატაძის 6 იანვარს გამოქვეყნებული სტატია. მისი ქვეყანაში რელიგიის გავამტანობს ხიდზე საპროტესტო აქციები — მაქსიმუმი, რასაც საქართველო აფხაზეთის დასაბრუნებლად აკეთებს“. ტექსტში კი წერია, რომ „ელდარე შეგარდაძემ ათი წლის განმავლობაში ვერ მოახერხა კონფლიქტის მოგვარებისადმი მწყობრი და ეფექტური მდგომარეობის შემუშავება“. ოღონდაც ამის შედეგი მარტო გუდაუთის ბაზის ინსპექტირების შეუძლებლობა არაა: ამის შედეგი იქით აფხაზეთის (ერთიანი საქართველოს მოქალაქეების!), აქეთ კი აფხაზეთიდან დევნილი ქართველების გაუსაძლისო მდგომარეობაა, რეალური ადამიანების რეალური უბედურება.

როცა 93-94 წლებში ზაფხულის არდადეგებზე რომიდან თბილისში ჩამოვდილი, მივიკრავა, რატომ არ მკლავენ ქუჩაში. ეს ხომ ასე ადვილი იყო! რამდენიმე დღის წინათ ერთმა მეგობარმა მითხრა, რომ დღესაც ამ მართლმადიდებელ არაფერი არსებითი არ შეცვლილა. აი, ბადრი ზარანდია მოკლეს ზუგდიდში. იმნამსვე გაჩნდა რამდენიმე ვერსია, რომელიც ასე ამომწურავად მიმოიხილა სოფიკო ჩხაიძემ (9-10 იანვარი). პირადი მოტივი, პოლიტიკური მოტივი, ბიზნესი... რა მნიშვნელობა აქვს ყოველივე ამას იმასთან შედარებით, რასაც ჩემი ზუგდიდელი ნაცნობები მიყვებიან: ამბობენ, იქ მართლმადიდებლებმა ქუჩებში ღამის მორიგეობა დაანსეს, იარაღით ხელში ფიზიკულად, რამდენ ყაჩაღები (ტერმინოლოგიულად ისინი თვით მორიგეებისაგან არ განსხვავდებიან) თითქმის ყოველდღე თავს ესხმინან რომელიმე ოჯახს. იმედია, რომ მალე "24 საათი" ჩვენს ეროვნულ ტრადიციას არა მარტო პოლიტიკური, არამედ ადამიანური თვალსაზრისიდანაც განიხილავს. დღემდე ჩვენ მხოლოდ „მოსახლეობის“ მსხვილ პლანებსა და ცუდ ქართულს ვაკვირდებით "კურიერის" ორნთთან რეპორტაჟებით. "ობივტელს" გაუჭირდება ამ ადამიანების განსხვავება ფენოტიპისა და ფენოტიპის მიხედვით და მისი მსხვილპლანეტიანი გამეფებისგან, რომელმაც დილით ბაზრობის შესასვლელთან ცხიმი მოუთხვარა პალტო. პრობლემა ნამდვილად იმასაზრებს უფრო ღრმა და დეტალურ ანალიზს. ოღონდ, ემიგრირებ, ადამიანური და არა პოლიტიკური თვალსაზრისიდან.

ვერც "24 საათი" გადაურჩა ამ ტენდენციას და ეთერ მამუკაშვილის 11 იანვარს გამოსულ სტატიაში ვკითხულობთ: „საქართველოს კათალიკოს პატრიარქი“. როგორც ჩვენს კონსტიტუციაში წერია, „საქართველო“ ჩვენი ქვეყნის სახელწოდებაა. კათალიკოს-პატრიარქი კი ეკლესიის, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქართველოს სამოქალაქო ეკლესიის მწყემსმთავარია და არა მთელი ქვეყნისა, სადაც, როგორც ვიცით, საკმაოდ ცხოვრობენ მუსლიმებიც, ორდევლებიც, პროტესტანტებიც და, უბრალოდ, მოუნათლებლებიც.

2. რომელი პოეტისა და ბიოგრაფის, ლექსანციუსის უძველესი ცნობით, იმპერატორმა კონსტანტინემ გამოცხადება მიიღო ძილში (in quiete), თანაც საქმე ეხებოდა არა ჯვარს, არამედ ღვთის ზეციურ ნიშნს (coeleste signum Dei), რომელიც კონსტანტინეს მებრძოლებს დაუმარჯვა. უნდა გამოვხატავ. მეორე, უფრო გვიანდელი ცნობა მომდინარეობს საეკლესიო ისტორიკოსის, ვესები კესარიუსისაგან და მასში სიზმართან ერთად უკვე გვხვდება ჯვრის ჩვენება, რომელიც კონსტანტინემ ცაზე, მზის მალბოზლად იხილა და სიტყვებით: ამით გამარჯვებ (hoc meo die) მოხდა. ოღონდ იმპერატორის ბრძანებით გამოსახულ იქნა არა ჯვარი, არამედ ქრისტეს აღმნიშვნელი ასობების XI გრაფიკული კომბინაცია, ხოლო თვით გამოსახულების მატარებელი სიმბოლო (ლათინურად labarum) სრულიად არ ჰგავდა დროშას თანამედროვე გაბეჭდილ.

2. თუ ეს ყველაფერი მართალია და ხუთჯვრიანი დროშა მეოთხე საუკუნის საეროქრისტიანული სიმბოლოა (რაც ჯერ-ჯერობით არსაიდან არ გამომდინარეობს), რას ნიშნავს, რომ ის ამავე დროს „ნამდვილად ქართულია“? ეკლესიის საეტიმპორბელთა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატრი დოქტორთა სიტყვებს უფრო მეტი ყურადღებით უნდა მი

რეპორტი

ელიზბარ ერისთავი გორში დაბრუნდა

ელიზბარ ერისთავის ბიუსტი

ვასილ ბალაუარი
გორიდან

საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის ცნობილია, რომ ჟურნალ "იმე-გას" და ალექსანდრე ორბელიანის საზოგადოების თაოსნობით დიდი მუშაობა ჩატარდა 1832 წლის შექმნილების მთავარსარდლის, საზოგადო მოღვაწის ელიზბარ ერისთავის სახელის რეაბილიტაციისა და წარმოჩენისათვის. გამოცხადდა ელიზბარ ერისთავის ძეგლის კონკურსი, რომელიც რამდენიმე ტურად ჩატარდა, და გამოვლინდა გამარჯვებული ნაწარმოებიც - მოქანდაკე გენო ზაქარაიას მიერ შესრულებული პორტრეტი.

11 იანვარს, გორში, სახელმწიფო უნივერსიტეტის სკვერში, საზეიმოდ გაიმართა ელიზბარ ერისთავის ძეგლის გახსნა. უნივერსიტეტის წინ ამ დღეს ხალხმრავლმა იყო, სადაც უმრავლესობას სტუდენტების ნაცვლად, ქართველი მწერლები, მხატვრები და პარლამენტარები შეადგენდნენ.

მისასალმებელი სიტყვა გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა გედეონ ხელიაიამ წარმოიტკა, რომელმაც ელიზბარ ერისთავის პიროვნებაზე და მის ღვაწლზე ისაუბრა. გორის გამგებელმა პაატა ჩხვიძემ აღნიშნა, რომ ეს არ არის რიგითი ძეგლი გორში და იმედი გამოთქვა, რომ ელიზბარ ერისთავის სახე მნიშვნელოვანი გახდება თითოეული გორელისთვის.

პარლამენტარმა გურამ შარაძემ, როგორც თვითონ განაცხადა, ამ დღეს ორი აღმოჩენა გააკეთა - ერთი ის, რომ ელიზბარ ერისთავი დაუბ-

რუნდა საქართველოს, და მეორე - ქართულმა ქანდაკებამ შეიძინა გენო ზაქარაია. "უნდა გვეყოს გამბედაობა და შევძლოთ ორი დიდი ქართველის, ერისმანეთისაგან რადიკალურად განსხვავებული ორი დიდი გორელის დაფასება" - აღნიშნა მან ელიზბარ ერისთავისა და სტალინის შესახებ, რომლის ძეგლიც, სწორედ უნივერსიტეტის მეორე სკვერში დგას. შეკრების მიზეზის მიუხედავად, შარაძემ გვერდი ვერ აუარა მისთვის "საყვარელ" თემას და თავისი გამოსვლა იმით დაასრულა, რომ უნდა ვებრძოლოთ იდეოლოგიას, ჩვენს გახსაცდენილ თანამოძემებს და ამ საქმეში მიდა ქართლის გუბერნატორის, დავით ქობლანიძის თანადგომის იმედი გამოთქვა.

პოეტმა ლია სტურუამ აღნიშნა, რომ გორი ყოველთვის იყო და კვლავაც გახდება ქართული კულტურის, ქართული მეცნიერების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კერა და აკაკი წერეთლის ლექსი შეგვახსენა. არქიტექტორმა ვახტანგ დავითაიამ, რომელიც ელიზბარ ერისთავის ძეგლის კონკურსის ფურის ნევრი გახლდათ, განაცხადა, რომ "ეს იყო მთლიანობით ძიება, რათა დაბადებულიყო ძეგლი, რომელიც შეეფერება ამ ქალაქს და ამ პიროვნებას" და აღნიშნა, რომ იგი ქართულ პორტრეტულ იერარქიაში უმალეს ადგილს დაიჭირა.

ალექსანდრე ორბელიანის საზოგადოების ხელმძღვანელმა, ჟურნალ "იმეგასა" და გაზეთ "ჩვენი მწერლობის" რედაქტორმა როსტომ ჩხვიძემ ელიზბარ ერისთავის პიროვნებას რამდენიმე შტრიხი აღნიშნა. "ელიზბარ ერისთავს დაფიქრებული ჰქონდა, რომ ისე არ წავიდოდა ამქვეყნიდან, სანამ არ განყდებოდა უკანასკნელი ძაფი რუსეთსა და საქართველოს შორის. ეს ძაფები ჯერ არ გამწყდარა, საქართველო დღეს ძნელ მოსახვედში მიდის, მაგრამ ამასაც გავივლით. საჭიროა ერთად ვიყოთ არა მარტო ცოცხლები, არამედ გარდაცვლილნიც."

"იმეგა ჯგუფის" პრეზიდენტმა, პარლამენტარმა ზაზა ოქუაშვილმა, რომლის თანადგომითაც მოხერხდა ძეგლის კონკურსის ჩატარება და მისი დამზადება, მაღლობა გადაუხადა ყველას, ვინც მონაწილეობა მიიღო ამ საქმეში. შემდეგ კი გედეონ ხელიაიასთან ერთად საბურველი ჩამოსხნა ძეგლს.

დაიბაზის პიედესტალზე დადგმული საილენძის ბუსტი შესანიშნავად ჩაენერა გარემოში და შეიძლება ითქვას, რომ იგი გორში ერთ-ერთი საუკეთესო ძეგლია. როგორც უნივერსიტეტის რექტორმა განაცხადა, მომავლში მის გვერდით განზრახულია ოლია ჭავჭავაძისა და იაკობ გოგებაშვილის ძეგლების დადგმა.

„ჩვენი სამოქალაქო საქართველო“

ოდისე დიმიტრიადი - მშვიდობის საპატიო მედრომე

ნანა ბასილავილი

თბილისში, ცნობილ 11 სართულიან სახლში, დიდი ხელოვანი ოდისე დიმიტრიადი სახლობს. გუშინ, 94 წლის ღვაწლმოსილ დირიჟორის სტუმრად ორი ელჩი ეწვია. სტუმრობის მიზეზი კი ერთი მეტად მნიშვნელოვანი მოვლენა გახლდათ. საერთაშორისო საზოგადოება "მშვიდობის მედრომე" (პრეზიდენტი ვეგენი ლეინიანიშვილი), სამშვიდობო მისიაში აქტიური მონაწილეობისათვის, ოდისე დიმიტრიადს "საპატიო მშვიდობის მედრომის" დიპლომით აჯილდოებდა. ამ სასიხარულო ცერემონიას, საბერძნეთის ელჩი საქართველოში კონსტანტინა მავროსკელიძე და ახლახან დანიშნული (იგი ფიციალურ მუშაობას ზეალ შეუდგება), საქართველოს ელჩი საბერძნეთში ზვიად ჭუმბურიძე, საკუთარი ინიციატივით შეუერთდნენ. "მშვიდობის საპატიო მედრომის" დიპლომი, მათივე ავტორიტეტით, დირიჟორს ორივე ელჩმა ერთად გადასცა. ადვილი წარმოსადგენია, რომ ამ ფაქტმა ბატონი ოდისეის სიხარული კიდევ უფრო გააორმაგა.

"ჩემი ძვირფასებო, ჩემო მეგობრებო, მე დავიბადე ქალაქ ბათუმში და ბედნიერი ვარ რომ ჩემი სამშობლო საქართველოა. ვამაყობ, რომ დავამთავრე თბილისის კონსერვატორია და ბედნიერი ვარ, რომ ჩემი პედაგოგი დიდი ზაქარია ფალიაშვილი იყო. 1937 წლიდან ვიყავი თბილისის საოპერო თეატრის დირიჟორი. თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ 30 წლის განმავლობაში, ქართველი ოპერის თეატრი საქვაოდ მაღალ დონეზე ავიყვანე, მე ეს შეგძლია. ვთავაზობ ჩართულ მუსიკას. ბედნიერი

კონსტანტინა მავროსკელიძე, ოდისე დიმიტრიადი და ზვიად ჭუმბურიძე

ვარ, რომ აქ ვცხოვრობდი და ვმუშაობდი. ვიცი, რომ ჩემი ადგილი, დიდუბის პანთეონშია, ჩემი მეგობრების გვერდით. ბედნიერი ვარ, რომ დღეს, თქვენ, ჩემი ქართველი ძემბო, ასე თბილად და სასიამოვნოდ მიმღებთ. ღმერთმა მოგვცა მშვიდობა, ბედნიერება და წარმატებები. უზომოდ ნიჭიერი ერი ხართ, თქვენ მემარტად მაღალი დონის ოპერა უნდა გქონდეთ. მართალია ბოლო დროს ეს სფერო ცოტა მოიხსუტება, მაგრამ ვფიქრობ, რომ თბილისის ოპერა მაინც დიდ სიმაღლეზე იქნება", - აღუვრევებულ საუბრობდა ოდისე დიმიტრიადი.

შვიად ჭუმბურიძე - "ჩვენ უღრმეს პატივს ვცემთ ამ საოცარ პიროვნებას და მის შემოქმედებას, ბატონი ოდისე ორ ქვეყანას შორის მართლაც ნამდვილი ელჩია. წლების მანძილზე მისი ისტორიული ურთიერთობებია შემინახული. აქ ყოფნა ჩემთვის უდიდესი პატივია. საბერძნეთსა და საქართველოს შორის

ყველანი ფოლკოკობაზა

"სუბივილების" ტრანს-კავკასიური ექსპერიმენტი "ნოა-ნოაში"

პირა ნაფარიძე

საკლუბო პერფორმანსი, კავკასიური რითმები თანამედროვე საკლუბო ვარიაციებში, პირველი ნამდვილი "ფოლკოკობა" "სუბივილების" ნამყვანი მოცეკვავეებისა და მუსიკოსების მონაწილეობით, - ასეთია მოკლე ანოტაცია იმ ძველით სახალსლო ლამის, რომელსაც "სუბივილებისა" და ვანიკო თარხნიშვილის ტანდემი "ნოა-ნოაში" გვამყვანს. ამ საღამოს პოპულარული დამოუკიდებელი პრომოუტერის დახმარებით, "სუბივილები" ახალი პროექტის, "ასასას" დაწვევას აღნიშნავენ.

ფოლკ-ტრანს-კავკას-ფაჯცა, - ასე ეძახიან შინაურულად ამ პროექტს მისი ავტორები: ილიკო სუბივილი, ვანიკო თარხნიშვილი და ირაკლი ჩაჩხიანი. იდეა, რომელზეც ნაციონალური ბლეტის ახლანდელი კორეორაფი თურმე, ბავშვობიდან ფიქრობდა, ახლა განხორციელდება. იდეა კი კავკასიური მუსიკის გაერთიანებასა და მის საკლუბო აუფერებას გულისხმობს. "ადრე ამ იდეის განსახორციელებლად არც დრო იყო და არც საშუალება. მაშინ "სუბივილები" უფრო კლასიკურ პროგრამაზე მუშაობდნენ. ახლა, როგორც ჩანს, ამის დროც მოვიდა. ყველაფერი უცაბედად მოხდა", - პროექტის სპონსორი განხორციელებასზე საუბრობს ირაკლი ჩაჩხიანი, რომელიც ილიკო სუბივილიდან ერთად, "ასასას"-ის მუსიკალურ მხარეზე ზრუნავს. სწორედ მათი იდეით, პროექტში კავკასიური ფოლკლორისთვის გამოყენებულ ტრადიციულ ინსტრუმენტებს ორი უცხო ინსტრუმენტი -

რეპეტიცია

დიჯირიდი და ვარგანი შეემატა. "დიჯირიდი ავსტრალიური ინსტრუმენტია და მას ადრე ლონდონში გავიცანი, ავსტრალიელი აბორიგენი უკრავდა", - ირაკლი ჩაჩხიანი თურმე მაშინ დაფიქრდა, რომ შეიძლებოდა ამ ინსტრუმენტისა და დუდაკის ფორმების განსაკუთრებული ეფექტი შექმნილიყო. გამართლა თუ არა მისმა ვარაუდმა, ამაში "ნოა-ნოას" სტუმრები პირველები დარწმუნდებიან. ირაკლის თქმით, დიჯირიდუს თითქმის კოსმოსური ბგერა აქვს. დაახლოებით ამგვარია მომთაბარე ტუველების ვარგანი. "ფაქტობრივად ტრანსსული ინსტრუმენტია", - გვეუბნება ირაკლი და მისისნი, რომ ეს ინსტრუმენტი ტუველების განსაკუთრებული ეფექტი უკრავს. დასრულებულ, მაგრამ ვარაუდმა, ამაში "ნოა-ნოას" სტუმრები

ისტორიულად, კულტურული და არა მარტო კულტურული ურთიერთობები არსებობს. ამ ურთიერთობებს მოვლ-პატრონობა და გავრთხილება სჭირდება. ვფიქრობ, რომ საელჩოსა და პირადად ჩემი ფუნქცია ის არის, რომ ორ ქვეყანას შორის მსგავსი კავშირები უფრო გავაღრმავოთ, უფრო დინამიური და აქტიური გაგხადოთ. მინდა აღვნიშნო, რომ წლების მანძილზე ბატონი ოდისე სწორედ ელჩის ფუნქციას ასრულებდა, როგორც საბერძნეთის, ისე საქართველოს მხრიდან. მის პიროვნებას საბერძნეთისა და საქართველოში დიდი სიყვარულითა და პატივისცემით ვიკვიდებიან."

საბერძნეთის ელჩი მავროსკელიძე, პირველ რიგში, საქართველოს ახალი ელჩის დანიშვნას იმეხსიამა და წარმატებული თანამშრომლობა უსურვავს; - "ჩვენი ერთობლივი მოღვაწეობა, ძალიან პროდუქტიული და მნიშვნელოვანი იქნება. დიდი სიხარულით მოველოდები დღეს ბატონ ოდისესთან, ეს მოვლენა კიდევ ერთი დასტურია იმ კულტურული ურთიერთობებისა, რომელიც საქართველოსა და საბერძნეთს შორის ოდითგან არსებობდა. ელჩებს მართლაც უნიკალური საშუალება გვეძლევა ამ ურთიერთობებს კიდევ უფრო გავრმაგვებისა, რომლის ერთ-ერთ ფუნქციად ჩვენთვის უდიდესი პატივი და სიხარულია."

ზაქარია ფალიაშვილის მოსწავლესა და ჯანსუღ კახიძის მასწავლებელს, რუსთაველის პრემიის ლაურეატს, სახალხო არტისტსა და რუსეთის ორდენის კავალერს ოდისე დიმიტრიადს გუშინ, "საპატიო მშვიდობის მედრომის" წოდება მიანიჭეს.

ქუთაისის ეთნოგრაფიულ მუზეუმს საფრთხე ემუქრება

ქუთაისის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის უმ ევლესი საგანძურის საფრთხის წინაშე დგას. მისი ფონდები ქუთაისის საოლქო სასამართლოს შენობის მცირე ნაწილშია განთავსებული. იქ კი ამჟამად, მოსოლიო ბანკის დაკვეთით, რემონტი მიმდინარეობს. ამის გამო ექსპონატებს დაზიანებისა და დაკარგვის საფრთხე ემუქრება.

ბექა სისაური

სასამართლოს შენობიდან ფონდსაცავი სასწაფოდა გადასახტანი, მაგრამ ქალაქის ხელმძღვანელობა ამას ჯერ-ჯერობით ვერ ახერხებს. არადა, ქუთაისის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის საცავებში დაცულია უძველესი საეკლესიო ქონება, მდიდარი ნუმიზმატური კოლექცია, მეთექვსმეტე და შემდგომი საუკუნეების დათარიღებული საეკლესიო და ხალხურ-ეთნოგრაფიული ნაქრავობანი, ძველი სახვითი ხელოვნებისა და ნივნების ფონდები; ასევე, არქეოლოგიური გათხრებისას აღმოჩენილი ზომიერადი ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს ნივთები. ფონდსაცავში დაცული ნივთების დარღველება რამდენიმე მილიონ დოლარს აღწევს, ზოგიერთი სიძველე კი ფასდაუდებელია. ამ სიმდიდრეს, გარდა იმისა, რომ მტვერი აფუჭებს, შენობაში სარემონტო სამუშაოები დიდ საფრთხეს უქმნის. ქუთაისის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმი ქალაქის ცენტრში მდებარეობს. მუზეუმის მდიდარი ფონდები შენობამ ვერ დაიბრუნა, ჯერ კიდევ 1980 წელს, ფონდსაცავი კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტის შენობის ნაწილში განთავსეს. 1989 წელს ინსტიტუტის შენობა მუზეუმს მილიანად დაუბრუნეს, თუმცა, შენობის დანარჩენი ნაწილი მიზეზთა გამო, ფონდს არასდროს აუთვისებია.

1995 წელს ინსტიტუტის შენობა ქუთაისის სასამართლოს გადაეცა. ამით, გარკვეულწილად, ისტორიული საამართლიანობაც აღდგა, რადგან, ჯერ კიდევ მეფის რუსეთის დროს, აღნიშნული შენობა სპეციალურად სასამართლოსთვის აშენდა და რეკონსტრუქციამდე იქ საგუბერნიო

პირა ნაფარიძე

სახალსლო მინი-ალბომი "ლაშე" და ორმოცწუთიანი მუსიკალური ფოლკო "სოფთეზზე" - ეს ის არის, რასაც Soft Eject ქართველ ფანებს თბილისში დაბრუნებამდე უტოვებს. თავად კი ჯაურ კვეციელი დროით (როგორც სჩვევიათ, ზოლმე) ცოცხლად კონცერტებით ინგლისის მსხვილ ქალაქებს მოივლიან.

ვიდეოფოლკო ჯგუფის გამზგავერებისათავე "რუსთავი 2" აჩვენებს, მინი-ალბომი, ე.წ. სინგლი "ლაშე" კი მუსიკოსებმა უკვე გააგზავნეს აუდიო-მაღაზიებში. ალბომი საქმიად მცირე ტრიაფით გამოუშვეს, ასე რომ, "სოფთების" ფანებს ცოტა შანსი აქვთ...

"ლაშე" ამ ქართული ჯგუფის პირველი დისკია მას შემდეგ, რაც Soft Eject ბრიტანეთიდან დაბრუნდა. ეს არის ალბომი ორი ახალი სიმღერით. უფრო სწორად, ძველი და ახალი სიმღერებით, რომლებიც ჯგუფმა სამშობლოში პირველად გამოსცა. სიმღერა "გილოცავ ახალ წელს" მუსიკოსებმა საქმიად ადრე-გერმანიამი მოღვაწეობისას ჩანერგეს და იქვე გამოცემულ მაგნიტო-ალბომში შეიტანეს. თუმცა, თბილისური ვერსია, როგორც მუსიკოსებმა გაითხრეს, ოდნავ განსხვავებულია. რაც შეეხება სინგლის მეორე ნაშუბლს, "ლაშეს", ის "სოფთებმა" თბილისში ერთი-ორჯერ თუ შეასრულეს. ეს არის დაჯგობრი დიდი,

ახალი დისკის ყდა

დაახლოებით ორსაათიანი მოუს, ე.წ. ზღაპარი დიდებისათვის, პატარა ვერსია, სადაც გუნდთან ერთად საოპერო მომღერლებიც მონაწილეობენ (ასეთი შესრულება თბილისში მსმენელს უნდა ახსოვდეს ორი წლის წინათ ფილარმონიაში გამართული

Soft Eject-ის კონცერტიდან). სიმღერები "ქართული ჩანაწერები" და "სოფთების" საკუთარ სტუდიებშია გაკეთებული. აღნიშნული სტუდიის მსმენელს უნდა ახსოვდეს ორი წლის წინათ ფილარმონიაში გამართული

ამ დისკთან ერთად "სოფთები" ქართველ მსმენელს ჯგუფის შესახებ გადაღებულ მუსიკალურ ფილმსაც უტოვებს, ფილმის რეჟისორი ნინო დალაქიშვილია. მასვე ეკუთვნის ჯგუფის ვიდეოკლიპი სიმღერაზე Wonder. თავად ჯგუფი კი მეორე სტუდიური ალბომის სრული მასალათა 20 იანვარს ინგლისში გაეშავება. მუსიკოსებს მეორე ალბომის გამოცემა ინგლისში აქვე დაეგეგმილი. ამას გარდა, 16 თებერვლამდე დაგეგმილია Soft Eject-ის კონცერტები მანჩესტერის, ლივერპულისა და ბაქსტონის კლუბებში. ჯგუფი მონაწილეობას მიიღებს ბაქსტონის ბრუნის ფესტივალზე, რომელიც ერთი კვირის განმავლობაში გრძელდება. "მიმდინარეობს მოლაპარაკებები, რომ ლონდონშიც გაემართოს ორი კონცერტი, ენახოთ რა გამოვა", - როგორც ყოველთვის, გახსოვდება მუსიკოსების განცხადება. "სოფთები" 24 საათის" მეთიხველს ბრიტანული მთაბეჭდვლების გაზიარებას პპირდებიან.

ფეხბურთი

ლოთარ მათეუსი - სასიყვარულო თავგადასავალი

დასრულდა ლოთარ მათეუსის სასიყვარულო თავგადასავალი არასრულწლოვან ავსტრიელ ჯულია კორჩიგასთან მავრიკეის კუნძულზე, სადაც მათეუსმა შევებულება გაატარა. გერმანული გაზეთი "ბილი" იუნყება, რომ მათეუსი გოგონას მაშინვე დაემშვიდობა, როგორც კი მისი ასაკი შეიტყო. "მან მითხრა, რომ 19 წლის არის და მე ეჭვის არავითარი საფუძველი არ მქონდა", - განაცხადა მათეუსმა.

თუმცა, ჯერ კიდევ შევებულების დაწყებამდე, გერმანიის ნაკრების ყოფილი ლიდერი გაკვირებული იყო იმით, რომ გოგონას მათეუსი

მოკლედ

მიუნხენის "ბაიერნმა" ტომას ლინკეს კონტრაქტი გაუგრძელა. გერმანიის ნაკრების ფეხბურთელი მუნდელის ველაზე სახელგანთქკული შემადგენლობაში კიდევ წელიწადნახევარს გაატარებს. რაც შეეხება დანარჩენ ფეხბურთელებს, რომლებიც უკვე ზაფხულში თავისუფალი აგენტის სტატუსს მიიღებენ, "ბაიერი" არ ჩქარობს მათთან კონტრაქტების გაგრძელებას. კერძოდ, საუბარია იენს იერემისზე, ჰიქსან ლოზარაზე, მიახელ გარნატსა და ტორსტენ ფინკზე. რაც შეეხება პარაგვაელი როკე სანტა კრუსი, მოუხუნელებს პარაგვაელის გარეშე ნახევარ წელიწადს მინჯე მოუწევთ თამაში. თურქეთის "გალათასარაისთან" ამბანაგურ მატჩში, რომელიც ესპანეთის ქალაქ მარბელში გაიმართა, სანტა კრუსმა მუხლის სერიოზული ტრავმა მიიღო.

კიდევ ერთმა გერმანულმა კლუბმა, ლევერკუზენის "ბაიერმა", რომელიც ამჟამად ფლორიდამ შეკრებაზე იმყოფება, ამბანაგურ მატჩში 3:0 დაამარცხა კონსტანცის ნაკრები. გოლუბი გაიტანეს პრაზილიელმა ფრანკო, ზერნდ შნაიდერმა და დანიელ ზოროვამ. თამაშს 31 000 მაყურებელი დაესწრო, ძირითადად, კონსტანცელები, რომლებმაც ნირნამბერგმა დატოვეს სტადიონი.

ინგლისური "სანდერლენდის" ნახევარმცველი შტეფან შვარცი მოზარდებზე თავდასხმის გამო დააპატიმრეს. ინციდენტი მოხდა მაშინ, რაც ბავშვებმა შვარცის ავტობანქანას თოვლის გუნდები დააყარეს. შვედეთის ნაკრების ყოფილია ფეხბურთელმა, რომელიც ახლა "სანდერლენდის" საფეხბურთო სკოლაში მუშაობს, ორ "თავდასხმულს" ერთი-ორი ნათუბა ჩხუბის დროს ერთ ბავშვს ფეხი მოსტყდა, რაც ერთიორად ამძიმებს შვარცის მდგომარეობას. შედეს სასამართლოში აქვს საშუალება.

არგენტინელი მაყურო კამორანეზი იტალიის ნაკრებში თამაშს აპირებს და "სკუადრა ატურას" შემადგენლობაში შეიძლება უკვე თებერვალში გამოჩნდეს, როცა "ლავარდოელები" პორტუგალიასთან ამბანაგურ მატჩს გამართავენ. კამორანეზის, რომელსაც ორბაგი მოკალაქება აქვს, შეუძლია თავისი ოცნების ასრულება, რადგან მას არგენტინის ნაკრებში არასოდეს უთამაშია. კამორანეზისადმი ინტერესს არგენტინის ნაკრებიც ამჟღავნებს, მაგრამ უფრო მოსალოდნელია, რომ "იუვენტუსის" ფეხბურთელი მარსელო ბიელსას გუნდს ჯოვანი ტრავატონის "სკუადრა ატურას" ამჯობინებენ.

ინგლისის "ჩელსის" ფორვარდმა ჯიმი ფლოიდ პასელბანკმა დაადასტურა, რომ მზად არის ესპანეთის "ბარსელონასთან" მასალაპარაკებლად. ჰოლანდიელის თქმით (ის, თავის დროზე, ესპანეთის პრემიერლიგის იმედი, მადრიდის "ატლეტიკოში" თამაშობდა), განაცხადა, რომ, დიდი სიმეცხებით მოსინჯავს ძალებს ისეთ დიდ კლუბში, როგორც "ბარსელონა".

უკრაინელი სერგეი რებროვის თურქეთის "ფენერბაჩეში" გადასვლა გადაიდო. თურქული კლუბის მწვრთნელის ოგაიუ სეთინის თქმით, ინგლისის "ტოტენჰემის" ფორვარდის სატრანსფერო ფასი "ფენერბაჩესთვის" მოუხდომილია. ამჟამად სტამბულები განიხილავენ "გაზინიფფასიორდან" ქემალის, ხოლო "ბურსასპორიდან" ოკანის გადაბირების საკითხს.

რომის "ლაციომ" გაისტუმრა ფეხბურთელების მიმართ დავალიანების ნაწილი. კერძოდ, რომლებმა ფეხბურთელებს სამი თვის ხელფასი დაურიგეს და ამით კლუბი საბოლოო დანერგვას გადააჩინეს. სასტრუქოს ძირითადი ნაწილი რომლებსაც გადაურიგება ტელეკომპანია Stream-მა, რომელიც "ლაციოს" თამაშების ტრანსლაციის უფლებების ექსკლუზიური მფლობელია. ამჟამად ვუნდის ხელშეწყობაშია მომავალი იმედით შესცქერის. მას იმედი აქვს, რომ უახლოეს მომავალში დაეალიანება მთლიანად დაფარვას და კლუბში ახალგაზრდა, ნიჭიერი თაობის აღზრდისთვის წარმატებულ სისტემას შექმნის.

ესპანეთის ნაკრების ყოფილი მცველი ტომი ხიმენგის ბარსელონის "ესპანოლიში" ბრუნდება. 32 წლის გოლკიპერმა ორწლიანი დასვენების კონტრაქტი უნდა გააფორმოს გუნდთან, რომლის ღირსებას 1993-დან 1999 წლამდე იცავდა. წლებადელი სეზონი ტომი ხიმენგსმა დაინიშნა "ელჩოში", რომელიც ახლა ესპანეთის ჩემპიონატის პირველ დივიზიონში თამაშობს. ტომის "ესპანოლიში" გადასვლის ინიციატორმა გახდა ზაიერი კლემენტე, რომლის ხელშეწყობა ნობლითაც ხიმენგსმა ეროვნულ ნაკრებში 1999 წელს თავისი უკანასკნელი მატჩი ჩაატარა.

ინგლისის "ნიუკასლის" კაპიტანი აღან შირერი თვის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს. დეკემბერში ჩატარებულ ექვს მატჩში შირერმა 5 გოლი გაიტანა და "ბოტოლენის" წინააღმდეგ დუბლი შეასრულა, ხოლო "ვევრტონის" კარში გატანული გოლი (1 დეკემბერს) შირერმა თავისი სპორტული კარიერის უღამაზეს გოლად აღიარა. შირერი, 13 გოლით, ჯერჯერობით, პრემიერლიგის ბომბარდირთა შორისაა.

ესპანეთის "ბარსელონას" ჰოლანდიელი მცველი მიხაელ რაიციგერი, ჯერჯერობით, თანხა არ არის, ინგლისის "მანჩესტერ სიტში" გადავიდეს. რაიციგერი ამ კვირით (ზუმიშაპასი და პარასკეა) ორჯერ შეხება "სიტის" მწვრთნელს, კევინ კოჯანს, და საბოლოო გადაწყვეტილებებს უფლება დაიტოვებს. კოჯანის თქმით, ფეხბურთელი ჰოლანდიელი გაემგზავრა და მწვრთნელს შეპირდა, რომ გადაწყვეტილების მიღებას არ გააჩქარებებს. შეგახსენებთ, რომ "სიტის" სურს, მცველი იჯარით შეიბრის.

1962 წლის ივნისი, შინა დელა მორი (მთლად) პრეზიდენტი ნაკრების მწვრთნელი იტორა მორიონა და პალა პარკიონი დანგაბარდა.

ევროპული ფეხბურთი კვლავ ფინანსურ კრიზისშია

ძვირად ღირებულ ტრანსფერებს ყველა გაურბის - მოდარბა განათხოვრება

აკა ღონია

გასულ ზაფხულს ევროპული ფეხბურთის სატრანსფერო ბაზარზე უჩვეულო სიმშვიდე იყო. ფინანსური კრიზისი შეეხო "უძღვეველ" ტრანსფერებსაც, რის გამოც გამოირიცხა ძვირად ღირებული, ხმაურიანი ხელშეკრულებების დადება. მარშანდელი ზაფხულის სიმშვიდე გამოინიჭა, ალბათ, მხოლოდ რონალდოს ტრანსფერმა, რომელზეც "ინტერი" და "რეალი" აგვისტოს ბოლოს, სატრანსფერო ფანჯრის დახურვამდე რამდენიმე საათით ადრე შეთანხმდნენ. ფეხბურთელთა ყიდვა-გაყიდვა კლუბებისთვის წელიწადში მხოლოდ ორჯერ - ზაფხულსა და ზამთარშია შესაძლებელი. სწორედ ამ დროს იხსნება ვერტიკალური სატრანსფერო ბაზარი. ასეთი პერიოდი დგას ახლაც, როდესაც ჩემპიონთა ლიგასა და ევროპის რამდენიმე ეროვნულ ჩემპიონატში შესვენებაა, სატრანსფერო ციხე-ცხელება გრძელდება, თუმცა...

მნილია, ამ ყველაფერს ციხე-ცხელება დაარქვას, რადგან, ისევე როგორც ზაფხულში, ახლაც სიმშვიდე სუფევს - ფინანსური კრიზისი კვლავინდებურად მძიმეობს. ჭირი და მითქმა-მოთქმა, როგორც ყოველთვის, ახლაც ბევრია, თუმცა, რეალურად, ძალიან ცოტა გარიგება განხორციელდა. სულ უფრო დიდი პოპულარობით სარგებლობს ფეხბურთელთა თხოვრება-განათხოვრების პოლიტიკა - მილიონიანი ტრანსფერები ტკბილ მოგონებად იქცა. გასაკვირი არაფერია,

რადგან ევროპის თითქმის ყველა ლიგაში არის გუნდი, რომელსაც უმძიმესი ფინანსური პრობლემები აქვს. მაგალითად, იტალიური "ლაციო", ესპანური "ატლეტიკო", ინგლისური "ლიდსი", ანდა, სულაც, ფრანგული "მონაკო". წლებადელი სატრანსფერო ზამთრის ყველაზე ძვირად ღირებული შენაქნა ფრანგი ოლივიე დაკური, რომელიც "რომამ" "ლიდსს" 6 მილიონ ევრო გადაუხადა. 3 მილიონი დავდა დმიტრი სოხოვის მარსელის "ოლიმპიკს" გადასვლა. ეს არის და ეს. სხვა დანარჩენი გარიგებები, რომლებიც წლებადელ ზამთარში განხორციელდა, განათხოვრება გახლდათ.

ონილმა რედნას რქები დაადგა

გლაზგოს "სელტიკის" მწვრთნელის, მარტინ ონილის საპირისპირო სქესის წარმომადგენლებისადმი ლტოლვის ამბავი, კარგა ხანია, გაცნა მოტლანდიის ფარგლებს. იმ დროს, როცა ინგლისელი ფეხბურთელი ჯიმი რედნაში მარჯვენა ფეხზე მოტყბილ თითს მკურნალობს, მისი ცოლი, "სელტიკის" თავკაცთან ერთად, კარიბის ზღვის ერთ-ერთ კუნძულზე ერთობა. იმის მიუხედავად, რომ ინგლისელ პაპარაცებს "გათხოვილი" მანდილოსანი მაკომპრომეტირებულ ვითარებაში ჯერ არ დაუფიქსირებიათ, ბრეტანული პრესა უკვე ზჭობს იმაზე, თუ რა შეიძლება აკავშირებდეს ონილს მშვენიერ ლუიზასთან. როგორც ჩანს, ქალბელს გულთა მკურნებლმა ონილმა ვერც ლუიზას შეხედა გულგრძობად... მწვრთნელმა და მისის რედნაშმა ერთმანეთს გაიცნეს გასულ კვირას, სტადიონის ტრიბუნაზე, როცა გლაზგოელებმა თავიანთი ამერიკული ტურნეს პირველი მატჩი ჩაატარეს. მომხდარზე კომენტარისგან, ჯერჯერობით, ყველა თავს იკავებს. ბუნებრივად, რადგან ჯერ გარკვეული არაფერია. "ჩემს ცოლს პირადი საქმეები აქვს ბარბადოსზე და იქ ამიტომ გაემგზავრა. რაც შეეხება იქ

ჯიმი რედნაში

ლუიზა რედნაში

მარტინ ონილის ყოფნას, ყველას აქვს უფლება, სადაც სურს, იქ დაისვენოს. მარტინმა ბარბადოსი აირჩია", - ესა და თქვა ჯიმი რედნაშმა. რაც შეეხება გლაზგოური კლუბის ხელმძღვანელობას, მისი თქმით, კომპეტარის საჭიროებას ვერ ხედავენ. "მარტინი ისვენებს და მას სრული

მარტინ ონილი

უფლება აქვს, სადაც უნდა და როგორც უნდა, ისე დაისვენოს. კლუბისთვის უმთავრესი ის არის, რომ ვინმეს მოქმედებით კლუბი არ დაზარალდეს და მისი ღირსება არ შეილახოს. მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება რაიმე კონკრეტული თქმა", - აღნიშნულია გლაზგოელთა განცხადებაში.

რითი ერთობიან ფეხბურთელები თავისუფალ დროს?

ბუნებრივად, ყველა ისე ატარებს თავისუფალ დროს, როგორც თავად მოეხსენება. ზოგი თებერს დადის, ზოგი შინ სის, ზოგს კაფე-ბარები უყვარს, ზოგიც კაზინოში ერთობა. ამ უკანასკნელთა რიცხვს ეკუთვნის ლონდონის "ჩელსის" თავდასხმელი ეიდურ გადონსენი. კაზინოებისადმი დიდმა სიყვარულმა ფეხბურთელმა 400 000 გირვანქით შეუმსუბუქა ჯიბე. "ეს ყველაფერი მაშინ დაიწყო, როცა ტრავმა მქონდა. ერთი სიტყვით, უსაქმოდ ვიყავი, - უამბობს ისლანდიელი ჟურნალ "Peoples"-ს, - კაზინოებმა დამაინვა ტრავმა და ისიც, თუ რას და როგორ აკეთებდნენ ჩემი თანაგუნდლები ჩემს ვარემუ-საბოლოოდ კი ორი თვის შემდეგ აღმოვაჩინე, რომ ვალბეში ვიყავი ჩაფლული. გადაეწყვიტე, ვალბე ისევე კაზინოში მოგებული ფულით გადაეხადებ, თუმცა, არც ამან გაამართა. უფრო ზუსტად, ნაწილობრივ გამართა, რადგან საბოლოოდ ვალბეს დაფარვა ჩემს მიერ გამოშვებულ ბული ფულიდან მომხდაც. ეს ნარსულის ამბავია. ახლა კაზინოში ძალითაც ვერავინ შემიყვანს". რამდენად გულწრფელია ფეხბურთელი, მწელი სათქმელია, ყოველ შემთხვევაში, კლუბის მწვრთნელს, კლავდიო რანიერის, მისი სიტყვებისა ბოლომდე არ სჯერა: "მწელია, ერთბაშად უარი თქვა საქმეზე, რომელსაც დიდი ხნის განმავლობაში მისდევ. რა თქმა უნდა, ასე უკეთესი იქნებოდა ყველასთვის, უპირველესად კი, თავად გადონსენისთვის. ერთადერთი, რაც მაღალვებს, ისაა, რომ გართობამ, შესაძლოა, ხელი შეუშალოს მის პროფესიულ კარიერას, რაც კლუბზეც უარ-

ყოფითად იმოქმედებს".

მწვრთნელის აზრს ეთანხმება კლუბის პრეზიდენტიც, რომლის თქმითაც, თუ გუდონსენი, ერთხელაც კი, კლუბს რითიმე აზარალებს, ის "ჩელსის" დატოვებს. სხვათა შორის, გუდონსენი ერთადერთი არ არის, ვინც თავისუფალ დროს ასე ატარებს. არცთუ დიდი ხნის წინათ ასეთვე სკანდინავიური და დავიდ ჟინილასთან დაკავშირებით. ფრანგი ფეხბურთელი არაერთხელ მენიშნეს კაზინოებსა და ლამის ბარებში, რასაც მის მიმართ დიდი რაოდენობით ფულადი ჯარიმები მოყვა. რაც შეეხება ტოტალიზატორებს, ამ მხრივ საქმე უფრო რთულადაა. ფეხბურთელებს ტოტალიზატორებთან ვერავინ შენიშნავს და, ერთი შეხედვით, ამ მხრივ საქმე მარტივადაა, თუმცა...

როგორც იქნა, ისრაელი დაბინავდა

დამთავრდა ებრაელთა გაუთავებელი მოგზაურობა ევროპის გარშემო - ისრაელის ფეხბურთელთა ნაკრებმა, როგორც იქნა, მიავლი თავის სასურველ სტადიონს. ამერიკიდან ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევ ციკლის ორ საშინაო შეხვედრას ისრაელის ნაკრები ფლორენციის სტადიონზე გამართავს. ამის შესახებ ინფორმაცია გაავრცელეს ისრაელის საინფორმაციო სააგენტოებმა. ისრაელის ფეხბურთის ფედერაცია დიდხანს ეძებდა სასურველ ვარიანტს - ხან რუმინეთში, ხანაც კვიპროსზე. ბოლოს ინგლისსაც მიავდა, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ, მუსლიმების შიშით, ისრაელის ნაკრები არც ბრიტანეთში იქნებოდა სასურველი სტუმარი. ბოლოს ებრაელთა ნავსაყუდელად იტალიის ქალაქი ფლორენცია იქცა. შეგახსენებთ, რომ რამდენიმე თვის წინათ ტელ-ავივის "ჰაპოლმა" UEFA-ს თასის შეხვედრაში სწორედ არც სტადიონზე უმასპინძლა ინგლისის "ლიდს იუნაიტედს". იმ მატჩში არავითარი ექსცესები და ანტისემიტური გამოხდომები არ ყოფილა, თუ არ ჩავთვით იმას, რომ ინგლისელმა ფეხბურთელებმა "ჰაპოელი" მინასთან გაასწორეს.

ხელები შორს "მონაკოსთან"!

ახალ რუს "მონაკოს" შეძენის უფლება არ მისცეს ფრანგულ "მონაკოს" ფინანსური კრიზისი ეწვია: თუ კლუბის პრეზიდენტი ინვერის ბოლომდე საზოგადოებას სასურველ ინვესტორს ვერ წარუდგენს, გუნდის კრაზი გარდავლი იქნება. "მონაკოც" სასწრაფოდ დაფიცურდა - ახალ ინვესტორს ეძებ. "ბოლო წლებში ჩვენი შემოსავალი ყოველთვის მიწუსს უწყენებად, - აცხადებს კლუბის პრეზიდენტი ფან-ლუი კამპორა, - ჩემს ხელში "მონაკო" საფრანგეთის პირველ დივიზიონში აღვება და ქვეყნის ჩემპიონიც გახდა, მაგრამ ახლა 50 მილიონი ევროს ოდენობის ვალი გვაქვს". კლუბს სურს, თავისი აქციების 51 პროცენტი 51 მილიონად გაიყოს. ამ წინადადებით ძალიან მოიხილა ვინმე ალექსეი ფედორცევი - რუსი ბიზნესმენი, რომელიც მონა-

კოში ფირმა Fedinvest-ის მფლობელია. ფედორცევი "მონაკოს" კლუბის აქციების შეძენის სურვილი გამოთქვა. თუმცა, სანამ ის კლუბის პრეზიდენტ ფან-ლუი კამპორას ევაჭრებოდა, მონაკოს სამეფო კარმა რუს ბიზნესმენთან მოლაპარაკებას ვეტო დაადო და კამპორას ამ ფორმასთან ყოველგვარ შეთანხმებაზე ხელის მოწერა აუკრძალა. საფრანგული ინვესტიციის შემდეგ კლუბის პრეზიდენტი დაადო და კამპორას ამ ფორმასთან ყოველგვარ შეთანხმებაზე ხელის მოწერა აუკრძალა. საფრანგული ინვესტიციის შემდეგ კლუბის პრეზიდენტი დაადო და კამპორას ამ ფორმასთან ყოველგვარ შეთანხმებაზე ხელის მოწერა აუკრძალა. საფრანგული ინვესტიციის შემდეგ კლუბის პრეზიდენტი დაადო და კამპორას ამ ფორმასთან ყოველგვარ შეთანხმებაზე ხელის მოწერა აუკრძალა. საფრანგული ინვესტიციის შემდეგ კლუბის პრეზიდენტი დაადო და კამპორას ამ ფორმასთან ყოველგვარ შეთანხმებაზე ხელის მოწერა აუკრძალა.

სიბ-სხელაზა შაზათ საღაოს

“მორის გიბი ხმათა იმ უნიკალური, მშვენიერი ნაზვის მესამედს შეადგენდა, რომელიც მხოლოდ ძმებს შეეძლოთ, შეექმნათ”, - მუსიკალური ჟურნალისტი პოლ გამბაზინი...

ძმები გიბების ჯგუფის, “ბი ჯი-ზის” ბასისტმა, ტყუპისცალმა, 53 წლის მორის გიბმა ნანლაგზე გაკეთებული ოპერაცია ვერ გადაიტანა და კვირას გამთენიისას, მაიაის კლინიკაში გარდაიცვალა.

მუსიკის მწვავე ტკივილი მან ხუთშაბათს დილას იგრძნო. ის მაშინვე საავადმყოფოში გადაიყვანეს. ოპერაციის დროს ერთ ხანს გულიც გაუჩერდა, შემდეგ კი გონს მხოლოდ მცირე ხნით მოვიდა. მისი ტყუპისცალი რობინი ძმის სასთუმალს ბოლო წუთამდე არ მოშორებია. მან ლონდონიდან მაიაში ჩაფრენის ძმის გარდაცვალებამდე ერთი საათით ადრე მოასწრო. თელი ამ დღეების განმავლობაში შენობის წინ არც “ბი ჯიზის” მუსიკის თაყვანისმცემლები დაშლილან. ფანები საყვარელ მომღერალს ყვავილებსა და გამამხნეველ ბარათებს უგზავნიდნენ. გუშინ დილას კი ოჯახს მწუხარებით სავსე ბარათები პირველად მაიკლ ჯექსონმა და გიბის ყოფილმა ცოლმა, ლულუმ გაუგზავნეს...

გახსენებას აზრი არ აქვს - მორის გიბის ხმა გამორჩეულად ნამდვილად არ დაგამახსოვრებოდათ. ის ხომ თავისი ხმით, ძირითადად, ძმებს უქმნიდა ფონს და ბას-გიტარასა და კლავიშთან საკრავებზე უკრავდა. თუმცა, ეს მორისის დამსახურებას ნამდვილად არ ამცირებს. უფროსი ბარისა და ტყუპების - რობინისა და მორისის სუპერ-ნარმატებულ ჯგუფში სამივე ძმას თავისი უნიკალური ფუნქცია ჰქონდა, რაც, საბოლოო ჯამში, მათი ჰარმონიული სიმღერებისა და მშვენიერი მუსიკის შექმნის საფუძველი ხდებოდა. საუბარია ისეთ პიტებზე, რომელთაც ყველა იცნობს - 70-იანელიცა და 21-ე საუ-

მორის გიბი

კუნის შვილიც: **Stayin' Alive, More Than a Woman, How Deep Is Your Love, Night Fever...**

ის ფაქტი, რომ ნარმატების პიკს 70-იან წლებში მიაღწიეს, სულაც არ ამცირებს “ბი ჯიზის” როლს თანამედროვე მუსიკალური გემოვნების სავსე ბარათები პირველად მაიკლ ჯექსონმა და გიბის ყოფილმა ცოლმა, ლულუმ გაუგზავნეს...
გახსენებას აზრი არ აქვს - მორის გიბის ხმა გამორჩეულად ნამდვილად არ დაგამახსოვრებოდათ. ის ხომ თავისი ხმით, ძირითადად, ძმებს უქმნიდა ფონს და ბას-გიტარასა და კლავიშთან საკრავებზე უკრავდა. თუმცა, ეს მორისის დამსახურებას ნამდვილად არ ამცირებს. უფროსი ბარისა და ტყუპების - რობინისა და მორისის სუპერ-ნარმატებულ ჯგუფში სამივე ძმას თავისი უნიკალური ფუნქცია ჰქონდა, რაც, საბოლოო ჯამში, მათი ჰარმონიული სიმღერებისა და მშვენიერი მუსიკის შექმნის საფუძველი ხდებოდა. საუბარია ისეთ პიტებზე, რომელთაც ყველა იცნობს - 70-იანელიცა და 21-ე საუ-

“ბი ჯიზის” პრესკონფერენცია

ლი ეპოპეა მუსიკის სამყაროში, რომელიც დღემდე გრძელდება.

თუმცა, თავის მხრივ, ჯგუფის ავსტრალიელი ფანები მაინც ყოველთვის იამაყებენ იმით, რომ “ბი ჯიზი” პირველად სწორედ ავსტრალიაში ალიარეს “წლის ჯგუფად”: ოჯახთან ერთად ავსტრალიაში გადასახლებული გიბები დროს უქმნიდა არ კარგად ნებრივია, ჯგუფის ფანებისთვის “ბი ჯიზის” ძველ ნამუშევრებს კარგად არ შეეცვლის). 2002 წელს კი მიიღეს ბოლო და ერთ-ერთი ყველაზე საპატიო ჯილდო - ბრიტანეთის იმპერიის ორდენი. მაშინ სამივე ძმა ერთხმად ამტკიცებდა: “გვეამაყება, რომ ბრიტანელები ვართ. დიემერი ფარავდეს დედოფალს!”

ეს მხოლოდ ფორმალური მადლობა ნამდვილად არ ყოფილა. “ბი ჯიზის” პირველი სერიოზული ნამუშევარი **Spicks and Specks** სწორედ ბრიტანეთში, 1967 წელს გამოვიდა. ჩანაწერი მაშინვე პიტად იქცა. ანუ, სწორედ ბრიტანეთიდან დაიწყო “ბი ჯიზის” ხანგრძლივი და ნარმატებულ-

უმალ შიყვარეს ევროპაშიც და ამერიკაშიც. ისინი მთელი 16 თვის განმავლობაში 15-მდე ქვეყნის პიტაღმად ლიდერობდნენ. ამ მსოფლიო ტრიუმფის მიზეზი კი მათი ბრიტანული აქცენტი, საოცარი მელიოდორება და სენტიმენტალობა გახდა.

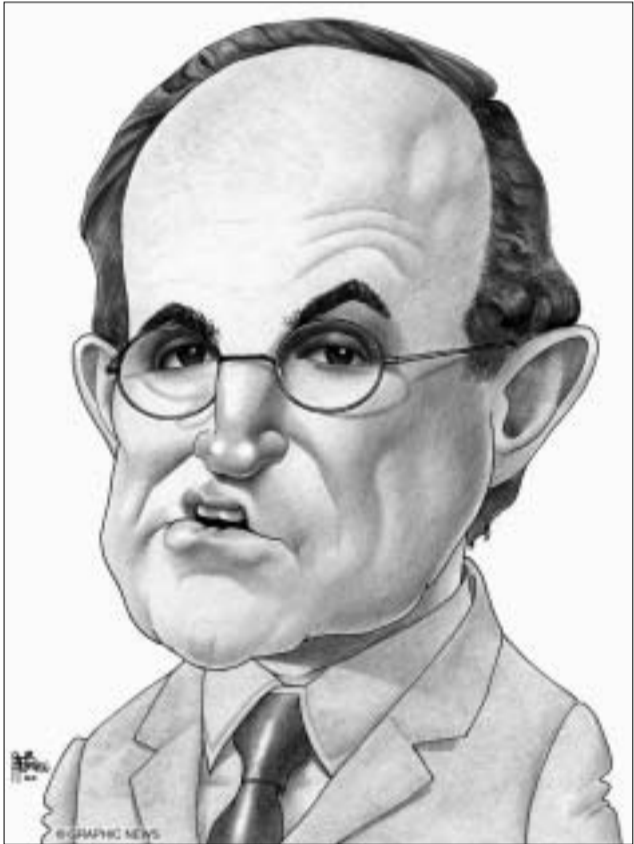
თუმცა, ჯგუფმა იმიჯი აშკარად შეიცვალა, მას შემდეგ, რაც სტიგ-ვუდის წინადადებას დათანხმდა და საუკუნის ერთ-ერთი პიტის, **Saturday Night Fever**-ის თანხლებ მუსიკალურ ალბომში საკუთარი სიტყვა თქვა. ეს სიტყვა, ძირითადად, დისკო-მუსიკა გახლდათ. **Stayin' Alive, Night Fever** და **How Deep Is Your Love** ამ სიმღერების დამსახურებით გაიყვანა ალბომის 30 მილიონი ასლი. თავად სიმღერები კი საუკუნის განმსაზღვრელ ჰანგებად იქცა. მათ რემიქსებს ხომ მუსიკოსები დღემდე ქმნიან. ძმების დისკო-მუსიკით გატაცება ამით არ დასრულდება. მალევე ბარში ჩანერა მიურე არანაკლებ ნარმატებული მიუზიკლის, **Grease**-ის ნამყვანი სიმღე-

რაც. ძმები სიმღერებს უწერდნენ დაიანა როსს, ბარბრა სტრეიზანდს, კენი როჯერსსა და დილი პარტონსაც. 80-იანი წლები მათთვის ნაკლებად ნარმატებული ალბომი იყო. მარცხის მიზეზი უმცროსი ძმის გარდაცვალებაც იყო. თუმცა, 90-იანი წლებიდან “ბი ჯიზი” ყურადღების ცენტრში კვლავ მოექცა. ბრიტანეთის იმპერიის ორდენთან ერთად ძმებს ამერიკული მუსიკის ჯილდოც გადასცეს.

დღეს გაყიდულია “ბი ჯიზის” ჩანაწერების 110 მილიონი ასლი. ჯგუფი ფლობს “გრემის” შვიდ ჯილდოს. “ბითლზთან”, ელვის პრესლისთან, მაიკლ ჯექსონთან და სერ პოლ მაკარტნისთან ერთად, ის ყველა დროის საუკეთესო მომღერალთა ხუთეულშიც შედის. და ბოლოს, ისევე როგორც გამბაზინის კომენტარით: “მორის გიბი მუსიკისთვის დიდი დანაკლისია. ის სამხრეთის პარამონის უმნიშვნელოვანესი ძალა იყო. ვმომბო, “ბი ჯიზის” უღამაზეს ბგერას მორისის გარეშე ვეღვარადროს მოვისმენთ”.

რუდი!

“სალვადორი”, “კაზინო”, “ნიქსონი”, “გენერლის ქალიშვილი”, “ჩაპლინი”, “ქალიშვილების თვითმკვლელობა”, “ნებისმიერი კვირა დღე”, “ძალიან საშიში კინო-2” - ეს იმ ფილმების მოკლე ჩამონათვალია, საიდანაც ჯეიმს უდსის სახასიათო გარეგნობა აუცილებლად დაგამახსოვრებოდათ. უდსი ამერიკელების ტელე-ეკრანზე მონაპოვიას წელსაც გამოაცხადებს - მისი მონაწილეობით ამ ტელე-საში კინო თუ ტელე-პროექტი მუშავდება. თუმცა, უდსისთვის წლის (და შესაძლოა, ზოგადად ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი) როლი მაინც ნიუ-იორკის ყოფილი მერის, რუდი ჯულიანის გმირი იქნება. სატელევიზიო ფილმს “რუდი! რუდოლფ ჯულიანის ისტორია” რეჟისორი რობერტ დორნკელმი და USA Network-ი იღებს. პრემიერა წელსაა დაგეგმილი.

რუდი ჯულიანი

ბუნებრივია, როლის განსაკუთრებულობას უდსიც გრძნობს. თუმცა, ფიქრობს, რომ ის პატივისცემა და აღფრთოვანება, რასაც ნიუ-იორკის ყოფილი მერის მიმართ გრძნობს,

ჯეიმს უდსი

როლის გათავისებებაში აუცილებლად დაეხმარება.

მაყურებელი ვარაუდობს, რომ 11 სექტემბრის თემის პოპულარობიდან გამომდინარე, ფილმის ნამყვანი სიუჟე-

თქმით, 11 სექტემბერი ფილმის მხოლოდ ათ პროცენტს შეადგენს. “უფრო ზუსტად, ტრეპტების თემა მთელ ფილმში იგრძნობა. ის ყველა ეპიზოდში იქნება ჩაქოვილი”, - დასძენს მსახიობი პენელოპა ენ მილერი, რომელიც ფილმში მერის ყოფილი მეუღლის, დონა ჰანოვერის როლს ასრულებს.

არის კიდევ ერთი უდავოდ საინტერესო დეტალი: 11 სექტემბრამდე ერთი თვით ადრე ჯეიმს უდსი ბოსტონიდან ლოს-ანჯელესში მიფრინავდა. პირველი კლასის სალონი ის ითბ, აღმოსავლური გარეგნობის მქონე მამაკაცთან ერთად აღმოჩნდა. მგზავრები საეჭვოდ იქცეოდნენ - არიანოვს ჩამდნენ, არც ეძინათ, არც კითხულობდნენ და, თუ არ ჩავთვლით დაბალ ხმაზე გადალაპარაკებას, არც ერთმანეთს ეკონტაქტობდნენ. ნიუ-იორკის ტერაქტების შემდეგ უდსმა თვითმფრინავის გამტაცებლებს მორის სწორედ ეს უცნაური მგზავრები შეიცნო. როგორც ჩანს, უდსის რეიზის დროს ისინი, უბრალოდ, სიტუაციას ამონებდნენ და გადაწყვეტილებას იღებდნენ...

ფილმის გადაღებები უდსისა და რუდი ჯულიანის შეხვედრასაც ითვალისწინებს. მსახიობსა და მერის ერთმანეთს გოლფის მიწოდებაზე ჯერ კიდევ ზაფხულში უნდა გაეცნოთ, მაგრამ შეხვედრა გადაიდო. ახლა უდსის იმედი აქვს, რომ მერის მალე შეხვედრა და ერთ პარტიას გოლფის მასთან ერთად მაინც ითამაშებს.

ბუნებრივია, სესილია უკვე მოექცა პრესის ყურადღების არეში. ის სხვა ახალბედა მწერლებისგან “ჰარპერ კოლისის” კონტრაქტის გარდა პრემიერა მამის გამოც გამოირჩეის. საუბრობენ იმაზეც, რომ აპერისის ზემოთსენებული რომანის მიხედვით პოლიფემი ფილმის გადაღებასაც აპირებენ.

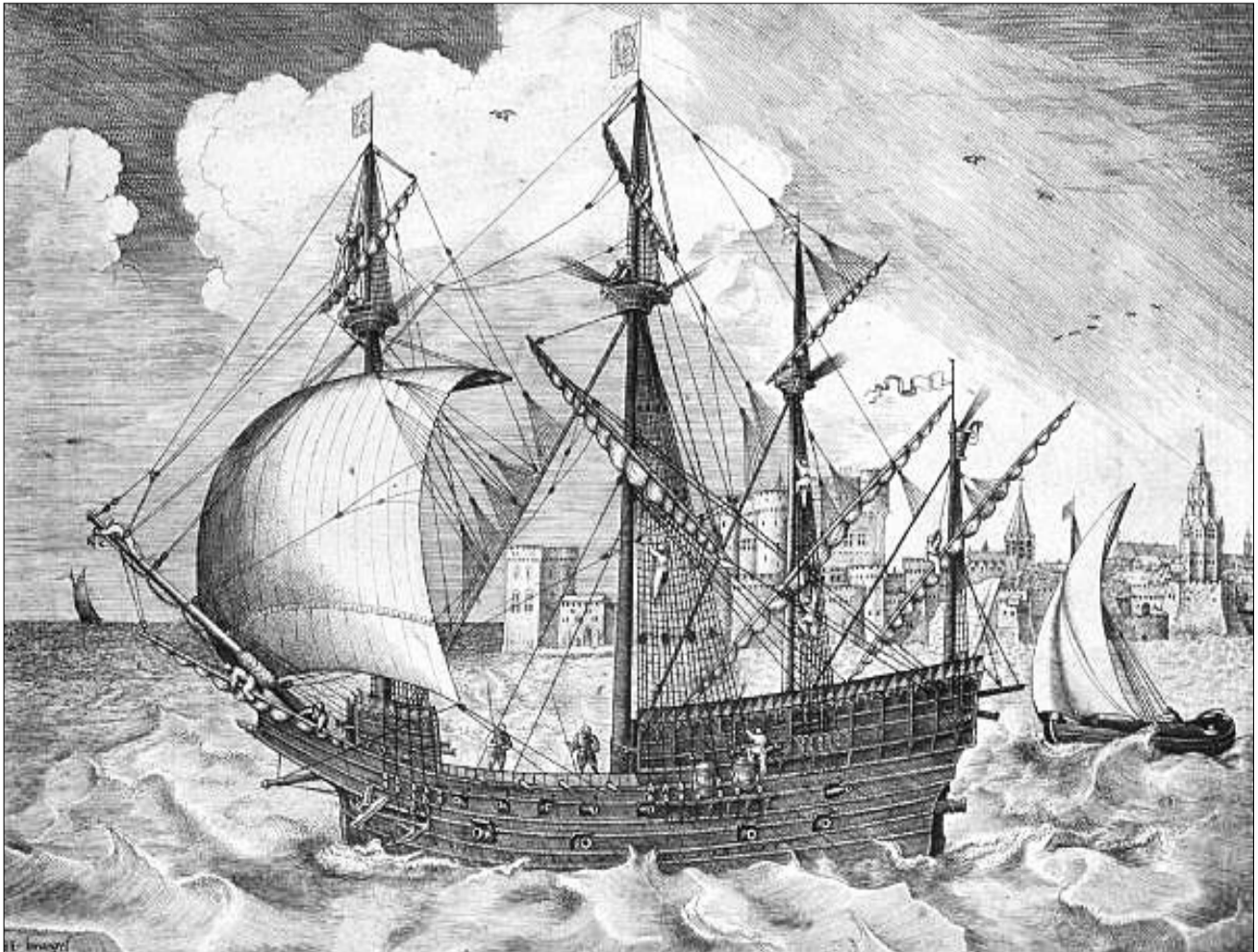
სელინი და “კრასილერი”

სელინი დიონი კომპანია “კრასილერის” მიმართ გულგრილი არასდროს ყოფილა. ის ერთ ხანს “კრასილერ კანადას” ნარმომადგენელიც გახლდათ. ახლა მომღერალმა პროფილი გაიფართოვა და უკვე მთელ “დიმილერკრასილერს” ნარმოადგენს. ჩრდილოეთ ამერიკის საერთაშორისო ავტო-შოუს საქველმოქმედო საღამოზე ყურადღების ცენტრში სწორედ დიონი იდგა. მან ელიტარულ საზოგადოებას რამდენიმე სიმღერა შესრულა. მათ შორის ახალი სინგლი **I Drove All Night**. “სელინი დიდებული სანახავი იყო. მისი გამორჩენილი ავტო-შოუ სულ სხვა დონის სანახაობად იქცა”, - აღიარა მერსი ჰოლმა - ადამიანმა, რომელმაც, დანარჩენ 17500 სტუმართან ერთად, საღამოზე დასასწრები 350 დოლორიათი ბილეთი შეიძინა. სელინი დიონმა “კრასილერისთვის” ნამოიწყო ახალი სარეკლამო კამპანიაც, რომლის პრეზენტაციაც 19 იანვარს, “ოქროს გლობუსის” ცერემონიაზე შედგება.

პორტლენდურმა კომპანიამ, რომელიც წყალქვეშა სამუშაოებს აწარმოებს, ფლორიდის ხელისუფლებას თხოვნით მიმართა. კომპანიას ამ შტატის სანაპიროებთან 1755 წელს, ქარიზმალის დროს დაძირული გალერიონის, “ნოტრ დამ დე დელივრანსის” ფსკერიდან ამოტანა აქვს განზრახული. ამ გალერონზე დიდი განძი ინახება, რომლის საერთო ღირებულებაც 3,2 მილიარდ ევროს შეადგენს. ეს ყველაზე დიდი საგანძურია, რომელიც ოდესმე ზღვის ფსკერზე აღმოუჩენიათ.

ამ ცნობამ ესპანეთში დიდი ინტერესი გამოიწვია. მიუხედავად იმისა, რომ გალერონზე საფრანგეთის დროშა ფრიალებდა და ეკიპაჟიც ფრანგული იყო, ის მადრიდის ხელისუფლებმა დაიჭირავეს ესპანური კოლონიებიდან - მექსიკიდან, პერუდან და კოლუმბიიდან - ძვირფასი ბარგის ესპანეთში გადმოსატანად. ამ ეპოქის საბუთების თანახმად, 50,5 მეტრის სიგრძის გალერონზე არნახული საუნჯე იყო ატანილი: 473 კარლოს III-თვის განკუთვნილი მკვი კილოგრამი ოქრო, 15,5 ათასი ოქროს დუბლონი, 1 მილიონზე მეტი მონეტა, 24 კილოგრამი სუფთა ვერცხლი და სხვა.

ფლორიდის ერთ-ერთი სასამართლოს გადაწყვეტილების თანახმად, ამერიკულ კომპანიას, რომელმაც დაძირულ გალერონს მიაგნო, მუშაობის

ამ გემზე 3,2 მილიარდი ევროს ღირებულების განძი ინახება

დანყების ნება ეძლევა - მოტივაცია ის გახლდათ, რომ წინააღმდეგ შემთხვევაში ის შეიძლება წყალქვეშა საგანძურის უკანონო მაძიებლებს ჩაუვარდეთ ხელში. მაგრამ ესპანეთი და საფრანგეთი ამ გადაწყვეტილების სასტიკი წინააღმდეგე არიან. მათ ამერიკის შვერთებულ შტატებთან 1902 ხელმოწერილი ხელშეკრულება გაიხსენეს და განაცხადეს, რომ განძი მათი საკუთრებაა: ესპანეთს ეკუთვნოდა, ფრანგებს გადაჰქონდათ, და დაძირულ გემზე ამ ორი ქვეყნის შვილია ნემტები ასვენია.

ამს-სახელმწიფო დეპარტამენტმა აღიარა, რომ საგანძური მათილც ესპანეთს ეკუთვნის. ამერიკის საგარეო პოლიტიკის უწყებამ 2001 წლის პრეცედენტზეც მიუთითა, როცა ქვეყნის უზენაესმა სასამართლომ წყალქვეშა განძის მაძიებლებს, ბენ ბენსონს და მის მხარდამჭერ ვირჯინიის შტატს ესპანეთის ნებართვის გარეშე ჩაძირული ესპანური ფრეგატის, “ხუნოსისთვის” ხელისხლება აუკრძალა.

პორტლანდური კომპანია და ფლორიდის შტატი მიჩნევენ, რომ ამერიკის შვერთებულ შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტს გალერონის ბედის გადაწყვეტის უფლებამოსილება არ გააჩნია. ჯერ-ჯერობით ძნელი სათქმელია, რით დამთავრდება უდიდესი წყალქვეშა საგანძურის ამბავი.

<p>დღეს</p> <p>ორშაბათს, 13 იანვარს</p> <p>1997 წელი: ანკლამში პოპის დროს პირიქცა დაიანა მენაური დაზარალებულ მოსახლეობას შეხვდა.</p>
<p>1752 წელი: ბრიტანეთში ამოქმედდა კანონი, რომლის მიხედვითაც ახალი წლის აღნიშვნა 25 მარტის ნაცვლად 1 იანვარს დაიწყო.</p>
<p>1906 წელი: ელური გუფა პარკული ამერიკელი რეჟისორ-რეჟისორი.</p>
<p>1921 წელი: ავტომობილზე პირველად გამოიყენა საჭერო მანქანის მძღველი.</p>
<p>1964 წელი: სამ ვიკიმი “ბილბის” პირველი ამერიკული ჩანაწერის, I wanna Hold Your Hand-ის მილიონ ასლი გაიყვანა.</p>
<p>1999 წელი: ბრაზილიის ეროვნული ფეხბურთის დედაქალაქის საფორბო პირაზე შედგა კრიზისი მოქმედა.</p>
<p>2001 წელი: სალვადორის საზღვრში მისამართი ათასამაზე ადამიანი შეიწირა.</p>

© GRAPHIC NEWS

